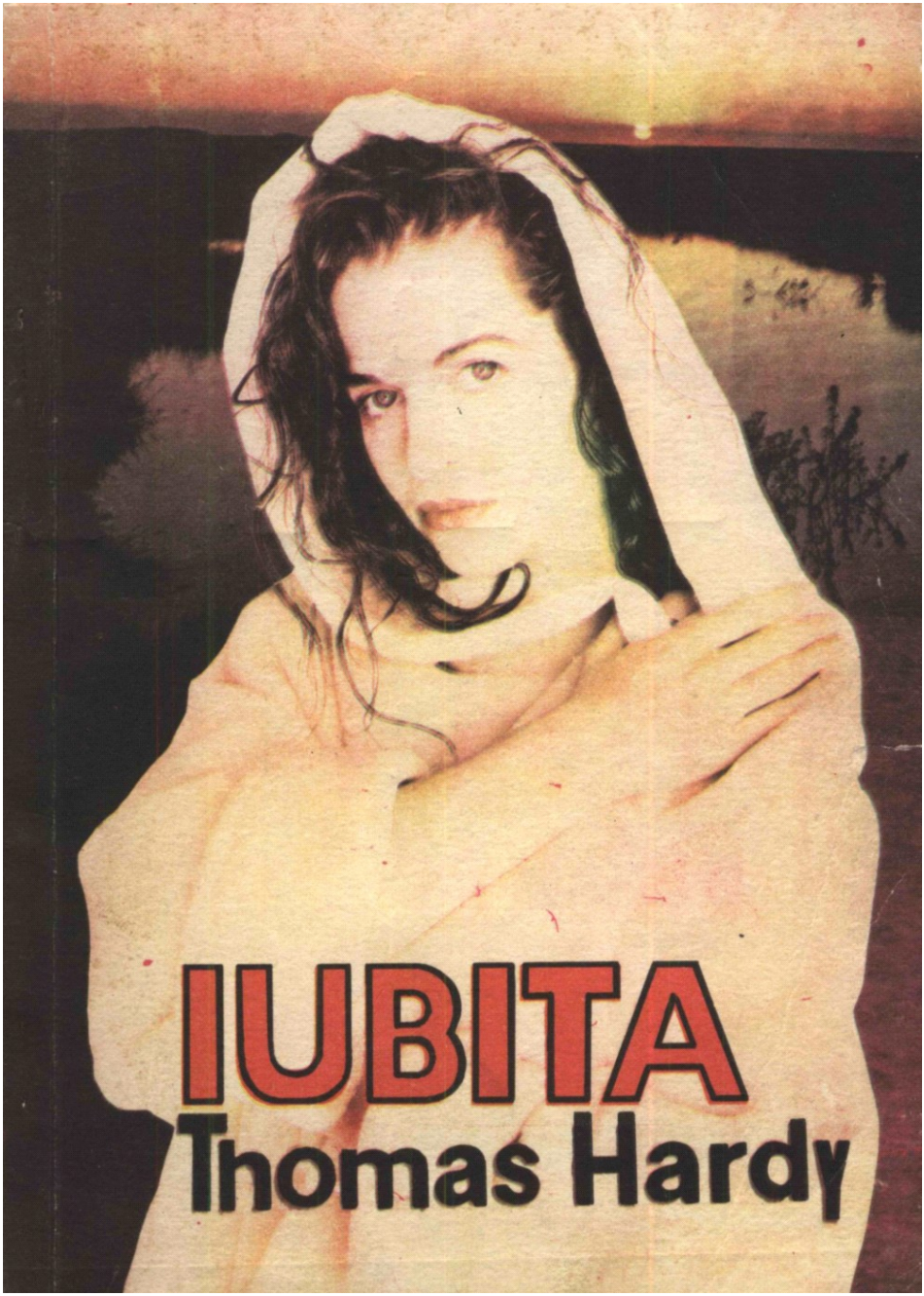
IUBITA
Thomas Hardy

Thomas Hardy
Iubita

Volumul - 1 –
Seria

Traducere: Daniela Pop şi Sergiu Bălţătescu
Editura A.P.P.-S.R.L., 1993

Thomas Hardy
The Well-Beloved: A Sketch Of A Temperament
Osgood, McIlvaine & Co., 1897

Versiune ebook: [1.0] hunyade

Thomas Hardy
The Well-Beloved: A Sketch Of A Temperament
© 1897 by Thomas Hardy, Osgood, McIlvaine & Co. (ptr. ediţia originală)
© Editura A.P.P.-S.R.L., 1993 (ptr. ediţia în limba română)
Toate drepturile rezervate

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:
ISBN 973-9073-05-1

Thomas Hardy

IUBITA

Traducere de DANIELA POP şi SERGIU BĂLŢĂTESCU

EDITURA A.P.P. S.R.L.

Thomas Hardy
„THE WELL-BELOVED - A sketch of a temperament”,
London, Macmillan & Co. 1903
ISBN 973-9073-05-1
Pentru versiunea românească:
Daniela Pop şi Sergiu Bălţătescu

Harta provinciei Wessex, în care se desfăşoară acţiunea romanelor şi povestirilor lui Thomas Hardy.

PREFAŢA

Sculptată de secole într-un singur bloc de piatră, peninsula în care se va derula această poveste adăposteşte din timpuri imemoriale o populaţie ciudată, ale cărei credinţe bizare şi obiceiuri unice nu mai sînt în alte părţi decît o amintire.

Tot felul de legende (ca acelea despre arbuştii care nu pot suporta liniştea rece din interior, dar prosperă pe malul mării neîndurătoare) se răspîndesc aici în voie, mai ales printre băştinaşii care nu participă la muncile locului.

Nicăieri nu poate fi aşezat mai bine decît aici tipul de personaj conturat doar într-un mod imperfect în aceste pagini: un băştinaş printre băştinaşi, pe care astăzi unii l-ar considera ireal, dacă i-ar face onoarea să-i dea puţină atenţie, iar alţii nu l-ar vedea decît ca pe ceva ce dă o continuitate obiectivă şi un nume acestui delicat ideal, mai mult sau mai puţin comun tuturor oamenilor, şi care nu este deloc străin platonicienilor.

Cel care cunoaşte acel colţ stîhcos al Angliei, înălţat deasupra Canalului Mînecii şi înfipt atît de adînc în mare încît căldura Golf-Streamului se simte în aer pînă în februarie, este mereu surprins că un asemenea loc nu serveşte prea des drept refugiu artiştilor şi poeţilor în căutare de inspiraţie, măcar o lună sau două pe an, de preferinţă în anotimpul furtunilor.

Chiar dacă nu l-au descoperit încă, adevăratele talente nu trebuie să ocolească acest colţ uitat de lume.

Poate că motivul absenţei vizitatorilor este că aici nu poate fi vorba să cumperi şi să vinzi pe cîteva sute de lire acele case ciudate, construite încă din secolul şaisprezece, în piatră dură, cu cercevelele, cornişele şi consolele în perfectă stare. Aceste vînzări şi cumpărări, în treacăt fie

spus, se mai fac şi astăzi în biserica parohială, în prezenţa congregaţiei, conform unui străvechi obicei.

În ceea ce priveşte romanul, ar fi de remarcat că diferă de majoritatea istorisirilor autorului, în aceea că în centrul atenţiei stă un ideal, care este ceva subiectiv şi total imaginar.

Volumul de faţă reprezintă prima publicare integrală a acestei povestiri apărute mai întîi în presă. Cîteva capitole au fost rescrise pentru a da forma actuală, definitivă a romanului.

Thomas Hardy

PARTEA ÎNTÎI. UN TÎNĂR DE DOUĂZECI DE ANI

—'Now, if Time knows
That Her, whose radiant brows
Weave them a garland of my vows;

Her that dares be
What these lines wish to see:
I seek no further, it is She.'
—R. CRASHAW.

Capitolul I. O PRESIMŢIRE

Un străin cobora drumul povîrnit care, trecînd prin mare, leagă de continent această singură peninsulă, un fel de Gibraltar al Wessex-ului, cunoscută sub numele de Insula Slingers.

Întinzîndu-şi capul de pasăre în Canalul Mînecii, legată de continent printr-un gît lung şi subţire de pietriş, măcinat de furia mării, ea are un aspect unic în Europa.

Trecătorul venea cu siguranţă din Londra ori din vreun mare oraş. Un aer de eleganţă şi distincţie se degaja din persoana sa tînără şi zveltă.

Îşi amintea cu un uşor reproş că trecuseră trei ani şi opt luni de cînd îşi vizitase ultima dată tatăl şi ţinuturile natale, timp petrecut printre oameni, obiceiuri şi personaje din cele mai diferite.

Privind acum, ceea ce-i păruse aşa de firesc altă dată, arăta ciudat şi îmbătrînit. Mai mult ca oricînd insula îi evoca acum antica Vindilia, patria piraţilor. Nimic nu-i mai era familiar: nici stînca abruptă, nici casele în trepte, cu uşa uneia deschizîndu-se spre acoperişul celeilalte şi grădinile aproape suspendate în cer, în care plantele creşteau pe un teren aproape vertical, nimic din unitatea blocului stîncos, lung de patru mile, ce alcătuia insula.

Aceasta se ridica acum solitară, albă şi orbitoare, deasupra mării colorate suav. Soarele strălucea în mii de raze în reflexele straturilor de oolit:

Ruine melancolice
Ale secolelor uitate.

Dintre toate spectacolele pe care le contemplase pînă atunci, nici unul nu era de-o aşa fascinantă intensitate.

După un urcuş greu, atinse platoul şi se orientă spre est, în direcţia satului. Era ora două, în mijlocul verii, şi praful drumului strălucea orbitor.

Aproape de casa tatălui său, tînărul se opri, aşezîndu-se o clipă în soare. Îşi lipi mîna de o stîncă: piatra ardea. Auzi sunete în depărtare: rrr... rrr... szz... szz. Erau zgomotele obişnuite ale insulei: cadenţele stridente ale tăietorilor de piatră.

În faţa lui se înălţa o locuinţă spaţioasă, asemănătoare unui mic castel. Ca toate celelalte de pe insulă, aceasta era în întregime de piatră; nu numai zidurile, coşurile, balustradele, încadramentul ferestrelor, ba chiar şi grajdul.

Îşi aminti de cei ce trăiseră aici, şi probabil o mai făceau încă, familia Caro. „Caro al iepei murge”, cum îi denumeau localnicii pentru a-i distinge de numeroşii Caro, căci pe insulă cel puţin o jumătate de duzină de familii purtau acest nume.

Traversă drumul şi privi prin uşa deschisă. Da, mai trăiau încă aici.

Doamna Caro, care îl văzuse pe fereastră, îl întîmpină cu o reverenţă demodată.

Puţin mai tîrziu, uşa ce dădea spre camerele din spate se deschise vijelios şi o fată de şaptesprezece sau optsprezece ani dădu buzna.

– Ei, dar acesta e dragul Joce! exclamă plină de bucurie, şi numaidecît fugi la el şi-l sărută.

Acest gest, foarte dulce fără îndoială, venit de la tînăra posesoare a unor ochi aşa de încîntători de culoarea alunei şi a unor minunate cosiţe castanii, fu atît de neaşteptat pentru tînărul de-abia venit din oraş, încît acesta tresări, întorcîndu-i cu o oarecare timiditate sărutul.

– Ce-ai mai făcut în tot acest timp, micuţa mea Avice? întrebă el.

În inocenţa ei, fata nu-i remarcase surprinderea. Însă doamna Caro, mama, o observase imediat. Roşind, ea se întoarse imediat spre fiică:

– Avice, dragul meu copil! Ce faci? Te-ai făcut mare, de cînd Jocelyn... domnul Pierston... n-a mai trecut pe aici. Nu trebuie să te mai porţi ca o fetiţă!

Stingherеala ce urmă fu greu îndepărtată de asigurările date de domnul Pierston că se aştepta ca ea să păstreze obiceiurile din copilărie. Urmă o conversaţie pe teme generale. Îşi reproşa în gînd că mişcarea bruscă îl trădase. La plecare repetă că dacă ea nu-l va trata ca înainte, nu-i va mai vorbi niciodată. Cu toate că se despărţiră buni prieteni, tînăra fată lăsa să i se citească pe chip regretul în legătură cu acest incident.

– Copilul meu, exclamă doamna Caro îndată după ce plecă Jocelyn, ce surpriză mi-ai făcut! Un tînăr domn învăţat cu bunele maniere la Londra consideră cu siguranţă că e vulgar pentru o domnişoară să se poarte aşa de deschis. Cum ai putut, Avice?

– Eu... eu nu mă gîndeam că m-am schimbat aşa de mult, murmură nefericită ttnăra fată. Obişnuiam să-l sărut altădată... şi el de asemeni.

– Dar sînt ani de-atunci, draga mea.

– E adevărat, numai că pentru o clipă am uitat tot...

– În fine, acum nu mai contează. Trebuie să ai grijă în viitor. Cunoaşte multe alte fete şi nu prea se mai gîndeste la tine. E sculptor şi va fi, se spune, celebru într-o zi.

În acest timp, Jocelyn Pierston mergea spre casa tatălui său.

Acesta era un om fără simţ artistic, un comerciant, de la care Jocelyn accepta o pensiune anuală, în aşteptarea zilelor glorioase. Domnul Pierston, nefiind înştiinţat de vizita proiectată, nu fu acasă ca să-l primească.

Jocelyn vizită locurile familiare, privi carierele în care se tăiau imensele şi eternele blocuri de stîncă, aceleaşi de altădată, îşi spuse, apoi intră în grădina din spatele casei. Ca toate grădinile de pe insulă, ea era înconjurată de un zid jos şi sfîrşea învecinîndu-se cu cea a familiei Caro.

Ajuns în dreptul zidului, auzi din spatele acestuia murmure şi suspine. Recunoscu vocea Avicei, care-şi mărturisea păcatul unei tinere prietene.

– Oh! Ce să mă fac? Ce să mă fac? ofta ea. Ce ruşine! Cum am putut face aşa ceva? N-o să mă ierte niciodată!... Are să mă creadă obraznică... Dar... Dar... uitasem cu totul că nu mai eram o fetiţă... Numai că... niciodată n-o să mă creadă!

Tonul era cel al unei fete care realiza pentru prima oară, înspăimîntată şi ruşinată totodată, faptul că era femeie.

– A părut supărat de asta? întrebă prietena.

– Oh, nu!... nu supărat. Mai rău: rece şi sfidător. Oh, e aşa de elegant acum... mai mult decît toţi tinerii de aici. Să nu mai vorbim... Aş vrea să mor!

Pierston se retrase cît de repede putu. Era întristat de incidentul care tulburase acest suflet tînăr, cu toate că simţea o plăcere ascunsă. Se întoarse acasă unde tatăl lui se întorsese pentru a-i spune bun venit.

Se aşezară la masă şi după aceea Jocelyn ieşi, hotărît să îndepărteze mîhnirea tinerei sale vecine.

Ca să spunem adevărul, afecţiunea ce-o simţea pentru ea aducea mai mult a prietenie decît a dragoste; şi nu era deloc sigur că idealul înşelător pe care-l numea Iubita lui, şi care se încarnase încă din adolescenţă într-un număr infinit de forme umane, se va fixa neapărat în trupul Avicei Caro.

Capitolul II. ÎNCARNAREA PARE SĂ SE HOTĂRASCĂ

Nu reuşi s-o revadă, în ciuda faptului că erau vecini şi că pe această bucată de stîncă era mult mai dificil să eviţi decît să întîlneşti pe cineva. Însă pe Avice brusca revelaţie o transformase mult. Nu conta că-i era vecin, n-o mai puteai întîlni cu nici un chip. Imediat ce se aventura afară din casă, se strecura ca o vulpiţă. Cel mai ades însă sta ascunsă în camera ei.

Jocelyn nu mai suporta mult jocul de-a v-aţi-ascunselea. Obiceiurile insulei erau foarte directe şi primitive, chiar în „lumea bună". Astfel că, într-o zi cînd ea dispăru din nou, el intră s-o caute în casă şi nu se opri decît la picioarele scării.

– Avice! o chemă el.

– Da, domnule Pierston.

– De ce fugi?

– Oh... am de luat ceva din camera mea.

– Foarte bine, dar o să cobori după aceea, nu-i aşa?

– Nu, nu prea cred...

– Coboară, dragă Avice. Căci aşa îmi eşti, ştii bine.

Nici un răspuns..

– Foarte bine, dacă nu vrei, n-o să te mai plictisesc.

Şi Pierston ieşi, oprindu-se afară pentru a privi iedera de pe zidul grădinii.

– Domnule Pierston, auzi o voce în spatele lui. Domnule Pierston... Nu eram supărată... Cînd aţi ieşit, m-am temut să nu-mi luaţi în nume de rău tăcerea... Am venit să vă asigur de toată prietenia mea...

Întorcîndu-se, o văzu pe Avice roşind puternic.

– E foarte drăguţ din partea ta, spuse el.

Luîndu-i mîna, o apropie de el, depunîndu-i pe obraz un sărut ce trecea drept răspuns la al ei.

– Dragă Avice, iartă-mi prostia de ieri! Spune-mi că mă ierţi, haide! Vreau să-ţi spun ce n-am mai spus vreodată în viaţă vreunei femei: „ Vrei să fii soţia mea?”

– Dar... mama zice că nu sînt pentru dumneavoastră... decît una dintre multe altele.

– Nu, răspunse el grav. Doar tu m-ai cunoscut cînd eram copil, „celelalte” nu.

Desigur că nu putu obţine de la ea un consimţămînt imediat. Mergînd către ţărmul sudic al insulei, numit de localnici „farul Beal”, se opriră în faţa unei peşteri, cunoscută sub denumirea de „Bîrlogul”, din interiorul căreia se auzeau mugetele surde ale mării, loc unde fuseseră foarte des împreună pe cînd erau copii. Acolo Avice îi promise o întîlnire pentru a doua zi după amiază.

Pentru a o proteja cînd se uitau înlăuntru, îi oferi mîna lui, atinsă atît de des în jocurile din copilărie, pe care, logodită, o accepta acum pentru prima oară.

Merseră la far, unde ar fi mai zăbovit dacă Avice nu şi-ar fi amintit deodată că trebuia să recite cîteva poezii în acea seară pe estrada satului.

– Să reciţi! se miră Jocelyn. Cine ar fi crezut că se putea auzi în acest loc şi altfel de poezie decît neîncetatul geamăt al mării?

– Oh, sîntem foarte culţi acum! Mai ales iarna. Să nu vii însă la recitare, Jocelyn, pentru că o să mă fîstîcesc. O să-mi pierd farmecul, şi ţin să fiu la fel de strălucitoare ca ceilalţi.

– Atunci te voi aştepta la ieşire şi te voi conduce acasă.

– Da, îi răspunse ea privindu-l intens în ochi.

Avice era acum foarte fericită. N-ar fi presupus deloc în ziua aceea tristă că avea să guste o plăcere aşa de vie în compania lui Jocelyn.

Se despărţiră, pentru ca ea să poată ajunge la timp în sat şi să se urce pe estradă.

Pierston se întoarse acasă şi la căderea serii plecă pe drumul ce ducea la locul stabilit.

Sufletul lui era cuprins de tulburare. O cunoştea pe Avice Caro de aşa mult timp că sentimentele pentru ea ţineau mai mult de prietenie decît de dragoste. Cuvintele pe care i le spusese într-o clipă de înflăcărare îl înspăimtntau prin consecinţele lor. Nu atît pentru că ar fi trebuit să se distanţeze de celelalte femei, mai rafinate şi mai culte, care-l atrăseseră pînă acum. Nu, ştia că nu era vorba de aşa ceva, pentru că-şi scosese din minte gîndul că idolul imaginaţiei sale era o parte a personalităţii celei în care se adăpostea pentru un timp mai lung sau mai scurt.

* * * * *

Iubitei sale îi fusese totdeauna credincios. Numai ea îl ferise de numeroase neplăceri. Fiecare individualitate, cunoscută sub numele de Lucy, Jane, Flora, Évangeline, sau oricare alta, nu fusese decît o formă trecătoare a Ei.

Nu înţelegea aceasta ca pe o scuză, ci lua faptul ca atare. Poate că ea nu era o substanţă tangibilă, ci doar un spirit, un vis, o rătăcire a minţii, o concepţie poetică, un parfum, lumina ochilor sau surîsul buzelor. Dumnezeu ştia ce era în realitate. Pierston nu putuse să spună. Era indescriptibilă.

Ca fenomen subiectiv, însufleţit de influenţele rasei şi ţării, spiritualitatea, independenţa ei faţă de legile fizice îl făcuseră uneori pe Jocelyn să se teamă.

Nu ştia niciodată unde o va recunoaşte în ziua următoare, pentru ea pătrundea imediat în toate rangurile, în toate categoriile sociale şi în toate locuinţele.

Cîteodată, noaptea, visa că ea este „fiica perfidă a puternicului Zeus” venită să-l tortureze cu frumuseţea ei, ca pedeapsă pentru toate păcatele comise. În acele vise i se părea că are în faţă pe însăşi neîndurătoarea Afrodita.

Ştia să recunoască această creatură în toate măştile sub care s-ar fi înfăţişat, indiferent că avea ochii albaştri, negri sau căprui, că era puternică sau plăpîndă, înaltă sau scundă.

Niciodată ea nu se găsea în două locuri deodată. Dar în acelaşi timp niciodată nu se încarnase prea mult timp în aceeaşi persoană.

Făcîndu-şi o asemenea idee clară şi precisă despre ea, Pierston reuşise adeseori să se sustragă mustrărilor, de conştiinţă.

Era vina lui dacă ea îl atrăgea, ţinîndu-l în mod capricios legat cu un fir de mătase? Era oare vina lui dacă ea nu onorase niciodată prea mult acelaşi tabernacol uman? Va sfîrşi ea prin a se fixa într-o singură fiinţă? N-o putea spune.

Dacă ar fi simţit că Ea se manifesta în Avice, ar fi putut încerca să creadă că acolo era sfîrşitul migraţilor ei, şi s-ar fi ţinut de cuvînt bucuros. Dar la urma urmelor, vedea el *Iubita* în Avice? Grea întrebare.

Depăşise vîrful colinei şi cobora către sat, pe lungul drum construit pe vremea romanilor. Descoperi sala luminată; reprezentaţia nu se terminase. Făcu înconjurul construcţiei oprindu-se pe un rambleu de unde se vedea în interior. Chiar în acel moment, Avice oferea publicului graţioasa ei emoţie. Această privelişte alungă îndoielile tînărului.

Avice era ceea ce se numeşte de obicei „o fată frumoasă”, drăguţă desigur, dar numai o „fată frumoasă”, una dintr-acelea cu care riscurile căsătoriei se reduc la zero.

Ochii ei inteligenţi, fruntea largă, mersul ei seduceau încă de la început. Niciodată nu întîlnise la o tînără domnişoară calităţi atît de stabile şi fermecătoare. Nu se înşela în privinţa aceasta, căci o cunoştea de mult timp.

Zgomotul unui car greu îi acoperi vocea slabă, dar publicul aplaudă încîntat. O văzu roşind. Merse către uşă, şi, după ce spectatorii ieşiră unul cîte unul, o zări.

Porniră amîndoi încet pe vechiul drum. Pierston urca panta abruptă ţinîndu-se de balustrada de la marginea drumului şi cu celălalt braţ de Avice.

Sus, ei se opriră. În stînga, cerul era brăzdat de fascicole pornite de la far, iar din dreptul falezei se ridica la intervale regulate un vuiet surd, ca al unei tobe; intervalele erau umplute de un zgomot egal şi prelung, asemănător trosnetului oaselor zdrobite într-o pereche uriaşă de fălci. Acest zgomot, care evolua în contratimp cu cel al falezei, venea din vastul Golf al Mortului.

Vînturile mării, gîndea Pierston, erau încărcate aici de efluvii uşoare, misterioase. Ele suflau din sumbrul golf, de unde se auzeau distinct zgomotele surde ale mării.

Era ca o prezenţă invizibilă, acest spirit al mulţimii de oameni care se odihneau în adîncuri: sufletele celor care au plecat cîndva, veseli şi cheflii, pe fregate de război, vase comerciale, ambarcaţiuni uşoare şi bricuri iuţi, întreaga flotă a Armadei, toţi nobili şi ticăloşi, puternici şi umili, plini de mari speranţe, şi care zăceau acum inerţi în acest pat veşnic agitat care este Oceanul.

Pe insulă se simţea prezenţa acestui spectru uriaş şi multiplu, de la care Pierston credea că aude implorările adresate unui Dumnezeu iertător.

Merseră pînă la vechiul cimitir numit Speranţa, care se întindea pe o latură a rîpei. În acel loc se petrecuse cu o sută de ani înainte o surpare imensă de teren, biserica prăbuşindu-se împreună cu restul falezei. Acum ea nu mai era decît o ruină.

În acest ultim loc, unde divinităţile pagine mai aveau putere, iar obiceiurile păgîne se mai întîlneau încă la tot

pasul, creştinismul se instalase cît putuse de bine, însă într-un mod precar...

În acest loc solemn Jocelyn o sărută pe Avice.

De data aceasta tînăra fată fusese departe de a provoca sărutul. Rezerva ei de acum contrasta puternic cu exuberanţa din trecut.

* * * * *

Această seară inaugura minunata lună pe care aveau s-o petreacă aproape în întregime împreună.

Jocelyn descoperi că Avice putea nu numai să recite poezii în reuniuni publice, ci şi să cînte la pian ori din voce, acompaniindu-se singură.

Observă că singurul scop al celor ce-o crescuseră fusese s-o îndepărteze cît de mult cu putinţă de viaţa sa normală de locuitoare a unei insule foarte deosebite şi s-o formeze după modelul miilor de tinere lipsite de personalitate, care nu erau în stare să ofere nimic distinctiv sau pitoresc. Se străduiseră s-o facă să uite tradiţiile strămoşilor, să înlocuiască baladele locale cu cîntece la modă cumpărate de la magazinele de muzică din Budmouth[1], şi dialectul cu o limbă care nu era din nici o regiune.

Trăia într-o casă care ar fi putut face fericit un artist, dar învăţa să deseneze, după o copie, micuţa vilă tipizată a foburgurilor.

Avice înţelesese asta cu mult înainte ca Jocelyn să i-o arate, dar docilitatea ei de fetiţă o făcea să se supună educaţiei date de părinţi.

Temperamentul ei, „local” pînă în vîrful unghiilor, nu putea scăpa totuşi gusturilor frivole ale zilei.

Plecarea lui Jocelyn se apropia. Ea o privea cu tristeţe, dar cu seninătate, căci logodna lor devenise oficială.

---

[1] Orăşel de pe coasta sud-vestică a Marii Britanii, poartă de acces către insula Slinges (vezi ilustraţia de la pagina 3 – n.tr.)

Pierston se gîndea la obiceiurile tradiţionale, la ritualurile celebrate cu această ocazie, ritualuri obişnuite de secole atît în familia lui cît şi în cea a ei, amîndouă din cea mai veche viţă de pe insulă.

Invazia „ Rimberlinilor”, sau a „străinilor” cum erau numiţi locuitorii Wessexului[2], contribuise din plin la abandonarea vechilor obiceiuri. Însă în Avice, sub spoiala educaţiei, dormeau toate ideile timpurilor vechi, iar Jocelyn se întreba dacă tristeţii cauzate de plecarea lui nu se adăuga la Avice şi regretul pentru obiceiurile învechite care altădată însoţeau logodnele şi care le sfinţiseră pe ale părinţilor şi strămoşilor ei.

[2] Ţinut imaginar în care Hardy plasează naraţiunea celor mai multe din povestirile şi romanele sale (vezi harta de la pagina 3.) De fapt, numele acestui comitat este împrumutat de autor din istoria Angliei. (n.tr.)

Capitolul III. ÎNTÎLNIREA

– Iată că ia sfîrşit vacanţa mea, spuse Jocelyn. Ce surpriză dulce mi-au rezervat locurile natale, acum după trei ani de cînd nu mai trecusem pe aici!

– Pleci mîine deja? întrebă ea cu regret.

– Trebuie.

Între cei doi apăru o stînjeneală în care se simţea ceva în plus faţă de tristeţea unei despărţiri de scurtă durată. Ea fu atît de mare încît Jocelyn se decise să-şi amîne plecarea pînă în seara zilei următoare. În loc să plece în zori, aşa cum îşi propusese, el va lua trenul de noapte la Budmouth, asta era tot. În felul acesta putea vizita carierele tatălui său, iar tînăra fată, dacă voia, îl va însoţi pînă la castelul lui Henric al VIII-lea, care domină plaja, de unde vor privi cum se ridică luna palidă din mare. Avice acceptă imediat.

Aşadar a doua zi, după ce-şi însoţi tatăl prin cariere, Jocelyn părăsi la ora convenită casa de piatră şi porni pe drumul care ducea la Budmouth, urmînd cărarea ce se întindea de-a lungul plajei. Avice trebuise ca înainte de a-l întîlni să viziteze nişte prieteni care locuiau la jumătatea drumului spre locul lor de întîlnire.

Coborîrea îl aduse numaidecît pe plaja cu galeţi[3], întorcînd spatele ultimelor case ale insulei şi ruinelor satului distrus de teribila furtună din noiembrie 1824, porni pe limba îngustă de pămînt, oprindu-se după vreo sută de metri pentru a păşi peste parapetul de piatră care se întindea de-a lungul mării. Se aşeză acolo aşteptîndu-şi iubita.

---

[3] Galet = fragment dintr-o rocă sau dintr-un mineral şlefuit de acţiunea mării (n.tr.)

Prin locul acela treceau agale doi oameni, în dreptul vaselor ancorate în radă. Unul din ei îl recunoscu pe Jocelyn, dîndu-i bună seara.

– Toate urările mele de sănătate şi fericire, adăugă el. Vă felicit pentru alegerea d-voastră. Nunta nu va întîrzia, sper.

– Mulţumesc, Seaborn. Vom vedea. Poate că va fi pînă la Crăciun.

– Primul lucru pe care l-a spus nevasta mea azi de dimineaţă a fost: „Domnul fie lăudat, o să apuc să văd această căsătorie, eu care-i cunosc de cînd s-au născut!”

Oamenii se îndepărtară.

Odată ajunşi la distanţă, cel care nu spusese nimic îşi întrebă prietenul:

– Cine este acest tînăr „kimberlin”? Nu pare dintre ai noştri.

– Ba e pînă-n măduva oaselor. Este Jocelyn Pierston, singurul fiu al proprietarului carierelor din Est. E logodit cu o tînără fermecătoare, a cărei mamă, rămasă văduvă, continuă de bine de rău afacerile soţului ei, dar nu posedă nici o douăzecime din averea lui Pierston. Acesta pare să cîştige mii de lire, chiar dacă trăieşte tot în aceeaşi casă veche de altădată. Se spune că fiul lui este apreciat la Londra ca „şlefuitor de marmură”, şi asta aş fi trebuit s-o prevăd într-o zi cînd, copil, l-am văzut sculptînd soldăţei din pietrele luate de la carierele tatălui său. Reuşise chiar să facă un întreg joc de şah. Frecventează lumea bună de la Londra, mi s-a spus. Mă mir atunci cum de a venit s-o ia de nevastă pe micuţa Avice care, cu toate că-i fermecătoare... Dar uite ce s-a acoperit cerul!

În acest timp, cel despre care discutau cei doi trecători aştepta ca ora fixată pentru întflnirea cu logodnica lui să sosească.

Observă deodată la baza colinei o siluetă subţire venind din direcţia satului. Era un băiat de doisprezece ani care mergea către Jocelyn. După ce se convinse că vorbeşte cu domnul Pierston, băiatul îi întinse o scrisoare.

Capitolul IV. CĂLĂTOAREA SOLITARĂ

Cînd băiatul plecă, Jocelyn se întoarse înapoi pe urmele propriilor paşi pînă la cel mai apropiat felinar şi începu să citească. Era scrisul Avicei.

Iubitul meu, sper că nu te va întrista ce-ţi voi spune în legătură cu întîlnirea pe care ne-am dat-o astă seară la ruinele castelului Sandsfoot. M-am temut că faptul de a te vedea atît de des îl va face pe tatăl tău să insiste să respectăm obiceiurile străvechi de logodnă - ai tăi fiind una din cele mai vechi familii de pe insulă. De fapt, mama se gîndeşte la asta. Acum, acest lucru este contrar sentimentelor mele. Găsesc aceste tradiţii depăşite şi fără vreo utilitate astăzi.

Aşa că cel mai bun lucru ar fi- măcar numai pentru a salva aparenţele - să nu vin să te întîlnesc într-un loc ce-ar aduce altora aminte de obiceiurile tradiţionale.

Nădăjduiesc că această decizie nu te va supăra prea tare şi-mi vei înţelege sentimentele „moderne", neavînd vreun gînd rău pentru ele. Şi apoi dragul meu, dacă am urma aceste rituri străvechi şi ar merge prost, am fi dispuşi, precum strămoşii tăi, să credem în nenorocul căsniciei noastre şi ar fi păcat.

Oricum, te vei întoarce repede, nu-i aşa? - şi atunci va veni timpul cînd n-o să mai fie necesar să ne spunem la revedere.

A ta pentru totdeauna,

AVICE

Citind scrisoarea, Jocelyn fu surprins de o aşa naivitate. Aşadar, Avice şi mama ei îl credeau în stare să dea importanţă acestor barbarii vetuste!

Desigur, tatăl său, ca financiar, ar fi putut avea interese practice în ceea ce priveşte moştenitorii, iar asta trezise în mod sigur suspiciunea celor două femei.

Numai că Jocelyn nu se pronunţase niciodată în favoarea vechilor obiceiuri, cu toate că în fond avea o oarecare simpatie pentru ele.

Tot aşa, surîzînd mereu la gîndul că Avice în naivitatea ei se credea „modernă", Jocelyn fu dezamăgit, ba chiar puţin mîhnit că un asemenea motiv neprevăzut îl priva de compania fetei. Cît de mult vechile idei se perpetuaseră în educaţia ei „modernă"!

Cititorul este rugat să-şi reamintească faptul că perioada de timp în care este datată acesta istorie este acum mai bine de patruzeci de ani[4].

* * * *

Furtuna se apropia şi Jocelyn, nedorind să se reîntoarcă în sat pentru a închiria o trăsură, iuţi pasul. În acest loc expus, briza nocturnă se simţea mai tare ca în altă parte, iar marea în spatele parapetului se agita cu furie, în ritmuri tumultoase care ar fi putut sugera înfruntări de trupe şi strigăte de victorie.

Imediat în faţa lui, pe drumul alb luminat de lună, zări o siluetă feminină de care-şi aminti că îl depăşise atunci cînd sub felinar citea scrisoarea Avicei.

Speră o clipă că era însăşi Avice. Dar nu, această siluetă părea mai înaltă şi mai zdravănă decît cea a logodnicei lui. Şi cu toate că era doar toamnă, femeia aceasta era toată înfăşurată în blănuri.

---

[4] adică prin 1850 (n.tr.)

O ajunse imediat, putînd să-i privească profilul decupat în luminile radei. Un chip de Junon[5], cu trăsături nobile, bine ieşite în evidenţă. Niciodată nu contemplase o frumuseţe aşa de clasică. Mersul ei era cadenţat, însă atît de grăbit şi de ritmat că nu se încetinise deloc. În acest timp el o observa incontinuu, făcîndu-şi mii de presupuneri.

Tocmai o depăşise cînd ea se întoarse către el.

– Domnul Pierston, cred, spuse, din satul Est-Quarriers?

Vocea îi era semeaţă şi poruncitoare.

Făcu semn că da şi se adînci în contemplarea acestui chip frumos. Dintre toate femeile pe care le cunoscuse, ea reprezenta un tip aparte. Vorbea fără accentul „local” al Avicei.

– Puteţi să-mi spuneţi cît e ceasul, vă rog?

Îşi scoase ceasul şi aprinse un chibrit. Era şapte şi un sfert. La lumina de o clipă a flăcării de sulf văzu că ochii îi erau roşii şi încercănaţi ca şi cum ar fi plîns.

– Domnule Pierston, daţi-mi voie să vă pun o întrebare ce-o să vi se pară ciudată... Puteţi să-mi împrumutaţi nişte bani pentru o zi sau două? Am făcut prostia să-mi uit portofelul pe masa de toaletă.

Cererea aceasta părea ciudată, într-adevăr, dar chipul fetei inspira încredere. Nu, cu siguranţă că nu era o aventurieră. Băgă mîna în buzunarul vestei dar rămase în cumpănă: cît să însemne „nişte bani”? Aspectul şi atitudinea ei îl făcură să răspundă regeşte. Prevăzînd o poveste mai lungă, îi întinse o bancnotă de cincizeci de lire.

Această dărnicie nu păru a o surprinde.

– Mulţumesc, este îndeajuns, spuse ea liniştită, după ce el pronunţase cifrele de teamă că ea nu le va remarca.

---

[5] Junon, sau Iunon, sau Iuno (în mitologia romană): soţia lui Jupiter, fiica lui Saturn, zeiţa căsătoriei, protectoare a femeilor. Asimilată cu Hera (n.tr.)

Tot vorbind, el nu observase că, înteţindu-se, vîntul şuierător devenise vuiet, iar vuietul se desfăcea în sunete ascuţite, toate aceste transformări petrecîndu-se cu viteza specifică rozei vînturilor de pe insulă. Şi cum aceste semne aduceau întotdeauna ceeea ce promiteau, se iviră imediat primele picături de ploaie.

La început stropii le bombardară obrajii precum gloanţele unei canoniere de jucărie, dar curînd căpătară aspectul unei salve de focuri trase în anfiladă. Tînăra fată se întoarse speriată de acest atac neprevăzut.

– Trebuie să ne adăpostim, spuse Jocelyn.

– Dar unde?

În stînga lor se întindea plaja lungă şi monotonă, prea expusă ca să le servească drept adăpost, cu valurile ce se întretăiau precum dinţii unor fălci uriaşe. În partea dreaptă se găsea o mică radă unde luminile îndepărtate ale vaselor străluceau neclar. În spatele lor, cîteva puncte luminoase ici şi colo la orizont indicau poziţia insulei. În faţă nimic clar, nici o locuinţă înainte de micul pod de lemn ce precede castelul lui Henric al VIII-lea, situat la o milă depărtare.

Însă chiar în susul plajei, acolo unde fusese probabil ancorată, se găsea legată de parapet una din corăbiile insulei numită „Lerret”. Imediat ce o zăriră tinerii escaladară împreună zidul de piatră ca şi cum s-ar fi înţeles dinainte. Corabia putea să-i ferească de potop. Fundul ei era gudronat şi, urcînd pe parîmele agăţate de strai, ce serveau drept legături, coborîră sub „Lerret”. Acolo între rame şi scînduri, se găsea un colac de frînghie. Se aşezară pe el, cu capul plecat, într-o poziţie foarte incomodă.

Capitolul V. DEPLASAREA

Ploaia cădea peste carena bătrînei corăbii precum grîul aruncat din palmele pline ale unui semănător uriaş. Peste tot domnea întunericul cel mai profund. Erau aşa de înghesuiţi unul în altul că Jocelyn simţea căldura blănurilor ei. Nici unul nu mai scosese vreun cuvînt din clipa în care părăsiseră drumul, pînă cînd ea rupse prima tăcerea, simulînd îngrijorarea:

– Ce enervant este!

El consimţi şi după ce mai schimbară cîteva remarci Jocelyn fu sigur, din suspinele pe care ea nu şi le putea reţine, că fata plînsese.

– E poate mai supărător pentru dumneavoastră decît pentru mine, spuse el, şi regret asta.

Ea nu răspunse şi atunci ei adăugă că nu era un loc prea potrivit pentru o femeie să călătorească pe jos. Îşi exprimă speranţa că nici un eveniment neplăcut n-o obligase să iasă seara pe un asemenea timp.

Cum ea nu părea deloc dispusă a-i povesti ce se întîmplase, lui nu-i rămase decît să-şi imagineze povestea şi numele ei. Dar oare cum de îl cunoştea? Ploaia nedînd vreun semn că va înceta, îndrăzni:

– Cred că va trebui să ne întoarcem în sat.

– Niciodată! răspunse ea.

Tăria cu care strînsese din buze se putea ghici din modul cum pronunţase acest cuvînt.

– De ce? se aventură el.

– Am motive.

– Mă întreb de unde mă cunoaşteţi? Eu nu vă ştiu.

– Ba da, ştiţi numele meu, cel puţin.

– Nu cred. Sînteţi străină de pe-aici?

– Nu, sînt... sau mai degrabă eram... eram o adevărată insulară. N-aţi auzit vorbindu-se despre *Best Bed Company*?

– Cum să nu! A încercat să-l ruineze pe tatăl meu. Mai ales directorul ei, bătrînul Bencomb...

– Este tatăl meu.

– Adevărat? Îmi pare rău că am vorbit despre el cu atît de puţin respect, pentru că nu-l cunosc personal. După ce a făcut avere la ţară, s-a retras la Londra, nu?

– Da, casa noastră, sau mai bine zis a lui, este situată în South Kensington. Locuim acolo de mai mulţi ani. Dar am închiriat şi castelul Sylvania, pe insulă, pentru vacanţă. Proprietarul lui, care lipsea, ni l-a cedat pentru o lună sau două.

– Atunci, domnişoară Bencomb, locuim foarte aproape unul de altul. E adevărat, casa tatălui meu este mult mai modestă în raport cu a dumneavoastră.

– Dar domnul Pierston şi-ar putea permite să aibă un palat!

– Credeţi? Eu nu ştiu nimic. Tatăl meu nu-mi prea vorbeşte de afacerile sale.

– Tatăl meu, spuse ea izbucnind deodată, îmi reproşează tot timpul că sînt risipitoare. Astăzi a fost mai dur ca de obicei. Mi-a spus că frecventez magazinele prea des şi că cheltui mai mult decît mi-a fixat pensiunea.

– În seara asta?

– Da. Mi-a făcut o scenă aşa de violentă încît sub pretextul că mă retrag în camera mea, am fugit. N-o să mă reîntorc niciodată acasă!

– Şi ce-o să faceţi?

– Voi merge s-o caut pe mătuşa mea la Londra, şi dacă ea nu va vrea să audă de mine, îmi voi cîştiga singură existenţa. L-am părăsit pe tatăl meu pentru totdeauna! Ce aş fi făcut dacă nu v-aş fi întîlnit, mă întreb. Cred că aş fi mers pe jos la Londra... Dar acum pot să prind trenul.

– Dacă puteţi învinge acest uragan.

– Am să stau aici pînă se mai potoleşte furtuna.

Pierston auzise vorbindu-se de bătrînul Bencomb ca de cel mai aprig duşman al tatălui său. Ştia că tatăl fetei făcuse o mare avere ruinînd pe rînd toate carierele de pe insulă. Însă bătrînul crocodil găsise în tatăl lui Jocelyn o bucată prea tare pentru a fi înghiţită. Acesta rămăsese dealtfel cel mai mare rival pentru *Best Bead Company*. Jocelyn se amuza la gîndul că era destinat să joace pe fiul lui Montaigue în faţa acestei fiice a Capuleţilor.

Pe măsură ce vorbeau, cei doi coborau vocile în mod instinctiv. Erau astfel obligaţi să se apropie foarte mult unul de altul pentru a domina mugetele furtunii. După un sfert de oră care trecu pe neobservate, vocile lor deveniră mai tandre.

Era foarte tîrziu cînd tînăra se ridică, alarmată de situaţia ei.

– Ploaie sau nu, eu trebuie să plec.

– Întorceţi-vă în sat, spuse el luîndu-i mîna. O să vă însoţesc. Trenul de seară a trecut.

– Nu, prefer să continui. O să petrec restul nopţii la Budmonth... dacă o să ajung vreodată acolo.

– E tîrziu. Toate hotelurile vor fi închise, cu excepţia micului han de lîngă gară în care veţi refuza să intraţi. Dar dacă sînteţi decisă, atunci vă voi însoţi. Nu pot să vă las aşa.

Cum ea se arăta hotărîtă ei porniră la drum în urletele furtunii.

Marea bubuia, ridicîndu-se atît de sus în dreapta lor şi izbindu-se atît de aproape în stînga lor, încît aveau impresia că traversau fundul mării, precum copiii Israelului. Nimic altceva decît firavul parapet de piatră nu-i separa de acesta vîltoare demenţială. La fiecare izbitură a valurilor pămîntul tremura şi galeţii se izbeau unii de alţii. Stropii valurilor le

biciuiau faţa. Nenumărate mici bălţi se formau printre pietrele parapetului, scurgîndu-se în rîuleţe care se pierdeau din nou în mare. *Insula*, despărţită acum de continent printr-un zid acvatic, îşi justifica cu prisosinţă denumirea.

Cei doi nu bănuiseră pînă atunci forţa elementelor naturii. Foarte ades, trecătorii solitari fuseseră ori tîrîţi în mare, înecîndu-se, ori înghiţiţi de o gaură deodată căscată. Zidul pe care păşeau trebuia să fi fost înzestrat cu o putere supranaturală pentru a se reconstitui după astfel de ruperi, asemănătoare poate formei lui Satan tăiată în două de sabia sfintului Mihai.

„Substanţa eterată
Ce nu poate fi mult timp separată.”

Veşmintele fetei erau mai permeabile pentru vînt şi ploaie decît ale sale, ea fiind în consecinţă într-un mai mare pericol. De aceea nu putea refuza ajutorul pe care i-l oferea tînărul. El începu prin a-i oferi braţul, însă vîntul îi separa tot aşa de uşor ca pe două cireşe aşezate pe aceeaşi creangă. Pentru a o ţine mai bine, Jocelyn înconjură cu braţul talia fetei, şi ea nu se împotrivi.

* * * * *

Cam în acel moment - să fie oare puţin înainte sau puţin după?- Jocelyn deveni conştient de senzaţia care îl cuprinsese pe neobservate încă de cînd stătea sub corabie, lîngă noua sa prietenă. Avea prea multă experienţă pentru a nu recunoaşte acest sentiment incipient şi a nu fi alarmat, ba chiar îngrozit, de ceea ce bănuia a fi semnul unei migraţii posibile a *Iubitei.* Fenomenul, era adevărat, nu se produsese încă, dar nu avea să întîrzie prea mult. În timp ce o ţinea strîns lipită de el, Pierston se gîndea cît de moale şi călduţă era tînăra femeie în veşmîntul ei de blană.

Singurele părţi uscate ale îmbrăcăminţii celor doi erau cele în care presiunea atingerii lor nu lasă să intre ploaia.

Imediat ce traversară podul se simţiră mai la adăpost, dar el nu-şi retrase braţul decît la rugămintea ei. Trecură pe lîngă castelul în ruine, lăsînd insula mult în urmă. Curînd se apropiară de foburguri, de cea mai apropiată staţiune climaterică pe care o traversară fără să se oprească, ajungînd în final la Budmouth. Lui Jocelyn îi era tare milă de domnişoara Bencomb şi, continuînd să fie uimit de hotărîrea pe care ea o arăta, nu se putea împiedica să n-o admire.

Acum, protejaţi de clădirile aşezate în dreptul golfuleţului, puteau în sfîrşit să ajungă fără dificultate la gară. Cum prevăzuse Jocelyn, în acea parte nu era deschis decît un mic han auster unde se opreau călătorii coborîţi din diligenţe ori din corăbiile care străbăteau Canalul Mînecii. Înainte de a fi primiţi, auziră un zgomot de zăvoruri şi lanţuri. Puţin după aceea aveau să pătrundă într-un culoar luminat foarte slab de o singură lampă de gaz.

Remarcă atunci că, în ciuda taliei mari, aproape egală cu a sa, şi a frumoaselor ei proporţii, fata părea totuşi abia trecută de adolescenţă. Chipul ei impresiona mai mult prin aerul mîndru decît prin frumuseţea lui, şi ea remarcabilă. Vîntul şi stropii dăduseră obrajilor fetei înfăţişare a unor bujori.

Ea se arătă inflexibilă în decizia de a lua trenul de dimineaţă, dar acceptă sfaturile lui în legătură cu lucruri de mai puţină importanţă.

Nu era liberă decît o singură cameră la etajul întîi, şi atunci Jocelyn spuse:

– În acest caz va trebui să urcaţi în camera dumneavoastră şi să vă trimiteţi hainele jos ca să le putem usca imediat la foc, căci altfel nu vor fi niciodată gata. O să dau

ordin cameristei în legătură cu aceasta şi vă comand şi ceva de mîncare.

Ea acceptă totul, fără să dea nici cel mai mic semn de mulţumire. Cînd ajunse sus, Pierston îi trimise o cină uşoară prin camerista somnoroasă care era de serviciu în acea noapte.

Îi era o foame de lup. Se aşeză în faţa şemineului încercînd să-şi usuce veşmintele în timp ce mînca cu poftă.

Se tot întreba ce să facă. Nehotărîrea lui nu dură însă mult, decizîndu-se să aştepte dimineaţa. Cu ajutorul cîtorva pături şi a unei perechi de papuci descoperite într-un dulap, încercă să se instaleze cît mai confortabil cu putinţă pentru noapte. Tocmai atunci tînăra cameristă coborî cu un braţ de veşminte ude leoarcă.

Pierston se depărta de foc şi ea îngenunche în faţa flăcării întinzîndu-şi braţele ca să usuce unul din veşmintele tinerei Junon, din care începură imediat să iasă aburi.

Îngenuncheată, tînăra fată lăsă să-i cadă capul, apoi îl ridică, dar el nu rezistă mult în această poziţie şi camerista începu să moţăie.

– Vă e somn, fata mea, îi zise Pierston.

– Da, n-am mai dormit de atîta timp... Cînd nimeni nu vine să mă deranjeze mă culc pe o saltea în camera de alături.

– Vă voi înlocui eu atunci. Mergeţi să vă culcaţi, ca şi cum n-am fi aici. O să usuc veşmintele şi o să le pun grămadă ca să le puteţi duce înapoi d-şoarei, dimineaţă la prima oră.

Camerista îi mulţumi şi plecă. Curînd auzi din camera alăturată sforăituri zgomotoase. Jocelyn examină veşmintele şi le întinse una cîte una. În timp ce vaporii îl învăluiau, se abandonă reveriei. Realiză din nou schimbarea produsă în el în timpul serii.

Iubita îşi schimbase adăpostul, stabilindu-şi noul domiciliu în proprietara acestor veşminte uşoare. După numai zece minute ajunse s-o adore. Dar ce devenise micuţa Avice Caro? Nu se mai gîndea la ea în acelaşi mod. De fapt, nici nu era sigur că văzuse vreodată în această prietenă de tinereţe adevărata Iubită, oricît de dornic fusese să simtă aceasta. Dar indiferent dacă o iubise sau nu, simţea acum foarte tare că Spiritul, Esenţa, Idealul pe care îl numea Dragostea lui, părăsise pe furiş această formă îndepărtată, lunecînd în fiinţa care se odihnea în camera de deasupra.

Avice nu se ţinuse de cuvînt, reţinută de temeri himerice. Nu venise să se întîlnească cu el între ruinele singuratice. Cît de vinovată era de greşeala ei!

Capitolul VI. PE MARGINEA PRAPASTIEI

Domnişoara Bencomb plecă de la hotel către mica gară de alături care tocmai se deschidea, ca şi cum ar fi prevăzut evenimentul. La sfatul lui Jocelyn scrisese cîteva rînduri tatălui ei, informîndu-l de proiectele sale, ca să-l liniştească pentru început.

Jocelyn o însoţi la gară şi îşi luă rămas bun. Ceru apoi un bilet pînă la Londra şi se ocupă de înregistrarea bagajelor sale.

Pe peron o regăsi pe fată. În ochii lor străluci o lumină, care în stil telegrafic voia să spună:

„Dacă mergem spre aceeaşi destinaţie, de ce nu urcăm în acelaşi compartiment?”

Ceea ce şi făcură.

Ea se aşeză în sensul opus mersului trenului, iar el în faţa ei. Conducătorul aruncă o privire în compartimentul lor, şi, luîndu-i drept doi îndrăgostiţi, avu grijă să nu lase pe nimeni alături de el.

Vorbeau despre lucruri banale. Nu ştia deloc ce gîndea ea de fapt, dar la fiecare oprire se temea că va veni cineva să-i deranjeze.

Înainte de jumătatea drumului spre Londra, simţi că ceea ce bănuise s-a întîmplat: Iubita căpătase o nouă formă, însoţind din acea clipă fiecare linie a corpului femeii care-i stătea în faţă.

Apropierea de Londra i se părea acum lui Jocelyn mai groaznică decît Ziua Judecăţii de Apoi. Cum putea s-o lase în vîltoarea unui oraş foarte populat?

Cînd coborîră, păru înspăimîntată de zgomotul marelui oraş. O întrebă unde locuieşte ruda ei.

– La Bayswater, răspunse domnişoara Bencomb.

Chemă o trăsură, propunîndu-i s-o însoţească pînă la mătuşa ei, a cărei locuinţă era în drum spre casa sa. Ea acceptă şi amîndoi urcară în vehicul. Bănuia oare sentimentele sale? Pierston ar fi vrut foarte mult să ştie, dar chipul ei rămînea impenetrabil.

– Iată-ne deci vechi prieteni, spuse cînd trăsura porni.

– Desigur, răspunse ea fără nici un zîmbet.

– Însă în realitate sîntem duşmani de moarte prin ereditate, dragă Julietă.

– Da... dar ce spuneţi?

– Am spus „dragă Julietă”.

– Tatăl meu şi al dumneavoastră sînt duşmani, dar şi eu cu tatăl meu sîntem acum la fel...

Ochii lor se întîlniră.

– Regina mea dragă! exclamă el purtat de sentimente, în loc să mergeţi la mătuşă vă rog să vă căsătoriţi cu mine!

O roşeaţă îmbrăcă brusc chipul tinerei femei. Ea nu răspunse şi el se temu că o ofensase. Poate că ea se servise doar de el ca de un instrumert util.

Continuă:

– Tatăl dumneavoastră n-ar mai avea astfel nici un drept în ceea ce vă priveşte. Şi de fapt, această propunere nu este atît de nesăbuită pe cît pare. Îmi cunoaşteţi doar şi trecutul şi viitorul. Şi eu vă cunosc. Familiile noastre sînt vecine de secole pe insulă, chiar dacă acum aţi devenit o londoneză.

– O să ajungeţi vreodată la „Royal Academy”?

Exaltarea lui se stinse brusc.

– Sper să ajung... Voi ajunge singur în cazul în care veţi deveni soţia mea.

Însoţitoarea lui îl scrută cu privirea.

– Gîndiţi-vă, argumentă el, aceasta vă va scoate imediat din încurcătură. N-o să mai fie nevoie să rămîneţi la

cheremul unei mătuşi ori la mînia tatălui supărat că aţi fugit.

Aceste cuvinte părură a o decide. Se abandonă sărutărilor lui.

– Cînd ne putem căsători? întrebă ea puţin mai tîrziu.

– Poate chiar mîine. O să merg astăzi pe la prînz la „Doctor's Gommons”, iar actul va fi gata mîine dimineaţă.

– Aşa să fie. Nu mai merg la mătuşa mea. Vreau să fiu o femeie independentă! Nu suport să fiu dăscălită ca un copil de şase ani. O să fiu nevasta dumneavoastră, dacă e aşa de uşor precum spuneţi.

În timpul acestei consultări opriseră trăsura. Pierston avea un atelier şi cîteva camere aproape de Campden Hill, dar nu voia s-o ducă pe fată acasă la el înainte de căsătorie. Hotărîră aşadar să meargă la un mic hotel.

Schimbînd direcţia, reveniră în Strand, intrînd într-unul din cluburile respectabile din Covent Garden, un loc frecventat în acele zile de cei din vestul regatului. Jocelyn plecă apoi pentru a se ocupa de demersurile necesare.

Era în jur de trei după-amiază cînd, terminînd cu aranjarea tuturor chestiunilor cerute de brusca lui decizie, Jocelyn se întoarse încet, hoinărind, la hotel. Era foarte zăpăcit şi plimbarea îi făcea bine.

Se oprea ici colo în faţa unei vitrine, cînd deodată, brusc izbit de o idee deosebită, făcu semn unui „hansom”, dîndu-i vizitiului o adresă din Mellstock Gardens.

Ajuns acolo, se opri în faţa uşii unui atelier şi sună. Veni să-i deschidă un tînăr în cămaşă, aproximativ de vîrsta lui, ţinînd în palma stîngă o imensă paletă plină de mîzgăleli.

– Cum, tu, Pierston? Te credeam la ţară. Intră. Sînt teribil de bucuros că te văd. Cum vezi, tocmai sfîrşesc un tablou pentru un american care vrea să-l ducă cu el zilele astea.

O tînăra frumoasă şedea în apropierea şevaletului, părînd a coase de zor. La un semn al pictorului, ea dispăru fără să spună nimic.

– Citesc pe chipul tău că ai ceva să-mi povesteşti. Acum sîntem singuri, poţi să vorbeşti. Ce bei?

– Oh, nu contează! Un alcool oarecare... Somers, ascultă-mă bine, am într-adevăr ceva să-ţi spun.

Pierston se aşează într-un fotoliu şi Somers se puse din nou pe treabă. Cît timp servitorul aduse coniac pentru a calma nervii lui Pierston, sifon pentru a anula efectele ofensatoare ale coniacului şi lapte pentru a îndulci forţa nefastă a sifonului, Jocelyn îşi începu povestea, adresîndu-se mai degrabă şemineului gotic, bătrînei pendule şi suportului antic pentru buşteni decît lui Somers, care stătea în faţa şevaletului, puţin înapoia prietenului său.

– Înainte de a-ţi spune ce mi s-a întîmplat, trebuie să-ţi explic ce fel de om sînt.

– Dumnezeule mare! dar ştiu deja.

– Nu, nu ştii deloc. În general nu-mi place să vorbesc despre asta... şi totuşi stau treaz ore întregi din noapte ca să mă gîndesc.

– Nu se poate! spuse Somers, neconvins, dar în acelaşi timp plin de simpatie pentru prietenul său.

– Sînt născut într-o zodie ciudată, sub o influenţă misterioasă. Sînt posedat, surprins şi dezorientat de migraţiile unei creaturi - sau mai degrabă a unei zeiţe. Un poet ar putea pronunţa numele Afroditei. Sub aceeaşi formă am reprezentat-o şi eu... Dar să nu uit: aceasta nu este o plîngere, ci o justificare - un fel de *Apologia pro vita mea*.

– Acum e mai bine. Spune.

Capitolul VII. PRIMELE EI ÎNCARNĂRI

– Somers, ştiu că nu eşti dintre aceia care cred că *Iubita* poate lua mult timp aceeaşi formă şi că ea se poate încarna pentru o mare perioadă de timp într-un singur înveliş carnal. Altfel povestea mea ţi s-ar părea bizară.

– Te rog, fără aluzii!

– Bine, bine. Să presupunem că ar fi vorba despre un altul. Descind, tu ştii, dintr-o rasă unică, dintr-o rasă de vizionari. Asta explică destul de bine lucrurile. Dar să revenim la eroul nostru. Iubita lui se încarnează succesiv într-un număr aşa de mare de fiinţe, încît ar fi imposibil să-ţi fie prezentate, nelăsînd în urma *Ei* decît un corp vulgar, asemănător celorlalte. Nu este aici nimic absurd, e doar un simplu fapt, exprimat într-un mod cam neobişnuit pentru simţul comun.

Iată deci principiul...

– Continuă!

– Ei bine, prima încarnare a avut loc, din cîte mi-amintesc, atunci cînd aveam nouă ani. Era o fetiţă cu ochi albaştri, de opt ani, mezina unei familii cu unsprezece copii. Pletele blonde îi cădeau pe umeri. Încercau să se bucleze, dar fără succes: nu reuşeau decît să atîrne în mod jalnic, precum beţele unei tobe.

Acest defect care mă neliniştea fu motivul evadării Iubitei din tînărul tabernacol. Nu-mi amintesc momentul exact al acestei migraţii. Cred că după ce am sărutat-o pe micuţa mea prietenă, pe o bancă în parc, într-o după-amiază toridă de vară. Deschisesem o umbrelă albastră în carouri, ca să ascundem trecătorilor semnele noastre de afecţiune, fără să ne gîndim că acest ecran strălucitor atrăgea mult mai mult atenţia decît persoanele noastre insignifiante.

După ce plecarea sa şi a familiei ei puse capăt acestui vis, am crezut că Iubita mea mă părăsise pentru totdeauna. Aşa simţise poate şi primul om cînd văzuse întîia dată soarele apunînd. Mă înşelam, bineînţeles; Laura era moartă pentru mine, nu însă şi Iubita mea.

Două luni se scurseră. Iubita nu mai apărea, dar eu încetasem să-i plîng încarnarea în fetiţa cu plete blonde.

Ea renăscu într-un fel pe care nu l-aş fi presupus niciodată. Eram împreună cu colegii pe cheiul din Budmouth, în faţa Şcolii Preparatoare, preocupat să privesc marea, cînd un gentlemen de vîrstă mijlocie trecu pe cal, însoţit de o fată. Tînăra domnişoară întoarse capul şi, poate pentru că eu o priveam mut de admiraţie, îmi surîse. După cîţiva paşi, se întoarse surîzîndu-mi din nou.

Asta fu îndeajuns ca să mă înflăcăreze. Am înţeles imediat semnificaţia tulburării mele: Iubita trăia din nou. Această a doua formă în care-i plăcuse să se încarneze era deja o tînără femeie. Avea un ten lipsit de strălucire, părul şaten strîns în coc şi ochii căprui, cred. Nu ştiu însă dacă am putea descrie în cîteva cuvinte farmecul persoanei sale.

Am dat colegilor mei bună seara pe cît de repede puteam ca să nu atrag atenţia, pornind de-a lungul esplanadei, în direcţia în care Ea şi tatăl său plecaseră. Însă cei doi porniseră probabil la trap, pentru că nu se mai zăreau.

Disperat, am intrat la întîmplare pe una din străzile laterale. Inima mea începu deodată să bată cu putere: cei doi călăreţi galopau înspre mine.

Roşind pînă în vîrful unghiilor, m-am oprit şi am privit-o în faţă în timp ce trecea. Ea surîse din nou, dar vai! În ochii Iubitei mele nu strălucea nici o luminiţă de pasiune la vederea mea.

Pierston se opri, golindu-şi paharul. Trăia intens scena pe care o evoca. Somers îşi păstră reflecţiile pentru el însuşi. Jocelyn continuă:

– Ziua aceea am căutat-o pe străzi, însă în van. Prima dată cînd am revăzut pe unul din colegii cu care stăteam pe chei în momentul întîlnirii, i-am reamintit pe ocolite incidentul, întrebîndu-l ca din întîmplare dacă nu-i cunoaşte pe călăreţi.

„- Oh! cum să nu" spuse el, „erau colonelul Targue şi fiica lui Elsie".

„- Ce vîrstă ar putea ea să aibă?" întrebai eu neliniştit de probabila disproporţie dintre vîrsta mea şi a ei.

„- Nouăsprezece ani. Mîine dimineaţă îl va lua în căsătorie pe căpitanul Popp... şi vor pleca imediat spre Indii."

Mîhnirea provocată de această descoperire fu atît de mare că la apusul soarelui plecam spre cheiul portuar cu intenţia de a-mi pune capăt zilelor. Auzisem însă că pe feţele înecaţilor în acel loc se aşezau crabii, devorîndu-le. Ideea acestei vecinătăţi respingătoare mă opri. Recunoşteam că ideea căsătoriei Iubitei mele conta puţin, însă plecarea ei mă răscolea.

N-aveam s-o mai revăd niciodată. Cu toate că ştiam din propria experienţă că Iubita mea rămînea prezentă chiar fără vreo încarnare, mi-era greu să cred că Ea va mai apare vreodată sub un alt aspect decît cel al divinei domnişoare Targue.

Şi de data asta mă înşelam. Totuşi, pînă să-mi dau seama de aceasta avea să treacă un timp lung.

Nu mai aveam acea vîrstă ridicolă la care băieţii de cincisprezece ani par nişte urşi tineri şi vor să arate că dispreţuiesc fetele. Aveam acum şaptesprezece ani.

Într-o seară, şedeam într-o cofetărie din Budmouth, cînd o femeie cu fetiţa ei se aşezară în faţa mea.

Ne-am privit. Fetiţa îmi zîmbea. Am murmurat:

„- Ce copil simpatic!”

Femeia surîse, dar nu replică nimic.

„- Are ochii blînzi ca ai mamei ei” continuai.

„- Credeţi că are ochi frumoşi ?” întreabă femeia ca şi cum n-ar fi auzit aluzia mea.

„- Da, şi seamănă leit cu ai dumneavoastră.”

Curînd aveam să ne înţelegem foate bine. Îmi povestise că soţul ei făcea o croazieră cu Yahtul. I-am spus că îmi pare rău că nu plecase şi ea.

Puţin cîte puţin, se arătă sub înfăţişarea unei femei abandonate. Cîtva timp după aceea aveam s-o reîntîlnesc singură pe stradă. Se ducea la debacader, îmi spuse ea, pentru a-şi aştepta soţul, însă nu mai ştia drumul. M-am oferit s-o însoţesc şi ea a acceptat.

Nu voi intra în amănunte. Îţi este suficient să ştii că am revăzut-o de multe ori. Curînd aveam să descoper că Iubita (a cărei gesturi şi fapte mă intrigau de mai mult timp) se modela după contururile fermecătoare ale acestei tinere femei.

De ce preferase ea refugiul seducător şi inaccesibil al unei femei căsătorite, cînd atîtea altele i se ofereau, nu ştiam. Povestea avea să se termine într-un mod foarte inocent: tînăra femeie părăsi oraşul împreună cu bărbatul şi copilul ei. Părea a fi considerat această relaţie doar ca pe un flirt banal.

* * * * *

De ce să-ţi mai povestesc ce-a urmat? După asta, Iubita apărea din ce în ce mai frecvent şi mi-ar fi imposibil să-ţi descriu în detaliu toate transformările ei. Avea să-şi schimbe de nouă ori domiciliul în cei doi sau trei ani ce-au urmat. De patru ori a luat înfăţişarea unei brunete, de două ori cea a unei blonde şi de trei ori cea a unei femei nici

blonde nici brunete. Cîteodată era o fată frumoasă şi bine făcută, însă cel mai des, cred, prefera să se introducă sub pielea unei fiinţe flexibile, mlădioase şi de talie mică. M-am adaptat aşa de bine încarnărilor ei succesive încît am ajuns să mă resemnez. Îi vorbeam Iubitei mele, o scrutam, sufeream pentru ea, oricare i-ar fi fost înfăţişarea. Astfel s-au petrecut lucrurile pînă luna trecută.

Atunci, pentru prima oară, *Ea* mi-a rezervat o surpriză, intrînd, sau mai degrabă refuzînd să intre în persoana Avicei Caro, o fată pe care o cunoşteam din copilărie.

Într-un sfîrşit aveam să înţeleg că de fapt ea nu-şi alesese întruchiparea în Avice Caro, şi asta pentru că nu păstrez încă pentru ea cel mai mare respect.

În acel punct, Pierston relată pe larg recenta prietenie cu Avice, promisiunea pe care i-o făcuse, oprindu-se asupra modului cum rupsese această promisiune doar datorită faptului că întîlnise o femeie în care Iubita se manifesta vizibil, domnişoara Marcia Bencomb.

În finalul istorisirii îi anunţă lui Somers decizia lor de a se căsători imediat, cerîndu-i să spună dacă, în aceste condiţii, trebuie s-o ia de nevastă.

– Cu siguranţă că nu, spuse Somers. Nu trebuie să te căsătoreşti cu nimeni altcineva decît cu micuţa Avice. Ba mai mult, nici măcar cu ea. Eşti la fel ca ceilalţi bărbaţi... încă mai rău. Toţi sînt nestatornici ca şi tine, însă nu au aceeaşi clarviziune.

– Nestatornic nu e chiar cel mai potrivit cuvînt. A fi nestatornic înseamnă a te plictisi de o fiinţă care nu se schimbă. Eu însă am fost totdeauna fidel creaturii înşelătoare pe care n-am putut-o niciodată opri în loc, cel puţin pînă acum. Şi pe urmă, trebuie să-ţi spun, fuga ei din individualitate în individualitate n-a avut niciodată nimic nostim pentru mine. Nu, în nici un caz n-a fost un joc zănatic în care să mă fi complăcut.

Să vezi cum fiinţa pe care ai crezut-o perfectă îşi pierde chiar sub ochii tăi sfinţenia, ajungînd din flacără, cenuşă şi topind vitalitatea strălucitoare într-o umbră ştearsă, aceasta nu e deloc plăcut, pot să ţi-o jur. Fiecare formă pe care ea n-o mai îmbracă este precum cuibul gol al unei păsări care şi-a luat zborul. Sufăr îngrozitor cînd privesc un chip în care *Ea* nu mai este.

– Nu trebuie să te însori, repetă Somers.

– Poate! Mă tem însă pentru săraca Marcia. Ar fi compromisă dacă... Nu crezi că am motive să spun că sînt bestemat? Pînă acum, din fericire, n-am făcut pe nimeni altul să sufere. Ştiind ce mă aşteaptă sînt rareori expus riscului de a mă lega de o femeie, pentru că trăiesc tot timpul cu teama zilei de mîine...

Pierston tăcu. Puţin mai tîrziu se ridică, luîndu-şi rămas bun.

Cum sfatul unui prieten cîntăreşte puţin într-o asemenea problemă, el se întoarse imediat la domnişoara Bencomb.

Ea nu mai era aceeaşi. Teama o marcase, îndreptînd frumoasa curbură obişnuită a buzei ei de sus.

– Cît de mult ai lipsit! spuse ea îngrijorată.

– Nu contează, iubita mea. Totul este aranjat. Ne putem căsători în cîteva zile.

– Nu mîine?

– Imposibil. Sîntem de prea puţin timp la Londra.

– Şi cum de-au ştiut asta cei de la „ Doctor's Commons”?

– De fapt... am făcut greşala să mărturisesc faptul că abia am sosit, uitînd că era necesar să şedem cîtăva vreme...

– Oh, ce prostie! În fine, nu mai putem face nimic acum. Totuşi, în locul tău aş fi fost mai puţin distrat.

Capitolul VIII. PREA FULGERĂTOARE

Continuară să locuiască la hotel zilele următoare, sub ochii miraţi ai cameristelor, spionaţi de servitorii care intrau ca din întîmplare în cameră.

Cîteodată se plimbau împreună, cel mai adesea pe străduţe laterale, urmăriţi de teama de a fi recunoscuţi. Marcia rămînea atunci tăcută şi chipul ei mîndru se întuneca.

– Iar ţi s-au înecat corăbiile, spunea ca s-o amuze.

– Sînt foarte supărată că din cauza mărturisirii tale nesăbuite n-aveam încă actele făcute. E groaznic să mă obligi să trăiesc în felul acesta.

– Dar ne vom căsători de îndată, scumpa mea.

– Da, murmură ea, cufundîndu-se în reverie.

Curînd însă discuţia fu reluată:

– Cît de bruscă a fost hotărîrea pe care am luat-o! exclamă Marcia. Aş fi vrut să am consimţămîntul tatei şi mamei pentru căsătoria noastră. Şi dacă tot nu poate avea loc decît peste cîteva zile, aş mai avea timp să le scriu, şi-atunci răspunsul lor ar sosi la momentul potrivit.

Pierston îşi exprimă îndoielile în ceea ce priveşte un asemenea mod de a proceda. Cum se întîmplă ades, fu îndeajuns ca proiectul tinerei femei să fie pus în discuţie, ca să se şi ivească o ciondăneală între ei.

– Din moment ce sîntem constrînşi să nu amînăm căsătoria, n-o să mă mărit fără consimţămîntul lor! exclamă fata cu aprindere.

– Foarte bine, iubita mea, scrie.

Odată ajunsă la hotel, ea se aşează în faţa biroului, însă după cîteva minute lăsă cu disperare tocul jos:

– Nu, nu pot! exclamă. Nu mă simt în stare. Nu vrei să scrii în locul meu, Jocelyn?

– Eu? Nici vorbă! Nu văd de ce-aş face eu aceasta, mai ales că mi se pare prematur.

– Nu eşti certat cu tatăl meu, cum sînt eu...

– Sigur. Numai că între familiile noastre există o veche dispută care ar face ca demersul meu să pară cel puţin ciudat. Aşteaptă să fim căsătoriţi şi voi scrie, nicidecum înainte.

– Ba cred că trebuie s-o fac. Nu-l cunoşti pe tatăl meu. Ar putea să-mi ierte că m-am căsătorit fără ştirea lui cu oricine, însă priveşte familia voastră cu atîta dispreţ că nu m-ar ierta niciodată dacă aş deveni în secret o Pierston. Nici nu trebuie să mă gîndesc la aşa ceva.

Această remarcă îl indispuse pe Pierston. În ciuda poziţiei independente de artist londonez, era solidar cu bătrînul său tată care luptase cu încăpăţînare împotriva covîrşitoarei concurenţe a lui Bencomb, reuşind să-i asigure educaţia şi permiţîndu-i să studieze la cele mai bune şcoli. Aşa că o rugă să nu adauge nici un cuvînt în plus despre familia lui.

Ea-şi termină scrisoarea în tăcere, dînd ca adresă un oficiu post restant, ca să nu li se descopere domiciliul.

Nici un răspuns nu veni. Numai - semn rău - cîteva scrisori pe numele Marciei, sosite în absenţa ei la castelul de pe insulă, fură expediate la adresa indicată.

Ea le deschise în mod mecanic. Cînd ajunse la ultima pufni în rîs:

– Ce este? întreabă Pierston.

Marcia îi citi scrisoarea cu voce tare. Venea de la unul din iubiţii ei credincioşi, un tînăr gentleman din Statele Unite care-şi anunţa plecarea spre Anglia ca să ceară mîna iubitei lui de la care avea o promisiune.

– Ce-i de făcut?

– Cum? Păi mi se pare, copilul meu drag, că nu-i decît un singur lucru de făcut, un lucru cît se poate de clar. Spune-i imediat că eşti pe punctul de a te mărita.

Marcia îi scrise deci un răspuns în acest sens, Jocelyn ajutînd-o să formuleze frazele cît mai blînd cu putinţă.

„Repet”, spunea ea în încheiere, „că am uitat total angajamentul nostru. Am povestit totul logodnicului meu, iar el citeşte pe deasupra umărului meu tot ce vă scriu.”

– Te rog, Marcia, şterge aceste ultime cuvinte, sînt o lovitură inutilă pentru bietul băiat.

– O lovitură? Nici vorbă! De ce vine să mă plictisească? Jocelyn, trebuie să fii mîndru că vorbesc astfel de tine în scrisoare. Cînd am declarat ieri că era să mă mărit cu un savant, m-ai acuzat de resemnare. Cred că vezi acum că mai aveam o alternativă!

Jocelyn răspunse cu tristeţe:

– Ei bună! Nu-mi place să aud vorbindu-se despre toţi aceştia. Găsesc asta destul de neplăcut, mai ales că iei aşa de uşor lucrurile.

– Oh! Dar nu sînt nici pe jumătate vinovată ca tine.

– Ce vrei să spui?

– Am fost infidelă prin faptul că am uitat, dar tu ai făcut-o conştient!

– Oh, desigur; te serveşti de Avice Caro pentru a mă răni. Te rog însă să nu mă mai tachinezi în legătură cu acest subiect, ca să nu ajung să regret această infidelitate.

Ea strînse din buze şi se înroşi.

În dimineaţa zilei următoare sosi şi răspunsul părinţilor. Spre marea uimire a Marciei, tatăl ei se comportă într-un mod total opus fată de ce se aşteptase ea. Indiferent dacă fusese sau nu compromisă, el dezaproba căsătoria ei cu Pierston. Refuza consimtămîntul, nemaispunînd însă nimic înainte de a-şi revedea fiica. Dacă ea mai avea încă puţin bun simt şi dacă nu se măritase încă, era bine să revină sub

acoperişul părintesc, în afara căruia fusese atît de evident atrasă.

Atunci va vedea ce poate face pentru ea, în situaţia disperată de care era singură vinovată. Altfel, nici nu mai voia să audă de ea.

Pierston nu se împiedică să facă o ironie la adresa stimei pe care i-o purta bătrînul.

Marcia se supără de răutăţile lui.

– Dacă trebuie să dezaprobi pe cineva, atunci sînt eu aceea. Încep să simt ce prostie am făcut fugind de tatăl meu pentru un reproş aşa de neînsemnat ca cel în lăgătură cu cheltuielile mele.

– Atunci te sfătuiesc să te întorci.

– Tonul tău îţi dezminte însă cuvintele. Vorbeşti de tatăl meu cu dispreţ, ca de un comerciant de rînd.

– Mă tem că nu pot vorbi altfel despre el, ştiind...

– Continuă.

– Nimic... Marcia. Numai că este ceva notoriu. Toată lumea ştie că domnul Bencomb a făcut din ruina tatălui meu scopul vieţii sale şi că nu-i va ierta niciodată rezistenţa. Modul în care face aluzie la mine în această scrisoare dovedeşte că vechea duşmănie n-a murit.

– Acest avar să fie ruinat de un generos cum este tatăl meu! exclamă ea cu violenţă. Astea sînt colomniile voastre!

Chipul Marciei se înroşi de furie. Ochii îi lansau fulgere. Această însufleţire, care ar fi putut estompa strălucirea frumuseţii tinerei fete, era însă îngheţată de rigiditatea exagerată a atitudinii sale.

– Marcia... ai un caracter insuportabil! Pot să demonstrez tot ce afirm; oricine ar putea! Tatăl tău a înghiţit carierele una cîte una. Doar tatăl meu i-a ţinut piept cu un curaj disperat. Sînt fapte limpezi ca lumina zilei. Raporturile între părinţii noştri sînt evident stînjenitoare în

aceste condiţii, iar noi începem să ţinem cont de ele. Cum o să ieşim de aici, nu ştiu?

– Nu cred c-o să ieşim vreodată.

– Poate că da, poate că nu, murmură Pierston admirînd frumoasa imagine din faţa sa care reprezenta la acel moment chipul clasic al lui Junon cu ochi negri.

– Cel puţin atîta timp cît n-o să-ţi ceri scuze pentru această insolenţă.

Jocelyn, deloc convins că purtarea sa era cea care trebuia corectată, refuză să-şi ceară scuze.

În consecinţă ea părăsi încăperea. Ceva mai tîrziu se întoarse, rupînd tăcerea:

– Poate că am fost cam pripită, spuse ea cu amărăciune. Dar totul are o cauză. Cred că ai comis o greşală părăsind-o pe Avice pentru mine. În loc să se însoare cu Carolina, trebuia ca Romeo să fugă cu Julieta... Cei doi îndrăgostiţi din Verona au fost bucuroşi să meargă la moarte... Căci puţin cîte puţin duşmănia dintre familiile lor le-ar fi făcut viaţa insuportabilă: Julieta ar fi revenit la părinţii ei, Romeo şi i-ar fi regăsit pe ai lui... S-ar fi despărţit oricum.

Pierston chicoti. Dar Marcia nu glumea şi asta avea să se observe la ceai; acolo ea îi spuse că din moment ce el refuză să-şi ceară iertare, ea se decisese, după adîncă reflecţie, să se retragă la mătuşa ei... pînă cînd tatăl său o va chema.

Pierston rămase foarte rece la această decizie, fiind în acelaşi timp surprins de modul ei independent de a proceda în circumstanţele în care oricare altă femeie ar proceda exact invers.

Nu puse niciun obstacol acestei plecări, şi, după ce o sărută ciudat de rece în comparaţie cu recenta lor aprindere, Romeo din neamul de comercianţi de piatră

Montague părăsi hotelul ca să nu arate că încuviinţează plecarea Julietei sale la casa rivală.

Cînd se întoarse, Marcia era deja plecată.

* * * * *

Între cei doi se angajă o corespondentă. Acum ei se gîndeau într-un mod serios asupra situaţiei dificile în care îi punea disputa dintre familiile lor. Vedeau că în realitate iubirea lor era:

Prea temerară, prea bruscă şi năsăbuită
Prea asemănătoare fulgerului...

O priveau cu un calm, cu răceală, şi, trebuie să adăugăm, cu o înţelepciune care nu da prea multe şanse unirii lor viitoare.

Discuţiile se încheiară printr-o scrisoare a Marciei, expediată din casa părintească, de unde ea fugise cu aşa de puţin timp în urmă.

Ea îl informa că tatăl ei, sosit pe neprevăzute la Londra, o hotărîse să se întoarcă cu el. Ea îi povestise acestuia toate amănuntele fugii lor şi marele rol pe care-l jucase întîmplarea. El o convinsese uşor (ceea ce în fapt înţelesese încă după cearta lor) că orice gînd în privinţa căsătoriei trebuia îndepărtat pentru moment. Neplăcerile şi chiar scandalul erau preferabile unei uniuni lipsite de tandreţe, care ar fi făcut din ei victimele unei situaţii inextricabile.

În ciuda acestei scrisori, tînărul continuă să creadă că Marcia va reveni la el, îndată ce furia i se va potoli şi va înţelege adevărata ei situaţie. În afară de ostilitatea tatălui său, nimic nu se opune de fapt căsătoriei. Erau egali din naştere. Şi chiar dacă familia Marciei se ridicase cu un rang pe scara socială, datorită enormei ei bogăţii (ceea ce ar fi putut da de crezut că toate avantajele vor fi pentru tînăr),

Pierston avea şi el în faţa sa o carieră strălucitoare şi un viitor glorios.

Astfel că, deşi deziluzionat, se simţi dator să rămînă la adresa pe care ea o cunoştea, atîta timp cît avea speranţa s-o vadă revenind.

Noaptea, i se părea auzind în murmurele vîntului voci şi rîsete ce luau în bătaie de joc povestea sa nefericită. Zile triste se scurseră. Începu a se gîndi că lubita părăsise încă o dată femeia pe care o adorase cu puţin timp în urmă.

Momentul exact al dispariţiei, Pierston nu ştia să-l spună exact. Curînd însă nu mai desluşi în memorie liniile conturului ei. Accentele vocii fetei nu-i mai rezonau în urechi. Intimitatea lor, atît de ardentă la început, fusese prea slabă pentru asemenea amintiri.

Într-o zi află două veşti care îl tulburară într-un mod ciudat: Avice Caro se măritase cu un văr de-al ei, iar familia Bencomb se exilase, dînd ca pretext al călătoriei sale în jurul lumii o vizită la un bancher din San Francisco, rudă cu domnul Bencomb.

După ce se retrăsese din afaceri, bătrînul proprietar de cariere nu ştia cum să-şi petreacă timpul. Se hotărîse să facă această călătorie benefică, spera el, pentru sănătatea lui şubredă. Marcia, fără îndoială, îşi însoţea tatăl. Jocelyn îşi aduse aminte, zdrobit, de refuzul încrîncenat al bătrînului Bencomb de a-şi mărita fiica cu cineva din neamul Pierston.

Capitolul IX. FENOMENE FAMILIARE LA DISTANŢĂ

Puţin cîte puţin îşi reluă vechiul mod de existenţă şi profesia sa îl absorbi ca în trecut.

În anii ce urmară, primi veşti în legătură cu familia Bencomb datorită legăturilor sale cu insula. Călătoria prelungită le dăduse gustul ţărilor necunoscute. Se spunea că tatăl, încă în puterea vîrstei, îşi utiliza cunoştinţele cosmopolite pentru a plasa capitaluri în întreprinderi străine.

Presimţise adevărul: Marcia îi însoţea. Astfel, despărţirea lor temporară, la care amîndoi consimţiseră, devenise acum definitivă.

Pentru că fusese atît de aproape să se căsătorească, se simţise mult timp legat de ea printr-un contract tacit, şi pentru nimic în lume n-ar fi vrut să caute alt ideal.

Anii ce urmară plecării domnişoarei Bencomb, Jocelyn îi petrecu într-o fidelitate perfectă. Se simţea dator să-şi păstreze credinţa faţă de ultima încarnare a Iubitei, în căzul în care ea ar fi revenit.

Acest visător începea cîteodată să se înspăimînte de ideea că ceva l-ar fi putut abate din hotărîrea lui, dacă instabila fantomă s-ar fi arătat brusc într-un cartier neaşteptat din Londra şi l-ar fi sedus înainte să-şi dea seama.

O dată sau de două ori i se păruse c-o observă de departe, în capătul unei străzi, pe nisipul plajei, la o fereastră, pe cîmp sau în gară, pe peronul opus. Imediat însă el se întorsese pe călcîie şi fugise.

De-a lungul anilor ce urmară faptei nesăbuite a Marciei, această dovadă de independentă pentru care, cîteodată avea o secretă admiraţie, Jocelyn aruncă în creaţiile sale

plastice lava clocotitoare de emoţie, care, prost dirijată, ar fi dat pe dinafară, distrugînd totul.

Datorită împrejurărilor mai degrabă decît căutării succesului, el reuşi a face carieră într-un brusc elan care-l purtă dintr-un salt pe deasupra obstacolelor.

Deveni fără efort un sculptor celebru şi fu admis la Royal Academy.

Însă recompensele de acest gen, distincţiile sociale pe care altădată le dorea cu aprindere, astăzi îi păreau inutile.

Nefiind căsătorit, naviga prin viaţă fără să se oprească şi să arunce ancora, fără vreun altar la care să-şi depună gloria. În lipsa un centru domestic la care să raporteze onorurile primite, acestea se împrăştiau pe nesimţite fără să-i dea vreo bucurie.

Chiar dacă creaţiile sale n-ar fi fost văzute de alţi ochi decît ai săi, ar fi continuat să sculpteze cu tot atîta ardoare. Această indiferenţă pentru primirea pe care o făcea publicul îi dădea un ciudat entuziasm artistic care-l ţinea deasupra schimbărilor de opinie: nu suporta ca publicul să-l îndepărteze din drumul său.

Studiul frumuseţei era singura lui bucurie. Pe străzi, observa cîte un chip sau o parte dintr-un chip ce-i păreau să exprime în carne fragedă ceva imuabil pe care l-ar fi vrut fixat pentru eternitate.

„Fila” siluetele frumoase ca un detectiv. În omnibuz, în trăsură, prin mulţime, în magazine, biserici, teatre, restaurante. Şi cel mai des, spre nefericirea sa, o mare dezamăgire îl aştepta.

În aceste vînători profesionale de frumuseţi, arunca uneori ochii pe cheiurile Tamisei, mai ales pe cel în care se descărcau pietre pentru cioplit din carierele tatălui său.

Admira blocurile mari şi albe pe care bătrînul le smulgea din micuţa insulă, cu o asemenea perseverentă

încît era de mirare că ea nu se surpase datorită exploziilor repetate din cariere.

Un lucru îi depăşea înţelegerea: pe ce se bazau poeţii şi filozofii cînd afirmau că pasiunea, intensă în tinereţe, se stinge încetul cu încetul pe măsură ce se apropie maturitatea?

Poate că datorită singurătăţii domestice în care şi-a petrecut anii fecunzi care au urmat plecării Marciei, iubirile lui fură însoţite de o puternică pasiune, dar şi de o stăpînire de sine de care ar fi fost incapabil în fragedă tinereţe.

* * * * *

Ciudata sa reverie ajunsese în punctul în care *Iubita,* din nou vizibilă, se găsea întotdeauna prin preajma lui.

Luni întregi o descoperea pe o scenă de teatru. Apoi ea dispărea, lăsînd sărmana carcasă golită să se descurce cum poate: tristă efigie în ochii lui Pierston, care n-o mai vedea decît imperfectă şi vulgară.

Ea reapărea apoi într-o femeie pe care n-o mai remarcase înainte, o femeie întîlnită la un dineu, o expoziţie sau la o serată, pentru a se evapora din nou după cîteva luni însufleţind o frumoasă vînzătoare dintr-un mare magazin în care el ajunsese cu totul întîmplător.

Mai apăruse deasemeni sub masca unei scriitoare de romane populare, ori a unei violnceliste celebre după care el suspină mai mult de un an.

O dată fu o dansatoare la *Royal Moorish Palace of Varieties*, cu toate că în toate lunile cînd frecventase acest loc ea nu i se adresase niciodată, neavînd habar de existenţa lui. Ştia că zece minute de conversaţie cu ea în culise ar fi distrus iluzia, provocînd imediat o altă încarnare.

Era cîteodată brună, cîteodată blondă, *petite*, *svelte,* slabă sau bine rotunjită. O singură caracteristică îi rămînea inalterabilă: instabilitatea.

„E ciudat, îşi spunea, că această dispoziţie specială această idiosincrazie, sau orice nume i s-ar putea da, ar echivala pentru ceilalţi cu o simplă pierdere de timp, în timp ce pentru mine este materia travaliului meu creator.”

Pentru că toate visele, el şi le traducea în marmură Publicul, căruia nu obişnuise vreodată să-i flateze gusturile devenise pasionat de arta lui. Această bruscă popularitate sufocantă, poate chiar efemeră, ameninţa să-l facă să-şi piardă solida lui reputaţie de artist.

– O să-ţi vină rîndul şi ţie într-o zi, prietene, îi prezicea cîteodată Somers. Şi asta nu pentru că vei fi antrenat în ceva vrednic de dispreţ, căci tu eşti un idealist. Nu - rolurile se vor inversa. O femeie care-şi va căuta şi ea Iubitul, îţi va atrage dragostea, şi, în timp ce tu te vei ataşa puternic de ea, îşi va urmări departe de tine fantoma inaccesibilă, lăsîndu-te plin de durere.

– Poate, răspundea visător Jocelyn, însă nu prea cred. Iubita mea moare cu fiecare zi petrecută într-un corp uman, precum partea trupească a Sfîntului. Îndată ce vrei s-o prinzi, ea dispare. Aş vrea să mă ataşez de vreuna din încarnările ei, dar nu pot.

– Aşteaptă să îmbătrîneşti, profeţi Somers.

PARTEA A DOUA. UN TÎNÂR DE PATRUZECI DE ANI

'Since Love will needs that I shall love,
Of very force I must agree:
And since no chance may it remove
In wealth and in adversity
I shall alway myself apply
To serve and suffer patiently.'
—Sir T. Wyatt.

Capitolul I. VECHEA FANTOMĂ REAPARE

În timpul acestor lungi ani, viaţa artistului Pierston a fost tulburată de moartea subită a tatălui său, la Sanbourne, unde proprietarul de cariere îşi petrecea vara, la sfatul medicului său.

Domnul Pierston, tatăl, fusese, trebuie s-o recunoaştem, de-o zgîrcenie rară. Marcia avusese în această privinţă perfectă dreptate. Dar el nu-l limitase niciodată pe Jocelyn. Patron aspru, cu toate că un bun platnic, domnul Pierston, tatăl, fusese un avid făcător de bani, dar cinstit.

Spre uimirea generală, capitalul acumulat era enorm, mai ales dacă te gîndeai la comerţul său modest şi fără ostentaţie. Averea depăşea cu mult tot ceea ce Jocelyn visase, în timp ce fiul îşi modela şi sculpta visele efemere în forme durabile, tatăl, timp de o jumătate de veac, smulsese cu perseverenţă rocii severe şi solitare a Canalului Mînecii materia brută a acestor forme. Cu ajutorul macaralelor, scripeţilor şi vapoarelor sale, îşi trimisese prada în toate colţurile Marii Britanii.

După ce hotărî şi aranjă totul conform ultimelor dorinţe ale tatălui său, Jocelyn se trezi posesorul a optzeci de mii de lire în plus faţă de cele douăzeci de mii ale sale. Moşteni deasemeni şi carierele.

După ce aranja totul pentru vînzarea domeniilor din insulă, neavînd nici o intenţie de a locui acolo, reveni în oraş. Deseori se întreba ce se întîmplase cu Marcia. Îşi jurase însă să n-o tulbure niciodată cu amintirea lui şi în timpul acestor douăzeci de ani nu căutase să afle ce se întîmplă cu ea. Regreta uneori prietena de bun simţ, compania preţioasă care ar fi putut fi.

Părinţii săi trebuie să fi murit. Tot ceea ce ştia despre tînăra fată era că niciodată nu revenise în insulă.

Fără îndoială că ea făcuse o nouă legătură în străinătate, fiind astfel imposibil de recunoscut după vechiul său nume de familie.

Veni o perioadă de linişte. Apoi, într-o seară în care n-avea nimic mai bun de făcut, se reîntoarse în lume. O doamnă din înalta societate, dintre prietenii săi, îl rugase să onoreze cu prezenţa lui o „ mică şi intimă reuniune”.

Chemă o trăsură şi îi dădu adresa locuinţei în care, timp de patru sau cinci luni pe an, locuia acea doamnă.

De la colţul străzii recunoscu, printre casele care se înşiruiau, cea în care era aşteptat cu torţele aranjate în faţa porţii, cu lămpile japoneze care în această ocazie ornau balcoanele şi tradiţionalul om de primire la poartă.

Îşi dădu seama imediat că această „recepţie intimă” era una din acele serate de gală la care se afişa toată Londra.

Recenta criză politică contribuise din plin la sporirea numărului de oaspeţi ai Contesei de Channelcliffe, căci salonul ei era unul din acele terenuri neutre în care diversele partide puteau să se amestece în voie.

Văzînd o mare coadă la intrarea trăsurilor Pierston nu-şi aşteptă rîndul şi intră pe poartă fără trăsură. Se opri o clipă în faţa mulţimii de gură-cască care-i barau drumul; cîteva femei în mantouri albe coborîră din trăsura dinaintea porţii, traversînd covorul întins acolo pentru această ocazie. Nu putea distinge decît vagi umbre înfofolite. În acelaşi timp îl izbi o presimţire, o intuiţie aproape sigură că-şi va revedea lubita, în acea seară, acolo. După ultima şi îndelungata ei fugă, va reapare, fără îndoială, pentru a-l scoate din minţi. Acea strălucire a privirii, acea muzicalitate a vocii, ţinuta capului, cum i le cunoştea, în ciuda uşoarelor schimbări! Ar

fi imediat gata să le recunoască sub trăsăturile pe care Vrăjitoarea se va fi hotărît să le ia!

Putea fi tot atît de bine o reuniune politică sau una zgomotoasă. O mare agitaţie anima salonul plin de invitaţi, care curgeau în valuri de-a lungul marii scări. Atmosferă a unei lumi la pîndă şi plină de intrigi, în timpul unui eveniment senzaţional.

– Unde te-ai ascuns atîta vreme, tinere? îl întrebă cu maliţiozitate gazda cînd el îi săruta mîna.

În pofida celor patruzeci de ani, Pierston era mereu considerat tînăr.

– Oh! E adevărat, reluă ea, brusc serioasă la amintirea recentului doliu. Îmi amintesc!

Agreabilă şi spirituală, calitate rară şi de invidiat la femei, contesa cucerea imediat simpatia.

Îi povestea despre scandalul izbucnit ca urmare a crizei parlamentare, scandal care acoperea de ruşine anumiţi membri ai partidului său. În ce o privea, ea renunţase pentru totdeauna la politică: mai mult ca oricînd salonul ei era în acei zi un teren neutru.

Noi invitaţi apăreau lîngă scara cea mare şi Pierston se pregăti să-şi continue drumul.

– Căutaţi pe cineva, după cîte îmi dau seama, spuse ea.

– Da... o doamnă...

– Spuneţi-mi numele ei. Poate că a sosit deja.

– Nu pot, căci nu i-l ştiu, zise el.

– Adevărat? Cum este ea?

– Nu pot să vi-o descriu. Nu ştiu dacă e blondă sau brună, nici ce fel de rochie poartă.

Lady Channelcliffe făcu o strîmbătură: în mod sigur Pierston rîdea de ea.

El, în acest timp, se lăsa antrenat de agitaţia din jur.

Crezuse de fapt că face o descoperire senzaţională. Îşi imaginase că Cea pe care o căuta luase, în timpul

conversaţiei, trăsăturile contesei, femeie mereu fermecătoare, mai ales în acea seară, şi în această seară într-un mod cu totul deosebit şi se simţise consternat de posibilitatea unui gest atît de răutăcios din partea Iubitei. N-ar fi fost pentru întîia dată: de trei ori ea mai luase, cu mare uşurinţă, seducătoarea înfăţişare a unei femei măritate.

Imediat însă îşi recunoscu greşeala. Imaginaţia se pare că i-o luase razna datorită strălucitoarei atmosfere pe care o întîlnea acum după ce nu mai ieşise de atîta vreme în lume.

Toată lumea din sală comenta cu voce tare evenimentele zilei. Fruntaşii partidelor erau prezenţi în toată harisma lor. Felul excepţional în care tratau problemele politice era însă mult mai puţin bătător la ochi decît sărăcia ideilor originale. Nici un principiu al guvernării înţelepte nu avea loc în mintea lor plină de o materie înţepenită, exprimată mereu însă cu aceeaşi bună dispoziţie.

Jocelyn nu se aruncă în acest fluviu. Era ca o piatră într-un pîrîu susurător, aşteptînd ca un obiect neobişnuit să curgă în dreptul lui. Căutînd astfel următoarea apariţie a chipului drag, nici nu se gîndea, aşa cum o făcuse altă dată, că presimţirea întîlnirii ei era, ca toate presimţirile, doar un mecanism prin care se aduc la împlinire hotărîrile destinului.

O căuta pe Iubită în micul grup de femei strînse în jurul unui ex-prim ministru, care, în picioare, în mijlocul celui mai mare salon, discuta într-un mod jucăuş, aproape jovial, caracteristic lui chiar din timpurile în care era în funcţie.

La cele trei femei care-l ascultau se adăugă o a patra, purtînd o rochie neagră şi eşarfă albă: ea fu cea care-i reţinu atenţia lui Pierston.

Ex-Premierul aruncase noii venite o privire indiferentă care se transformă imediat ce ea pronunţă cîteva cuvinte,

într-una plină de atenţie. Căci celebrul om de stat se deosebea de colegii lui prin grija de a nu întrerupe niciodată un interlocutor timid, chiar dîndu-se în acest scop la o parte atunci cînd cineva lua cuvîntul în acelaşi timp cu el.

Ştia că se poate totdeauna profita de conversaţia altora. Şi modul său de a fi era cel al unui om lipsit de infatuare care, dacă nu avea idei originale, era mereu gata să le asimileze pe ale altora.

Tînăra povestea o istorioară din care Pierston nu putu înţelege nici un cuvînt şi omul de Stat se puse pe rîs într-un mod zgomotos: ha! ha!

Ea roşi. Jocelyn, foarte surescitat de presimţirea că Unica cu nume diferite, pentru a folosi expresia lui Shelley[6], era pe punctul de a se dezvălui, nu era cîtuşi de puţin atent la alte femei, nevrînd să părăsească ochii celei care-l interesa şi pe care, în acest moment, vecinele sale o ascundeau pe jumătate.

O diversiune avu loc: Lady Channelcliffe dorea să prezinte pe cineva ex-Premierului. Doamnele se împrăştiară şi Jocelyn pierdu din vedere pe cea care deja îl fermecase.

O căută atunci pe Iubita sa într-o tînără persoană de-a casei, rudă cu gazda şi care părea în acea seară, acolo, foarte frumoasă. Rochia albastră îi dădea un aer de silfidă, decolteul lăsa să se vadă gîtul suplu şi umerii albi ca zăpada.

Ea înainta spre el, cu o privire care spunea clar: „Ce gîndiţi despre mine acum?”. Şi-o aminti de la ultima lor întîlnire: într-o zi ploioasă, la ţară, la nişte oameni puţin simpatici, tînăra fată sub vestmintele de doliu îi păruse mai puţin frumoasă.

---

[6] „*One shape of many names*”, în original. De remarcat că acesta este şi mottoul cărţii. (n.tr.)

– Am nişte fotografii noi de-ale mele, spuse ea, şi aş vrea să ştiu cît de reuşite sînt. Daţi-mi o părere sinceră şi nu una politicoasă.

Ea aduse portretele şi amîndoi se aşezară pe o canapea spre a le privi. Erau făcute la cel mai bun fotograf: Jocelyn nu-i ascunse că erau foarte reuşite, dar tot comparîndu-le se întreba dacă „înşelătoarea nălucire” nu se încarnase în tînăra fată.

O privi şi ghici că sufletul ei era îndreptat în altă parte. Ochii fetei se fixaseră mai departe, asupra unui grup de bărbaţi. Era preocupată, după toate aparentele, de efectul pe care tête-à-tête-ul cu sculptorul îl producea asupra lor şi asupra unuia din ei în mod deosebit, un bărbat de trezeci de ani, cu aspect milităros, pe care Pierston nu-l cunoştea.

Convins, de astă dată, că nici o fantomă dragă nu se încarnase în tînăra fată, o putu examina cu detaşare. Fiecare dintre ei, conversînd, părea să se intereseze de ceea ce spune celălalt şi amîndoi erau atraşi de cele două colţuri opuse ale sălii.

Nu, n-o reîntîlnise încă. N-o va vedea probabil în această seară: zgomotoasa atmosferă politică fără îndoială că o speriase.

Îşi continuă totuşi căutarea, nedînd nici un pic de atenţie slujitoarelor Afroditei pe care le întîlnea la tot pasul. Observă în trecere, nu fără ironie, în mijlocul acestor sirene, o barbă albă şi un bătrîn decorat, pe a cărui frunte erau înscrise concluziile tratatelor care influenţaseră pacea Europei şi cîte unul care numărase principi printre ascultătorii săi fideli.

În acest moment îşi reîntîlni amabila sa gazdă, Lordul Channelcliffe, şi aproape imediat o zări pe tînăra cu eşarfă albă care îi reţinuse atenţia. Ochii li se întîlniră de departe, peste toată întinderea salonului. Pierston surîse, nu de plăcere, ci doar de emoţia necunoscutului. Căci departe de

a încerca bucurie în prezenta Iubitei, se simţea ca o paiaţă ale cărei sfori le putea trage ea. Tresaltă de nelinişte şi aşteptare.

Trebui să converseze cu gazda. Deodată Lord Channelcliffe îl întrebă:

– Cine e femeia aceea drăguţă, în negru, cu eşarfă albă şi colier de perle?

– Nu ştiu nimic, zise Jocelyn care resimţi o uşoară gelozie. Tocmai voiam să vă întreb.

Cinci minute după aceea Lord Channelcliffe îl bătu peste umăr pe Pierston:

– Am descoperit. Este fata cea mică al unui vechi prieten al tatălui meu, ultimul Lord Hengisbury. Şi-a pierdut soţul acum doi sau trei ani, la puţin timp după căsătoria lor.

Lord Channelcliffe se întrerupse pentru a vorbi cu un înalt demnitar al Bisericii şi Pierston îşi continuă singur căutarea. O tînără prietenă a lui, Lady Mabella Buttermead, apăru într-un nor de muselină albă. Părea cuprinsă de o mare agitaţie. Lady Mabella era o tînăra fată pasionată care răspîndea o mare bucurie de a trăi.

Îl întrebă de ce are un aer aşa de preocupat şi Pierston mărturisi că femeia cu eşarfă albă îi treze curiozitatea.

– O cunosc foarte bine, zise cu vioiciune Lady Mabella. Mi-a spus într-o zi că doreşte să te cunoască. Biata femeie! E foarte tristă... soţul ei... Dar a trecut desigur mult timp de atunci! În fond femeile n-ar trebui să se căsătorească, pentru a nu se expune unor asemenea catastrofe, nu-i aşa, domnule Pierston? În ceea ce mă priveşte, n-am s-o fac niciodată. Sînt hotărîtă să nu-mi iau niciodată acest risc! Sau dumneavoastră credeţi cumva că ar trebui?

– Să te căsătoreşti? Oh, nu; niciodată, răspunse Pierston.

– Aşa-i. Şi totuşi cîteodată mă gîndesc s-o fac, doar ca să mă distrez puţin... Dar să încercăm s-o căutăm pe

prietena mea ca să ţi-o prezint. N-o să izbutim niciodată să ieşim din gălăgia de aici.

– Niciodată! Cu atît mai puţin dacă ne vom pune să alergăm ca nişte gură-cască care-l urmează pe Lord Maire ce tocmai va trece.

Tot discutînd se apropiau de doamna Peyne-Avon, care, în timp ce vorbea cu cîte unul părea una din acele:

„Forme feminine aureolate de înţelepciune.”

cum întrevăzuse poetul în imaginea Cetăţii de Aur din Islam.

Elanul lor creştea mereu. Ca în anumite vise, Pierston avea senzaţia că nu-şi va atinge niciodată scopul.

După zece minute de priviri neliniştite purtate asupra omoplaţilor, cocurilor, pieptănăturilor sclipitoare, grumazurilor, aluniţelor, acelor, pudrei de orez, năstureilor - minerale tăiate în faţete, fermoarelor, colierelor, evantaielor, a şapte feluri de coate şi de braţe şi a treizeci de varietăţi de urechi, după ce se servi de botinele sale ca de vîrfurile destinate plugului pentru a-şi deschide drum lui şi Lady-ei Mabella, către scopul vizat, Pierston se găsi în sfîrşit alături de Mrs. Peyne-Avon, care lua un ceai într-unul din micile saloane din spate.

– Draga mea Nichola, credeam că n-o să te întîlnim niciodată. Seară aceasta s-a stricat, datorită belstematei politici! Dar în sfîrşit, iată-ne!

Şi Lady Mabella făcu cunoscută prietenei sale dorinţa lui Pierston.

Tînăra văduvă păru fericită. Lady Mabella nu minţise, nici nu inventase, cum se întîmpla deseori în asemenea cazuri. După ce tînăra femeie făcu prezentările, ea dispăru pornind în căutarea unui flirt ceva mai tînăr decît sculptorul.

Rochia de catifea neagră a doamnei Peyne-Avon şi eşarfa sa albă nu făceau decît să pună mai bine în evidenţă albeaţa admirabilă a umerilor şi a gîtului, fără cea mai mică urmă de pudră, ce nu avea nici defecte, nici vreo pată. De aproape femeia părea încă mai fermecătoare decît de departe.

Avea păreri interesante asupra artelor plastice, care nu semănau cu gusturile comune: era prima femeie inteligentă pe care o întîlnea în acea seară.

Repede legară cunoştinţă. Priveam în tăcere agitaţia produsă de sosirea unor noi veniţi „aducînd veşti noi". Ultima sosită era o mică doamnă zbîrcită, cu ochi strălucitori, îmbrăcată în negru şi care voia să se facă auzită.

– Sînt fericită să fiu un „outsider", îi spuse noua sa cunoştinţă lui Jocelyn, acum aşezată pe sofa, alături de el care stătea în picioare. N-aş vrea să fiu pentru nimic în lume în locul verişoarei mele. Ea crede că soţul ei nu va fi reales în noul scrutin electoral şi această idee o scoate din minţi.

– Da, întotdeauna femeile reprezintă jucătorii, bărbaţii nefiind altceva decît cărţile din mîinile lor. Tragedia e că politica este considerată de politicieni asemeni unui joc, exact ca şi cricketul, astfel că nici n-au habar de responsabilitatea lor.

– Cîţi din noi nu s-au gîndit că „naţiunea fiecăruia se mărgineşte la limitele propriei locuinţe" cum a spus cineva.

– Aşa-i. Mă mir însă că ai citat din acea persoană.

– Oh - eu sînt fără de partid. Cred de altfel că nu există decît un singur drum al vremurilor noastre, spre a cărui găsire trebuie orientată înţelepciunea naţiunii, în locul acestui zigzag între partidele la putere.

Primul pas fiind făcut, nu le fu greu să se pună de acord asupra a numeroase alte lucruri...

Cînd Pierston, părăsi această adunare, cam pe la unu fără un sfert, şi trecu pe lîngă nările înspumate ale cailor unui ambasador pentru a ajunge la trăsura ce-l aştepta în faţa grădinii, avu impresia că lubita ieşea din umbră fără nici un avertisment prealabil. Această apariţie nu-l făcea deloc să se neliniştească. Gîndea că în ultima lui lubită se ascundea însăşi Zeiţa, care singură trăgea sforile acestei noi marionete.

Altădată îşi închinase talentul său artistic cinstirii Afroditei, sub cele mai diverse forme; se făcuse sclavul său credincios, sculptorul ei favorit. Dar eforturile sale eşuaseră. Poate că în implacabila sa vanitate, Zeiţa îl pedepsea pentru că o înfăţişase atît de prost.

Capitolul II. EA SE APROPIE

Nu putu uita ochii doamnei Peyne-Avon, deşi de la ea nu-şi amintea nici un alt detaliu al feţei. Erau nişte ochi mari, întrebători şi strălucitori. Cum îi strălucea părul ei negru! Nu avea nevoie de nici o bijuterie pentru a-l împodobi, precum făcuse o văduvă dintr-o nobilă familie în acea seară, punîndu-şi diamante de mai mult de o sută de mii de franci în păr, nereuşind decît să se facă mai urîtă decît dacă ar fi purtat boneta bucătăresei sale.

O va revedea? Avea îndoieli.

Întîmplarea hotărî pentru el. Cu o zi înainte întîlnise o doamnă de şaptezeci de ani, prietena sa - onorabila doamnă Brightwalten - iar aceasta îl invitase să vină la masă la ea a doua zi, adăugînd, cu politeţea-i obişnuită, că ar fi făcut-o cu două sau trei săptămîni mai devreme dacă n-ar fi lipsit din oraş.

Pierston adora însă, în viaţa mondenă, să fie invitat în ultimul moment, în locul unui episcop, al unui Lord sau Secretar de Stat care nu se ţineau de cuvînt. Şi cînd bătrîna doamnă adăugă că doamna Peyne-Avon va fi printre invitaţi, Jocelyn acceptă imediat.

Pentru a merge la masă îi oferi braţul tinerei femei, şi tot timpul cît dură cina nu vorbi decît cu ea. În salon se despărţiră pentru a respecta convenienţele, dar puţin mai tîrziu se reîntîlniră ca din întîmplare, şi rămaseră împreună pînă în ultimul moment.

Către orele unsprezece, cînd îşi luă rămas bun, Jocelyn nu se mai îndoia că, sub luminoşii ei ochi gri, Cea căreia îi rămînea veşnic fidel apăruse şi încă pentru mult timp. Dar aceasta nu fu totul. În clipa despărţirii, cînd îi dădu aproape involuntar o strîngere de mînă, o uşoară apăsare îl avertiză că plăcerea pe care o resimţea trezise o alta reciprocă.

Deci ea era dispusă să meargă mai departe.

Dar el era gata?

Pînă în prezent flirturile sale fuseseră fără importanţă; dar tînăra femeie cunoştea oare istoria lui Jocelyn, traiectoria neliniştitoare a caracterului său? Ştia ea că el era Evreul Rătăcitor al Dragostei? Bănuia că tandreţea lui era nestatornică, că artistul omorîse în el îndrăgostitul, că trăia în spaima continuă de-a nu înşela o femeie mai bună decît el promiţîndu-i ceea ce n-ar fi putut face? Presimţea ea cît era de neînsemnat pentru el gîndul de-a se stabili, cu toate că suspina după viaţa de familie?

Avea acum patruzeci de ani şi ea probabil treizeci. Nu îndrăznea să se arunce într-o aventură fără scăpare, cu egoismul lipsit de griji al unui tînăr. Era neloial să meargă mai departe înainte de a-i mărturisi totul, chiar dacă o asemenea explicaţie nu se impunea încă.

Hotărî să se ducă imediat la noua sa iubită.

Ea locuia nu departe de marele şi elegantul parc din Hamptonshire. Plecă savurînd dinainte emoţia unei asemenea explicaţii.

Dar imediat ce sună şi poarta se deschise, resimţi o bruscă indispoziţie. Deşi îi ceruse cu insistentă să vină să o vadă casa ei îl întîmpină cu răceală, spre mirarea sculptorului.

Camerele pe care le traversă mai întîi păreau a nu fi fost deschise de o lună; cînd intră în marele salon, zări într-un fotoliu, la capătul camerei, o doamnă către care se îndreptă.

Era, fără îndoială, doamna Peyne-Avon, dar parcă schimbată. Lăsă cartea şi ridicîndu-şi ochii cu un aer atît de îndepărtat, se lăsă în fotoliu ca şi cum ar fi fost captivată de senzaţii voluptuoase care n-aveau nici o legătură cu prezenta lui Pierston.

Răspunse salutului său prin cîteva cuvinte de simplă politeţe.

Bietul Jocelyn fu nespus de tulburat. Începea s-o iubească pe Nichole, şi această primire de neînţeles pentru el îi aducea moartea în suflet. Tandreţea sa născută cu grijă şi conştiinţa ridicolului îl copleşeau în acelaşi timp.

Ea îi arătă un scaun şi rămase absorbită în contemplarea inelelor sale. Trecură în revistă noutăţile zilei.

Doamna Peyne-Avon se dezgheţă un pic şi vorbi de casa să revopsită şi de camerele tapisate în moar albastru, aranjament care se armoniza cu faţa sa uşor ofilită, dar încă drăguţă.

– Da, locuiesc deja de cîtva timp în această casă, spuse ea cu mulţumire, şi îmi place în fiecare zi tot mai mult.

– Nu vă simţiţi uneori singură?

– Oh! Niciodată!

Pierston nu insistă.

În timp ce ea devenea un pic mai cordială, el se ridică la intrarea a trei tinere doamne. Ea păru să regrete plecarea sa şi-i ceru să revină cît de curînd.

– Nu, mai bine să nu mai vin, spuse el brusc hotărît, cu o voce joasă, ca să nu fie auzit decît de ea.

Îl însoţi pînă la poartă.

– Nu e prea politicos ceea ce mi-aţi spus, răspunse ea, cochetă.

– Poate... La revedere, doamnă.

Spre a-l pedepsi, nu chemă servitoarea lăsîndu-l să se dezmeticească singur în labirintul culoarelor.

– Ce dracu mai înseamnă şi asta? gîndi Pierston, atît de împietrit încît se opri un moment pe scară pentru a medita.

Curînd însă explicaţia îi sări în fată.

* * * * *

Rămase singure, cele trei tinere femei întrebară într-un glas:

– Cine este acest bărbat interesant cu un păr atît de frumos? Noi l-am văzut la Lady Channelcliffe într-o seară.

– Este Jocelyn Pierston.

– Nichola, ce păcat că l-ai lăsat să plece aşa! Voiam foarte mult să-l cunosc. Doresc nebuneşte să-l cunosc de cînd ştiu că viaţa lui i-a inspirat opera.

– Cum?

– Am aflat asta citind într-o zi într-un ziar din Jersey, anunţul căsătoriei unei tinere doamne pe care o credeam soţia sa. Această persoană s-a îndrăgostit de el acum cîţiva ani, apoi în ultimul moment a refuzat să se căsătorească cu el, supunîndu-se unor convenţii sociale pe care le-a născocit în folosul ei personal.

– Ah! Nu este căsătorit? spuse doamna Peyne Avon, surprinsă. Mi s-a spus că, deşi trăiesc despărţiţi, sînt căsătoriţi legal!...

– E o greşeală! spuse tînăra femeie. Ce păcat că nu pot alerga după el.

Jocelyn însă se îndepărtă cu paşi repezi de casa inospitalieră.

Ieşi puţin în zilele care urmară. Peste o săptămînă acceptă să ia masa cu Lady Iris Speedwell, pe care n-o refuza niciodată, căci casa ei era cea mai strălucitoare din Londra. Întîmplător sosi mai devreme. Lady Iris se asigură că nimic nu lipsea în sufragerie, îl introduse în salon în care, singură la lumina lumînărilor, era... doamna Peyne-Avon. Se arătă surprins, neaşteptîndu-se s-o găsească deloc aici, cu toate că la Lady Iris te puteai aştepta să întîlneşti pe oricine.

Avea o privire atît de tandră şi rugătoare încît nu se simţi în stare să se poarte altfel decît prietenos. Cum invitaţii soseau, ei se retraseră într-un colţ mai ascuns pînă la anunţarea mesei. N-o conduse în sufragerie, dar la masă se găsi faţă în faţă ca ea.

Era femecătoare la lumina lumînărilor.

Brusc, Jocelyn se gîndi că recenta sa răceală poate fi pusă pe seama unei false informaţii despre Marcia, de care el nu auzise vorbindu-se de foarte mulţi ani. Orice ar fi fost nu simţea deloc nevoia de a fi apărat cu doamna Peyne-Avon datorită capriciilor ei (capricii obişnuite ale femeilor), ştiind din experienţă că acestea n-au nimic de-a face cu raţiunea.

Continuă deci să mănînce, mulţumindu-se cu privirile şi cuvintele dulci pe care tînăra femeie i le arunca peste masă. Se arătă politicos, fără a exagera însă; răspundea totdeauna amabil avansurilor evidente ale Nicholei. O admira din nou, cu toate că răceala ultimei vizite îi micşorase elanul pînă în punctul în care se întreba dacă lubita se adaptase cu adevărat acestor contururi sau nu făcuse decît să treacă rapid prin acest suflet interesant.

Se gîndea la acest lucru, lăsîndu-se copleşit de voitul patetism al atitudinii sale, cînd, căutîndu-şi din întîmplare batista, auzi un foşnet uşor şi simţi o scrisoare în haină.

Sosise, îşi aminti, în momentul în care ieşea din casă şi o pusese în buzunar cu intenţia de a o citi în trăsură.

Scoase destul de mult plicul, observînd că avea timbre din insula natală. Neavînd cine să-i scrie de acolo, se pierdu în presupuneri. Vecina sa din dreapta era o actriţă foarte cunoscută în Londra, celebră în tot Regatul Unit şi chiar în America. Ea te făcea să te gîndeşti la una din acele maşini cu roţi complicate la care era suficient să întorci un arc pentru a le pune imediat în mişcare. Arcul nu era decît uluitoarea sa vanitate.

Din fericire, era prinsă într-o conversaţie cu vecinul ei din dreapta, un reprezentant al familiei, care vorbea într-un mod tranşant şi cu o voce dogită, venită parcă din trecutul feudal, de peste cinci sute de ani.

Cealaltă vecină a sa, soţia unui avocat de la Curtea de Apel, era la fel de absorbită de vecinul ei din stînga. Jocelyn prinse momentul potrivit, şi, profitînd de faptul că nici o persoană nu-l vedea, trase scrisoarea din buzunar. Punînd-o pe marginea feţei de masă, o parcurse de la un capăt la celălalt. Era trimisă de văduva unui vechi fermier al tatălui său, care-l ruga să sprijine o cerere de slujbă în favoarea fiului său.

Numai post-scriptumud îi atrase atenţia:

P.S. - Cu deosebit negret vă aduc la cunoştinţă că micuţa Avice Caro, cum îi spuneam cînd era o fetiţă, a murit. Ea se căsătorise, după cum fără îndoială că ştiţi, cu unul din verii săi şi revenise de un an în insulă. S-a stins puţin cîte puţin. Acum nu mai este.

Capitolul III. EA SE TRANSFORMĂ ÎNTR-O FANTOMĂ INACCESIBILĂ

Uşor, într-un mod imperceptibil, decorul salonului se retrase în planul secund, ieşind în faţă ultima imagine, impresionantă, a Avicei Caro. Şi îndepărtatele, îndepărtatele amintiri din insula Vindilia, legate de ea, se treziră brusc.

Sufrageria se estompă, sub soclul semeţului promontoriu de piatră, sub năvala mării dinspre apus. Frumoasa marchiză, strălucind în diamante, în rochie de culoarea muşcatei, care era aşezată vis-à-vis, la dreapta stăpînului casei, se transformă într-unul din acele splendide apusuri de soare, atît de des admirate în Golful Mortului, în timp ce silueta Avicei Caro se profila pe orizontul aurit. Între ea şi vecinul Nicholei - un judecător cu barba atît de mare încît părea aproape vie - apăruse imaginea Avicei aşa cum era atunci cînd se despartiseră.

Figura ridată a unei bătrîne doamne, care cu cîţiva ani în urmă părea să aibă aceeaşi vîrstă cu fiica ei, luă pentru el înfăţişarea carierelor ciopîrţite ale insulei, pe care atît de des le escaladase cu tînăra sa prietenă.

Firele de iederă care acopereau masa, luminile marilor candelabre şi buchetele de flori deveniră deodată iedera centenară ce îmbrăca bătrînul castel construit pe marginea falezei, smocuri de alge marine şi faruri ale insulei.

Aerul sărat al oceanului înlocui aroma platourilor cu mîncare, şi zarva vocilor se transformă în monologul fluxului şi refluxului.

Mai mult decît atît, Nichola Peyne-Avon îşi pierdu în ochii săi strălucirea radioasă pe care o avea cu cîteva minute mai înainte devenind pentru el o banală cunoştinţă, materializîndu-se într-o fiinţă oarecare din carne şi oase.

Cînd doamnele se ridicară pentru a trece în salon, impresia mai persista. Sufletul Avicei, singura femeie care-l iubise vreodată, îl învăluia la nesfîrşit precum bolta cerească însăşi. Un pictor, distins portretist, veni să i se aşeze alături; dar în acest moment pentru Jocelyn nu exista decît un singur pictor: memoria sa.

Înalta chirurgie europeană i se adresă în persoana unui bărbat scund, simplu, nesemnificativ în aparenţă, dar ale cărui mîini intraseră în mii de trupuri de oameni iluştri; cu toate acestea, imaginea reînnoită a unei neînsemnate fete de la ţară îl interesa mai mult decît cuvintele acestui rege al operaţiilor.

Intrînd în salon se apropie de gazdă. Cu toate că adunase în jurul mesei sale, în acea seară, douăzeci de persoane, ea ştia nu numai ce spusese şi făcuse fiecare în timpul mesei, ci şi ceea ce gîndea fiecare.

Jocelyn o cunoştea de multă vreme. Ea îl întrebă încet:

– Ce vă întristează? Vi s-a întîmplat ceva? Vă privesc de multă vreme.

Îi vorbi de moartea vechii sale prietene.

– Este singura femeie pe care n-am apreciat-o cum trebuie şi chiar singura pe care am s-o regret vreodată!

Fie că explicaţia o satisfăcuse sau nu, gazda, femeie cizelată, o acceptă. Era singura persoană, dintre cele adunate în acea seară în casa ei, care nu se mira de ciudăţenia lui Jocelyn; mai mult decît atît, deseori îl onora cu confidenţele ei.

Jocelyn nu se apropie de doamna Peyne-Avon: n-ar mai fi putut să-i vorbească.

După ce părăsi casa gazdei sale, se îndreptă cu paşi atît de absenţi spre locuinţa lui, încît fu cu totul surprins cînd se trezi în faţa porţii. În cameră se aşeză şi cu mîinile puse sub cap începu să-şi rumege gîndurile.

Deschizînd un dulap ascuns într-un colţ al camerei, luă dintr-unul din micile sertare un sipet închis ermetic deschizîndu-i broasca cu ajutorul unui cuţit.

Cutia conţinea o serie de obiecte împrăştiate pe care Pierston le aruncase neglijent altădată, cu intenţia, neînfăptuită pînă atunci, de a le selecta într-o zi.

Din această melancolică grămadă de hîrtii, fotografii îngălbenite, sigilii, scrisori, flori uscate, Jocelyn alese unul din acele mici dagherotipuri pe sticlă, aşa cum se făceau primele fotografii. Rama era de un prost gust înduioşător.

Privea imaginea Avicei Caro, cea pe care o văzuse în timpul lunilor de vară petrecute alături de ea în insulă, cu douăzeci de ani mai înainte, cînd buzele acelea tinere nu erau îngheţate şi nici corpul nu-i era ţeapăn. Reflexele sticlei păstrau puţin dulceaţa care dădea originalului atîta farmec.

Revăzu ziua în care fusese făcută această fotografie: în timpul unei după-amieze pe care o petrecuseră împreună într-o staţiune climaterică. O întrebase dacă vrea să pozeze unui artist ambulant aflat pe plajă, într-un moment în care se plictiseau.

Îndelunga contemplare a fotografiei puse capăt emoţiilor pe care le încercase datorită veştii aduse de scrisoare. O iubea pe moartă aşa cum nu iubise niciodată imaginea sa vie. Şi în acest timp, adică de douăzeci de ani, nu se gîndise la ea decît în rare momente, ca la una din femeile cu care ar fi putut să se căsătorească.

Revăzu frageda lor iubire în timpul căreia putuse cuoaşte firea ei candidă şi această amintire îi readuse tandreţea plină de regret.

Acel sărut pe care nu-l luase în seamă şi pe care ea i-l dăduse cu atîta candoare, înainte de a-i fi trezită conştiinţa de femeie, cum ar fi dorit acum să-l mai simtă!

Pierston îşi reproşa irationalitatea sentimentelor atît de puternice pe care le resimţea pentru gingaşa companie de altădată.

– Sînt nebun, murmură el, punîndu-se în pat.

Ea fusese femeia unui alt bărbat în timpul acestor douăzeci de ani. Acum nu mai era. Dar absurditatea sentimentelor nu micşora cu nimic tristeţea sa şi conştiinţa pură şi radioasă a acestei intempestive afecţiuni pentru un suflet dispărut îi interzicea să caute să-l înăbuşească. Carnea se înfrîna: era dragostea datorată afinităţii spirituale. Niciodată nu mai simţise ceva asemănător.

A doua zi după-amiază se duse la club, dar nu la acel mare şi banal club în care membri abia vorbesc între ei, ci într-un club mic şi intim, unde fiecare-şi povesteşte întîmplările şi nimănui nu-i e ruşine să-şi mărturisească slăbiciunile şi nebuniile, fiind sigur că ele nu vor ieşi în afara micului lor cerc.

Dar Jocelyn nu putea să vorbească despre problema sa. Ea era atît de subtilă, atît de intangibilă, încît a o preciza părea la fel de himeric ca încercarea de a capta un parfum.

I se remarcă însă tulburarea: îl acuzară că e îndrăgostit şi el fu de acord.

După ce se întoarse la el acasă, se aşeză la fereastra camerei sale şi căută să vadă locul în care se odihnea fiinţa dragă. La dreapta, înaintea lui, fără îndoială, sub luna palidă. Simbolul era grăitor, divinitatea argintie nu era mai pură decît ea, dispăruta. Sub lună se întindea insula bătrînilor piraţi, pe insulă se ridica vila mică de piatră.

În cameră razele lunii cădeau pe giugiul alb. Numai zgomotele obişnuite ale insulei tulburau liniştea; erau zgomotele tîrnăcoapelor în cariere, vuietul mareelor în Golful Mortului, vaietul surd al curenţilor care se izbeau în marea niciodată liniştită.

* * * * *

Începu să intuiască adevărul; Avice, dispărută, cu toate că nu-i putuse inspira niciodată pasiune, poseda o calitate absentă la toate celelalte rivale ale sale şi fără de care o fidelitate constantă pentru o femeie nu se putea naşte în el. Ca şi a lui, familia tinerei femei era pe insulă de multe secole, de-a lungul epocilor normandă, romană, britanică.

De aici, în firea tinerei fete ca şi într-a sa, acele misterioase afinităţi, instinctul comun rasei, lucruri necesare unei depline comuniuni într-un cuplu.

Astfel că, cu toate că nu iubise niciodată o femeie de pe insulă, pentru că acestea nu aveau o cultură suficientă, nu putea iubi mult timp o „kimberlină”, o străină, o femeie dintr-o altă rasă decît a sa, pentru că acestora le lipseau trăsăturile specifice celor de pe insulă.

În aceste gînduri, Pierston punea o superstiţie de artist. Familia Caro, ca şi celelalte familii indigene, era apropiată de una romană, mai mult sau mai puţin grefată pe trunchiul celor de pe insula Slingers. Trăsăturile lor aminteau de ţăranii italieni. Colonişti romani, se ştia, populaseră altădată acest colţ al Marii Britanii. Tradiţia spunea că un templu dedicat zeiţei Venus se înălţa altădată pe cea mai înaltă culme a insulei.

Ce era mai firesc atunci, se gîndea Jocelyn, decît ca steaua sufletului său să se ridice pe străvechiul pămînt natal?

A doua zi, Somers veni să fumeze o ţigară cu Jocelyn, după masa de prînz. Vorbiră de unele şi de altele şi Somers îi aminti prietenului său că trebuia să se întîlnească în ziua următoare.

– Nu voi fi aici, spuse Pierston.

– Dar ai promis că vei fi!

– Da. Dar voi fi în insulă, lîngă mormîntul unei femei pe care am iubit-o.

Şi, în timp ce vorbea, ochii i se aţintiră asupra unei mese alăturate. Somers îi urmări privirea şi zări fotografia.

– Ea e?

– Da.

– În trecut, nu?

Pierston făcu un semn afirmativ.

– Este singura femeie pe care am dispreţuit-o, Alfred, pentru că ea era singura pe care ar fi trebuit s-o iubesc. Totdeauna am fost aşa de prost.

– Dar ea e moartă şi îngropată, iar tu poţi să mergi să-i vezi mormîntul într-altă zi.

– Nu ştiu dacă a fost deja înmormîntată.

– Aminteşte-ţi că mîine e şedinţă la Academie. Nu poţi să lipseşti.

– Puţin îmi pasă de Academie!

– Pierston, tu eşti sculptorul nostru, Praxitelesul nostru. Eşti singurul din generaţia noastră care ai ştiut să dai viaţă unor forme destul de vii pentru a atrage publicul nepăsător, abătîndu-l de la gravurile populare. Oamenii care au admirat ultimele tale opere mi-au declarat că n-au mai văzut ca ceva asemănător să fi fost creat decît acum şase sute de ani, în vremea „sculptorilor geniali”.

Atunci, pentru noi măcar, nu te îndrepta spre acel pămînt uitat de Dumnezeu, tocmai atunci cînd e mai mare nevoie de tine în oraş, şi toate acestea pentru o femeie pe care n-ai văzut-o de un secol.

– Nu... numai de nouăsprezece ani, răspunse absent Jocelyn.

Şi a doua zi de dimineaţă plecă.

În absenţa sa, fusese construită o cale ferată care traversa istmul, şi care, în afară de zilele cînd linia era inundată de ocean, ceea ce se întîmpla destul de des, făcea ca peninsula să fie accesibilă într-un timp scurt.

La orele două ale după-amiezii, Jocelyn mergea de-a lungul drumului familiar şi monoton presărat cu pietre de culoare brună; curînd ajunse într-o staţie cu un aer ciudat şi exotic, în mijlocul vechilor vapoare gudronate, ruinelor unui sat părăsit şi a cuburilor de oolit alb care, după ce fusese acoperit în timpul unei perioade geologice incomensurabile, reapărea la lumină.

De-a lungul plajei cu galeţi, trenul trecea foarte aproape de ruinele castelului lui Henric al VIII-lea numit şi castelul Sandsfoot, aproape de care el ar fi trebuit s-o întîlnească pe Avice înainte de plecare.

Dacă ea ar fi venit, logodna în stil tradiţional ar fi avut loc şi pentru că nici un locuitor al insulei n-a încălcat vreodată acest pact, Avice ar fi devenit în mod cert soţia lui.

Urca poteca abruptă. Nu departe de el, lucrătorii de la carieră tăiau piatra, ca dintotdeauna, în sunetul marilor fierăstraie, se întoarse privind spre sud, către farul Beal.

Linia unită a mării şi a orizontului păreau să se ridice deasupra suprafeţei insulei. Un spaţiu învolburat aflat la jumătatea distantei dintre insulă şi orizont indica curentul violent al mareei, începutul mării adînci, în care mai mulţi Lydias dispăruseră

Explorînd fundul acestei monstruoase lumi,

bineînţeles fără să ia cu ei vreun prieten poet.

Deasupra apei micului golf, unde în apa transparentă străluceau grămezi de scrumbii, se ridica, pe lîngă farul din depărtare, cam la un sfert de milă distanţă, turnul unei biserici. Mormintele din cimitir se întindeau aproape de marea veşnic foşnitoare, ce nu cunoştea niciodată liniştea.

Printre ele se mişca un om îmbrăcat într-un stihar alb, pe care vîntul îl ridica sau îl împingea încoace şi încolo. În

urma lui şase oameni purtau un lung sicriu şi două sau trei persoane în negru îl urmau. Sicriul, cu cele douăsprezece picioare, traversa insula precum o reptilă monstruoasă, timp în care în lemnul său negru-verzui se reflectau razele jucăuşe ale soarelui, agitaţia valurilor şi chiar bancul de scrumbii.

Se putea un moment zări chiar barca de pescari care înainta în larg spre Canalul Mînecii.

Procesiunea se îndrepta către un anumit loc, unde se opri, stînd acolo mult timp în vînt, cu spatele la mare. Stiharul părintelui se umflase ca o pînză. Jocelyn îşi ridică pălăria: asista la ceremonie, chiar dacă de la un sfert de milă distanţă. Părea că aude cuvintele pe care le spunea preotul, cu toate că nu era nimic de auzit decît vîntul.

Ştia că era sicriul Avicei, a Avicei sale, cum începuse, nu fără prezumţiozitate, s-o numească.

Încetul cu încetul micul grup se îndepărtă de marea strălucitoare şi dispăru. Nesimţindu-se capabil de a-l întîlni, se îndreptă în direcţia opusă, începînd să rătăcească prin landa pustie fără alt scop decît de a revedea locurile pe care le cutreierase cu ea altădată.

Dar, cum era atras de cimitir printr-un magnetism invizibil, avea impresia că se găseşte la marginea unui cerc în al cărui centru se găsea murmîntul Avicei. Pe măsură ce umbra se stingea, el se întoarse pe vechiul drum.

În cimitir, deschise grilajul. Nu se vedea nimeni.

Capitolul IV. EA AMENINŢĂ SĂ SE REÎNCARNEZE

Numai murmurul mării în josul stîncilor ajungea pînă la el. Carierele erau acum tăcute. Cît timp să fi rămas el aşa, absorbit în gîndurile sale? N-ar fi putut s-o spună. Nu mai ştia, cu toate că-şi simţea capul greu, nici măcar dacă o tristeţe mai calmă nu-l însoţise în timpul somnului său scurt. Pierduse noţiunea timpului.

Brusc i se păru c-o vede pe Avice Caro însăşi aplecîndu-se pe mormînt, apoi îndepărtîndu-se încet sub razele lunii. Nu era nici mai în vîrstă, nici mai viguroasă decît atunci cînd o părăsise, acum douăzeci de ani, pe mica cărăruie din apropiere.

Imposibilitatea unui asemenea fenomen, certitudinea că totul nu putea fi decît un vis îl făcu să tresară ieşind astfel din starea de somnolentă.

– Cred că am adormit, murmură el.

Şi totuşi ea i se păruse straniu de reală. Jocelyn se strădui să uite această halucinaţie: chiar dacă vestea morţii Avicei ar fi fost falsă, lucru puţin probabil, prietena dragă a tinereţii lui nu i-ar fi apărut, chiar sub razele lunii, aşa cum era cu douăzeci de ani înainte; iar dacă arătarea era o femeie în carne şi oase, ea nu putea fi Avice Caro.

Acum cînd îşi îndeplinise o datorie sentimentală venind să viziteze mormîntul, nu-i mai rămînea decît să se întoarcă: se hotărî să ajungă la Londra în aceeaşi seară.

Dar, cum îi mai rămăsese puţin timp, Jocelyn, printr-un instinct natural, se îndreptă către East-Quarriers, satul în care se născuse.

Trecu prin faţa pieţei şi o luă pe drumul ce ducea la Sylvania Castle; acest castel, de o dată relativ recentă, avea în parcul său cei mai frumoşi arbori din ţară. Căsuţe acoperite cu paie se înălţau foarte aproape de incinta

parcului. Una din ele aparţinea Avicei; acolo voise ea să moară.

Înainte de a ajunge acolo, trecu prin faţa castelului: un panou anunţa că era de închiriat, mobilat. După cîţiva paşi putu să-l contemple în voie: pietrele masive din compoziţiile lui îi permiseseră să reziste deşertăciunii. O fereastră deschisă, luminată din interior, îi atrase însă privirea. Se întoarse către peretele opus şi privi: o tînăra femeie făcea curăţenie pe masa de ceai acoperită cu o faţă de masă albă.

Tînăra fată era portretul viu al Avicei. Pe ea probabil că o văzuse în cimitir, luînd-o drept un vis.

Cu toate că acum nu se mai putea îndoi de realitatea ei, el constată că izolarea, liniştea castelului îi dădea fetei un aspect ciudat, de spectru.

Mai tîrziu, cînd Jocelyn plecă acasă, întrebă un muncitor din cariere:

– Această tînăra femeie este din familia Caro?

– Da, domnule, este singura fiică a bietei Avice Caro. Trebuie să fie foarte singură acum, biata fată. Nu mai e nimeni alături de ea... Da, este portretul viu al mamei sale, toată lumea vede asta.

– Dar de ce trăieşte singură?

– Unul din fraţi s-a înecat în mare toamna trecută iar celălalt trăieşte în America.

– Dar nu erau mari proprietari altădată?

Lucrătorul din cariere îi explică celui pe care-l luase drept un străin că în ultima generaţie fuseseră trei familii proprietare de cariere: Bencomb, Pierston şi Caro. Bencomb a încercat să-i ruineze pe ceilalţi şi a reuşit în parte. Cu toate că a devenit foarte bogată, familia Bencomb a părăsit insula. Pierstonii prosperaseră în linişte dar se retrăseseră şi ei. Doar cei din familia Caro, prinşi între cei doi competitori, se văzuseră ruinaţi.

După ce fiica văduvei Caro se căsătorise cu vărul ei Jim, ea încercase, cu ajutorul soţului ei, să ridice din nou familia la rangul său iniţial. Încercările au fost nefericite: tînărul dădu faliment şi cuplul trebui să părăsească casa. Jim revenise de curînd ca să moară în micuţa locuinţă care-i aparţinea prin moştenire soţiei sale. După moartea lui, Avice Caro se stinse şi ea încet.

Lucrătorul îşi continuă drumul şi Pierston, plin de remuşcări, bătu la casa ce-i aparţinuse fostei sale iubite. O tînără veni să-i deschidă cu o lampă în mînă.

– Avice! murmură el cu tandreţe. Avice Caro!

Nu putea să-şi stăpînească sentimentul ciudat că avea cu douăzeci de ani mai puţin şi că vorbea cu Avice, dispăruta.

– Anne, domnule, răspunse ea.

– Ah! Numele tău nu este cel al mamei tale?

– Ba da, este, ca şi cel de familie. Biata mea mamă s-a căsătorit cu vărul ei.

– Ca toate fetele de pe aici... Oricum, Ann, pentru mine eşti tot Avice. Ai pierdut-o acum, nu-i aşa?

– Da, domnule.

Vorbea cu aceeaşi voce cunoscută lui, calmă şi dulce, privindu-l cu aceeaşi ochi de culoarea alunei.

– Am cunoscut-o pe mama ta, explică el, şi auzind de moartea şi de înmormîntarea ei, m-am gîndit să te vizitez. Îmi cer iertare, pentru că nu-ţi par decît un străin.

– Bine, spuse ea pe un ton indiferent.

Privind în jurul camerei, ea adăugă:

– Era casa mamei mele, iar acum este a mea. Îmi pare rău că nu eram îmbrăcată în doliu seara aceasta, dar tocmai i-am dus flori pe mormînt şi am vrut să-mi păstrez rochia, de teamă că umezeala mi-o va strica. Ştiti, cît timp ea a fost bolnavă, am spălat şi am făcut menajul pentru a ne cîştiga viaţa. Ea s-a omorît tot luptîndu-se cu

cearşafurile uriaşe pe care cei de la castel ni le-au dat să le spălăm.

– Sper că nu vei face şi tu asta?

– O, nu, n-o s-o fac! Acolo este Charl Woollat şi Sammy Scribben şi Ted Gibsey şi alţi tineri care ar face orice pentru mine. Dar nu prea am încredere în ei. Sam Scribben a rupt în două o faţă de masă. Nu prea ştiu să se oprească la timp atunci cînd storc rufăria.

Vocea era cea a Avicei lui. Dar fata era în mod sigur mai necultivată decît mama ei. Această Avice nu va recita niciodată poezii pe estrada satului, aşa cum o făcea cu entuziasm cealaltă.

Această constatare îl umplu de durere. Totuşi ea îl emoţiona cum puţine femei ar fi putut-o face.

Gîndul de a o părăsi îi era insuportabil.

– Ce vîrstă ai? întrebă el.

– Curînd împlinesc nouăsprezece ani.

Avea aproape vîrsta primei Avice, atunci cînd el şi ea, în timpul logodnei lor, se plimbau prin insulă. El acum se apropia însă de o altă vîrstă. Ea nu era decît o spălătoreasă necultivată iar el un sculptor de la Royal Academy, bogat şi respectat. De ce atunci i-ar fi fost ruşine să recunoască faptul că avea aproape patruzeci de ani?

Nu mai putea invoca nici un pretext pentru a mai rămîne la ea. Avînd încă o jumătate de oră liberă, făcu înconjurul castelului Sylvana, care fusese construit în secolul trecut[7], şi curînd ajunse la ultima locuinţă ce se înălţa înaintea falezei: casa părintească. Vara ea era închiriată vizitatorilor. Acum stătea goală şi tăcută. Vîntul de seară răvăşea tamarii, singurii arbuşti care rezistaseră suflului venit din Ocean.

În faţa casei, departe, în mare, corabia - fanal lucea. O dorinţă nestăpînită îl cuprinse deodată: voia să fie, îl locul

[7] deci secolul al XVII-lea. (n.tr.)

unui artist celebru, un om de la ţară, logodit cu micuţa spălătoreasă din casa vecină.

Capitolul V. TREZIREA

Odată întors la Londra îşi reluă viaţa obişnuită, dar, gîndul îi zbura aiurea. Năluca Avicei, reînviată deodată în carne şi oase, îi ţintuia sufletul pe pămîntul singuratic al Mînecii.

Nu se gîndea decît la insulă: acolo trăia a doua Avice, respira aerul sărat, mîngîiată de ploaia melodioasă, în ambianţa unei Venus romană, credincioasă peisajului în care se înălţa altădată templul său.

De departe, cusururile tinerei fete îi apăreau pline de farmec.

Jocelyn îşi petrecea acum timpul, pe care altădată îl folosea pentru plimbare, hoinărind în jurul cheiurilor Tamisei, unde ambarcaţiuni de coastă descărcau piatră din pămîntul natal

Trecea peste marile ecluze ale acestor debarcadere cînd pe partea dreaptă, cînd pe partea stîngă, contemplînd cuburile albe şi alungite, care-i declanşau curioase asociaţii de idei; el le numea *„genius loci”* al insulei, aproape uitînd că trăieşte la Londra.

Într-o după amiază cînd se îndepărta de unul din cheiurile noroioase, atenţia îi fu atrasă de o siluetă feminină care se apropia din sens invers şi se îndrepta spre locul pe care el tocmai îl părăsise. Era mică, subţire şi graţioasă; veşmintele simple şi de o croială ţărănească erau de ajuns pentru a-i atrage privirea. Dar ceea ce-l izbi mai ales fu asemănarea trecătoarei cu tînăra Avice Caro, Anne Avice, pentru a-i spune pe numele ei.

Era ea? Înainte chiar ca fata să fi făcut o sută de metri, el nu se mai îndoia. Emoţia sa fu atît de vie în acel moment încît, Avice, cea de azi şi cea de odinioară, era una şi aceeaşi persoană pentru el. Asemănarea lor - datorată

probabil înrudirii apropiate dintre prima Avice şi soţul ei - favoriza această iluzie. Se întoarse repede şi imediat după aceea o zări pe tînără în mijlocul mulţimii. Ea îşi continua drumul pe chei, privind cu un aer neliniştit în jurul ei, precum un om neobişnuit cu aceste locuri, sări stavila şi intră.

Pierston o urmă. Ea traversase debarcaderul şi stătea aproape de o grosolană ambarcaţiune ancorată în port.

Apropiindu-se, o văzu discutînd cu patronul vasului şi cu o femeie în vîrstă, amîndoi născuţi în insula din oolit alb aşa cum o arăta accentul lor.

Pierston nu şovăi să se prezinte drept compatriotul lor, cu atît mai mult cu cît logodna sa cu Avice - mama data de douăzeci de ani şi nu fusese cunoscută decît de puţin oameni, morţi în cea mai mare parte.

Întruparea de acum a Avicei îl recunoscu imediat, şi, cu candoarea lipsită de artificii a rasei şi vîrstei, îi explică prezenta sa la Londra, cu toate că mai degrabă Pierston ar fi trebuit să-şi justifice intruziunea.

– Să vă prezint căpitanului Kibbs, domnule, o rudă îndepărtată a tatălui meu. Iat-o şi pe doamna Kibbs. Noi am venit din insulă pentru a face o mică plimbare şi ne întoarcem miercuri.

– Ah! Şi unde locuiţi?

– Aici, la bord.

– Cum, nu staţi decît pe vas?

– Da.

– Dumnezeule mare! domnule, îl întrerupse doamna Kibbs, pentru nimic în lume nu m-aş hazarda noaptea printre aceşti „Kimberlini” şi, chiar ziua, dacă mă aventurez pe străzi, mi-e teamă că n-o să mai ştiu dacă trebuie să fac la dreapta sau la stînga pentru a ajunge la vasul lui Job. Nu-i aşa, bătrîne?

Bătrînul consimţi.

– Vă asigur că aţi fi mult mai în siguranţă pe pămînt decît pe vas, spuse Pierston, mai ales pe Mînecă, cu vuiturile sale puternice şi aceste imense blocuri de piatră.

– Vai! spuse căpitanul Kibbs, după ce scuipă din abundenţă, din cauza vînturilor nu trebuie să ne fie teamă în această perioadă a anului. Ceea ce e periculos pentru un vas ca al nostru, sînt vapoarele. Dacă eşti în drumul lor, eşti scufundat, rupt exact în două şi ei nu se îngrijesc să-ţi mai dea o şansă pentru a-ţi salva pielea şi se fac că nu ştiu şi n-au văzut nimic.

Pierston se întoarse către Avice, dorind să-i mai spună ceva, dar neştiind ce, în sfîrşit, o întrebă cu stîngăcie:

– Te vei întoarce acolo, Avice?

– Da, domnule.

– Să fii prudentă.

– Of. Da.

– Sper... că te voi revedea... curînd...

– Şi eu sper, domnule.

Nu mai putu continua şi-şi luă rămas bun.

A doua zi şi-o imagină pe fluviu, profitînd de răgaz dat de încărcarea vasului, iar miercuri şi-o reprezenta în plină mare. În acea seară se gîndi la micul vas expus întîlnirii cu imensele vapoare, incapabil de a se face văzut sau auzit şi văzu pe Avice, care-i devenea incredibil de dragă, adormită în mica sa cuşetă, la discreţia tuturor catastrofelor.

Ştia că a doua Avice, mai frumoasă decît mama sa în ce priveşte trupul şi chipul, îi era inferioară din punct de vedere al inteligenţei. Şi totuşi o flacără, pe care prima n-o aprinsese niciodată în el, ardea acum în inima lui.

Bănuia o răutate a Iubitei sale, sau mai degrabă a capricioasei divinităţi care se ascundea în urma femeii ideale. Nu erau cîtuşi de puţin o jalnică glumă acele migraţii succesive ale nimfei, migraţii care durau de douăzeci de ani. La ce servea abandonarea femeii desăvîrşite şi atît de

deosebite care era doamna Peyne Avon, pentru mica spălătoreasă? Cărei atracţii mistice, independente de judecata sa, trebuia să i-o atribuie?

Jocelyn preferă să nu se gîndească prea mult şi se lăsă în voia înclinaţiei sale.

Îşi aminti atunci că Sylvania Castle era toată vara de închiriat.

Un visător solitar ca şi el, cu aspiraţiile lui, nu avea ce face cu o asemenea locuinţă; dar locul îl atrăgea: puţin îi păsa de preţul închirierii pe cîteva luni.

Îi scrise în aceeaşi seară proprietarului, şi cîteva zile mai tîrziu Jocelyn se trezi locatarul unui castel pe care nu-l vizitase din zilele îndepărtate ale copilăriei sale şi pe care-l credea în acele timpuri bîntuit de fantome.

Capitolul VI. TRECUTUL ÎNFLOREŞTE ÎN PREZENT

Imediat ce ajunse la Syivania Castle, Pierston vizită locuinţa: un castel obişnuit situat la marginea falezei. Străbătuse deja camerele, peluza, plantaţia de ulmi care, pe această rocă lipsită de arbori, dădeau parcului un aer deosebit.

Prin aspectul său proprietatea, împrejmuită de un zid, forma un puternic contrast cu domeniile învecinate. Pentru a găsi alţi arbori pe plaja cu galeţi, trebuie să urcăm în noaptea timpului; să săpăm stratul moale care doarme sub patul de pietre, pentru a descoperi o pădure de conifere pietrificate, toate aplecate în acelaşi sens, ca printr-un monstruos uragan din a doua epocă geologică.

Noaptea venise cînd Jocelyn se pregăti să iasă, în scopul care singur motiva sejurul său în insulă. Cele două servitoare îşi făceau de lucru în bucătărie. Părăsi neobservat castelul, traversă un şanţ înconjurat de arbuşti în floare îndreptîndu-se către o veche locuinţă abandonată care data din timpurile reginei Elisabeta, a cărei fereastră dădea vis-à-vis în casele vecine, printre care se înălţa şi cea a Avicei.

Căutase acest moment, ştiind bine că sătenii nu erau niciodată grăbiţi să-şi coboare storurile la căderea nopţii.

Aşa cum prevăzuse, interiorul casei era vizibil. O mică lampă îl lumina. O lovitură uşoară ajungea pînă la el la intervale regulate. Avice călca rufele pe o scîndură mare, în faţa focului erau întinse pe frînghie, feţe de masă şi şervete.

Ultima oară cînd o întîlnise pe tînăra fată, o găsise palidă, dar în acea seară, munca şi căldura maşinii de gătit îi înroşiseră faţa. Trăsăturile îi erau cu totul calme şi golite de pasiune. Avea un profil de Minervă.

Cînd îşi ridică privirea, i se păru că vede reflectîndu-se pe chipul ei sufletul mamei sale: acel suflet, îşi amintea, atît de înţelept. Era posibil ca fata să aibă aceleaşi trăsături fără a avea acelaşi spirit?

Jocelyn constatase deja asemenea exemple de ereditate fizică fără calităţile pe care părea să le promită chipul. Îşi dorea ca aici să fie altfel.

În camera mai puţin mobilată decît prima dată, bufetul cu etajere în care era aşezată înainte vesela dispăruse, înlocuit fiind de altă mobilă mică din lemn alb. Dispăruse la fel şi bătrînul orologiu monumental din inimă de stejar şi cu cadranul pictat; un ceas deşteptător ieftin îi ţinea locul. Aceste schimbări l-ar fi întristat mai mult dacă nu s-ar fi întîlnit cu un instinct egoist: sărăcia fetei îi uşura relaţiile cu ea.

Ştiindu-se în locurile acelea pentru un timp nedefinit, nu simţi nevoia de a-şi semnala prezenţa în acel moment, aşa că se îndepărtă.

În mod sigur trupul tinerei femei era acum vizat de Iubită, acea creatură capricioasă a visului său. Nu îndrăznise ea să se încarneze în mamă atunci cînd cea de aici nu era decît o amintire într-o altă amintire?

Această constatare îi făcu rău.

Un oarecare bun simţ prezidase, la urma urmei ultimele sale pasiuni: înainte Iubita nu alesese niciodată o femeie care, deşi cu totul încîntătoare prin frumuseţea sa, avea o neplăcută lipsă de inteligenţă.

Ce însemna oare această schimbare?

A doua zi se trezi într-o dimineaţă luminoasă. În timp ce se plimba prin parc, nu departe de intrare, o văzu pe Avice sărind peste grilajul castelului, avînd în braţe un coş mare de răchită plin de rufărie albă. Se îndrepta către cămară. Pierston nu-şi dăduse seama că ea va spăla de acum înainte rufele sale. Asta îi dădu o senzaţie deosebită.

În lumina zilei ea părea mai degrabă o silfidă decît o mică spălătoreasă. Cu talia subţire şi mlădioasă, părea tot atît de puţin potrivită acestei munci ca şi mama sa.

De altfel nu numai ocupaţia ei îl interesa. În jurul tinerei fete ardea o flacără degajată din întreaga fiinţă, pe care Jocelyn o cunoştea aşa de bine. Ea părăsi casa şi fără îndoială pentru a-l evita se întoarse acasă pe un drum pe care el nu-l ştia. Asta nu însemna nimic pentru că ea nu vedea în el decît în străin. Totuşi el reţinu acest detaliu. Cum n-avea prilejul să meargă la ea, căută primul pretext pentru a cere s-o vadă. Se plînse de felul în care erau călcate rufele şi ceru să-i fie trimisă spălătoreasa.

– E tînără, biata micuţă, îi spuse femeia de serviciu ca s-o scuze. De cînd i-a murit mama, a avut destule de tras şi pentru asta noi i-am dat o mînă de ajutor. Dar îi voi spune, domnule.

– Vreau s-o văd chiar eu. Trimite-o la mine imediat ce va veni, spuse Pierston.

Într-o dimineaţă în care răspundea printr-o notă scurtă unei critici acerbe asupra ultimei lui opere, i se spuse că fata aştepta în hol, aşa cum hotărîse el.

Se duse acolo.

– Sînt foarte pretenţios din punctul de vedere al spălatului, spuse sculptorul pe un ton sec. Eu ţin să nu se folosească carbonat.

– Nici măcar nu ştiu că se poate folosi, răspunse fata pe un ton rezervat şi temător, fără a-l privi.

– E bine. Numai că „cilindrul” sfărîmă nasturii.

– Nu am cilindru, domnule, şopti ea.

– Ah! Cu atît mai bine, şi îţi interzic să pui borax în amidon.

– Nu pun, răspunse Avice, pe acelaşi ton. De altfel e prima oară cînd aud acest cuvînt.

– Perfect.

În timpul acestui dialog Pierston se gîndea la tînăra fată. Nu putea discerne adevăratul caracter al acestui copil, influenţat cum era de asemănarea cu o femeie pe care atît de tîrziu învăţase s-o aprecieze. Nu putea să se împiedice să vadă în ea toate calităţile pe care le admirase la cealaltă şi închidea ochii faţă de tot ceea ce nu se armoniza cu acest caz unic de metempsihoză.

Fata nu părea preocupată decît de ocupaţia ei. Răspunse întrebărilor fără să se gîndească că era femeie şi că era frumoasă.

– Am cunoscut-o pe mama ta, Avice, spuse el, ţi-am mai spus-o. Îţi aminteşti?

– Da.

– Ei bine, am închiriat această casă pentru două sau trei luni. Vei putea să mă ajuţi. Locuieşti desigur în afara castelului, nu-i aşa?

– Da, domnule, spuse fata, mereu pe un ton precaut.

Senin şi grav, încîntătorul său chip, mereu nemişcat, părea gata să-şi ia rămas bun.

Un sentiment straniu îl cuprinse pe Jocelyn privind această binecunoscută apariţie, care fremăta altă dată în prezenţa sa, şi nu departe de acolo îşi aruncase braţele în jurul gîtului său dîndu-i un atît de tandru sărut. Dispreţuise atunci acel sărut, deşi era cel mai fermecător pe care-l primise vreodată. Şi această fată, portretul viu al Avicei, rămînea insensibilă.

– Mama ta a fost o femeie luminată şi instruită, nu-i aşa?

– Da, domnule, aşa spune toată lumea.

– Sper că îi semeni.

Ea clătină maliţios capul şi se îndepărtă cu paşi liniştiţi.

– Ah! Încă ceva, Avice! Nu mi-am adus aproape deloc haine; te-aş ruga să vii în fiecare zi.

– Bine, domnule.

– N-o să uiţi?

– Oh! nu!

Atunci o lăsă să plece.

Nu era el un orăşean şi ea o simplă ţărăncuţă? Dar el fusese deschis cu ea, îi arătase bunăvoinţă şi ea nu păruse deloc tulburată.

Ah! De ce această femeie care încarna o amintire dragă se arăta atît de insensibilă? Poate că era greşeala lui. Poate îl găsea prea bătrîn pentru a-l trata la fel? Ceva îl făcea să creadă că lui nu-i îmbătrînise inima. Se simţea la fel ca în zilele în care îi făcea curte mamei...

Timpul trecuse, dar sentimentele sale rămaseră neschimbate.

Cînd se gîndea la numeroşi dintre prietenii săi - fiinţe banale, apatice, uşor ridicole, maeştri vechi în arta de a umple familii, şcoli, colegii, adepţi ai artei de a întocmi logodne – îi invidia pentru sentimente cuminţi de care făceau paradă, atît de liniştiţi cu comerţul şi politica lor, pipa şi micul lor pahar. Ei aruncaseră periculoasele „valuri” ale pasiunii şi pluteau acum pe apele calme ale vîrstei mature, în timp ce el, contemporanul lor, se vedea încă legănat precum un dop pe valurile fiecărei noi dorinţe, aşa cum fusese cu douăzeci de ani în înainte. Şi totuşi el ştia că totul nu e decît deşertăciune.

Avice plecase.

Nu mai reveni în acea zi. Din momentul în care nu mai putea să-i facă o vizită, ea devenea la fel de inaccesibilă ca şi cum ar fi sărit peste zidurile cazărmii militare care se vede acolo, pe înălţimea colinei.

Seara, o porni pe poteca ce ducea la castelul Red King care stătea aplecat spre faleză şi în josul căruia stăteau culcate imense blocuri, desprinse din construcţie: cele mai multe aveau încrustate nume şi iniţiale. Cunoştea locul şi particularităţile lui. Căutînd bine, descoperi sub razele slabe

ale lunii două nume, pe care copil fiind, le gravase el însuşi: AVICE şi JOCELYN. Ploile şi marea aproape că măcinaseră în întregime literele. Dar alături, proaspăt tăiate, se citeau, alăturate două nume: ANNE-AVICE şi ISAAC. Nu fuseseră înscrise de mai mult de doi sau trei ani. Cine era Isaac? Unul din admiratorii fetei, fără îndoială.

Se întoarse şi trecu prin faţa casei familiei Caro. Avice era acolo, lumina filtra prin geamuri, dar obloanele erau lăsate.

* * * * *

De fiecare dată cînd o întîlnea, Jocelyn tresărea şi această tulburare o atribuia mai puţin prezenţei tinerei fete, cît noii şi umilei condiţii pe care ea o deţinea. Această decădere avea în ochii săi ceva foarte penibil.

Avice nu părea niciodată emoţionată, pe cînd altădată sosia sa pălea brusc la fiecare nouă întîlnire. Ai fi putut spune că e indiferentă, aproape inconştiientă de prezenta lui. El era mai puţin decît o statuie de marmură pentru ea, în timp ce pentru el ea era un adevărat focar.

O subită frică de dragoste îl învăluia pe Jocelyn cînd se lăsa pradă gîndurilor sale. Se înfiora. Ce se întîmplase cu el de se vedea condamnat, pedepsit pentru nestatorniciile sale sentimentale, să păstreze o fatală fidelitate unei fiinţe a cărei inteligentă o dispreţuia? Într-o noapte visă că zăreşte, în urma tinerei fete, zeiţa implacabilă, sfidîndu-l cu faţa ei batjocoritoare.

Fără îndoială că Iubita reînvia şi schimbarea care se producea în ea îl stupefia. Ea se deghizase în mod capricios de multe ori, şi o văzuse fără prea multă mirare încarnîndu-se în femei din clase diferite: de la fata unui demn ecleziast pînă la dansatoarea nubiană care, cu pîntecele încins într-o eşarfă pestriţă se unduia în sunetele tam-tam-ului. Dar un oarecare lustru de inteligentă, poezie sau ideal ascundea fiecare din aceste încarnări: unele

dominau prin spirit, altele prin talent, uneori chiar prin geniu.

Dar ea, Avice, părea să nu se distingă prin nimic, poate numai prin frumuseţea sa. Nu ştia purta nici evantaiul, nici batista, abia ştia să-şi tragă mănuşile, iar asta şoca simţul său artistic.

Dar era suficient s-o vadă pentru a uita aceste lipsuri. Ea era inocenţa în persoană şi asta însemna mult. Biata Avice! În întregime portretul mamei sale.

Şi apoi familia sa o preţuia pe a ei. Singură mizeria o depreciase.

Cine ştie dacă nu tocmai simplitatea tinerei fete amplifica dragostea sa? Tinereţea îi dădeau un farmec inefabil. Alături de ea va regăsi, în toată prospeţimea lor, sentimentele pe care le încercase lîngă prima Avice, dar vai! cu douăzeci de ani mai aproape de moarte...

Capitolul VII. PREZENTUL SE AFIRMĂ

La cîteva zile după aceea, cînd admira parcul de la fereastra sa, văzu uşa casei deschizîndu-se şi o tînăra fată ieşind grăbită. Dispăru înspre livadă unde muncea grădinarul şi imediat reapăru cu un buchet în fiecare mînă. Era Avice. Pletele brune îi ieşeau de sub pălărie. Înainta cu faţa radioasă, cu gîndurile la mii de leghe faţă de ale lui.

Se întrebă cum devenise ea deodată o locuitoare a castelului. Îşi aminti că le dăduse liber oamenilor săi dornici să asiste la o paradă militară în oraşul vecin. Îi promiseseră însă înainte că-i va fi asigurat menajul.

Jocelyn constată cu plăcere că servitorii săi aveau o impresie foarte ciudată despre exigentele sale, pentru că judecaseră a fi inutil să angajeze pe altcineva în afară de Avice.

După o oră fata îi aduse pe un platou dejunul în camera în care se găsea. Ea aşeză totul pe masă apoi, apropiindu-se de fereastră, ridică storul care alunecase. Putu să admire astfel spre bucuria sa, frumosul ei profil.

Acest profil semăna cu una din cele trei Graţii ale lui Rubens, din Judecata lui Paris.

Aplecată aşa, semăna mai puţin cu mama sa decît din faţă.

– Tu ai pregătit asta Avice? o întrebă Jocelyn ieşind din visare.

– Da, domnule.

Şi ea schiţă un surîs.

Jocelyn remarcă că avea nişte dinţi frumoşi şi albi. Totuşi doi dinţi din mijloc, de pe maxilarul superior, era uşor neregulaţi; nimeni n-ar fi putut să remarce asta, Pierston mai puţin decît alţii, dacă n-ar fi ştiut că mama ei avea acelaşi mic defect.

Era prima oară de pe vremea în care prima Avice zîmbise sub mîngîierea lui, cînd Jocelyn revedea semnul.

A doua zi, pe cînd se îmbrăca, o auzi conversînd cu servitorii. Acum cînd ea era fără îndoială o încarnare a Iubitei, îl seducea pe Pierston prin cadenţele vocii sale care, pentru moment, lua inflexiuni joase şi pasionate; şi acum cînd monotonia obişnuită a tonului dispăruse, inima şi sufletul său vibrau de plăcere.

Linia muzicală a tonului său era la fel de frumoasă ca oricare din acele frumoase linii trasate de dalta lui Jocelyn.

Îi păsa prea puţin de ceea ce spunea; nu era treaba sa. Avea atîta grijă să simtă tonul vocii sale încît rămînea surd la cuvintele pe care le pronunţa.

Încetul cu încetul această muzică îi deveni indispensabilă.

Într-o duminică dimineaţa o văzu mergînd la biserică. Imediat se aruncă într-o goană de-a lungul drumului mare, cu ochii fixaţi, precum cei ai magilor către steaua din Bethlehem, pe mica pălărie garnisită cu o pană de fazan. La biserică se aşeză în spatele ei. Absorbit în contemplarea urechii şi a gîtului fetei, luă totuşi cunoştinţă de prezenţa unei femei în partea opusă, ale cărei veşminte, cu toate că erau negre şi sobru croite, sugerau mai degrabă tăietura unui croitor londonez decît cea a unei muncitoare din această Ultima Thule.

În curiozitatea sa o uită pe Avice. Femeia întoarse capul şi cu toate că o voaletă ciudat de deasă îi ascundea faţa, i se păru că recunoaşte pe Nichola Peyne-Avon.

Ce naiba făcea aici? Imposibil, probabil că se înşelase.

La sfîrşitul slujbei îşi concentra din nou atenţia asupra Avicei, într-un asemenea grad încît în momentul ieşirii uită de doamna voalată şi cînd îşi aminti, prea tîrziu, locul ei era gol. Probabil că părăsise biserica printr-o uşă laterală.

Presupunînd că ar fi fost doamna Peyne-Avon, ar fi descoperit-o uşor într-un hotel din staţiunile balneare învecinate.

Poate că făcuse o excursie în insulă? Totuşi... la urma urmei puţin îi păsa. Aşa că nu mai căută adevărata explicaţie.

Cînd ieşi din biserică, ochiul cel mare şi inert al farului se aprinse. Jocelyn se îndreptă în acea direcţie pentru a scăpa de Nichola - presupunînd că fusese ea - şi de restul companiei. Apoi se întoarse repede la dreapta şi se îndreptă către castel în speranţa de a o întîlni pe Avice. Dar n-o putu ajunge, atît de repede mergea. În faţa porţii fetei, se opri o clipă şi constată că locuinţa ei era încă în întuneric. Deci nu intrase încă.

Reveni pe drumul dinspre biserică, fără succes; doar două persoane ale căror siluete le distingea, un bărbat şi o femeie, discutau pe drum.

Bărbatul spunea:

– Dacă n-am fi căsătoriţi, te-aş părăsi în mod sigur. Frumoase cuvinte îi mai spui soţului tău!

Aceste cuvinte îl impresionară neplăcut pe Jocelyn, care se întoarse acasă. Cum ajunsese deja lîngă grilaj, observă că acum locuinţa ei era luminată: se întorsese pe alt drum. Bucuros de a o şti sănătoasă şi teafără, intră la el în cameră.

* * * * *

Către est marea măcinase în mod bizar stîncile şi priveliştea lor dădea ţărmului opus un plus de pitoresc. Una din micile porţi ale parcului dădeau spre faleză. În exterior era un puţ adînc de apă curată, care probabil alimentase altădată castelul, Red King, acum în ruină.

Într-o dimineaţă însorită, Jocelyn medita în acest loc, cînd zări jos, pe plajă, o siluetă feminină întinzînd rufe pe galeţi. Coborî.

Fiind ocupată, Avice nu-l văzu. Cînd ieşeau din rochia de bumbac roşu, braţele ei roz, bine făcute, erau, deşi subţiri, destul de pline pentru a forma mici gropiţe la cot.

Se apropie fără să vorbească. Vîntul smulse piatra care menţinea o mînecă a cămăşii. Pierston o aşează sub un galet mai greu.

– Mulţumesc, răspunse ea liniştită.

Întorcînd ochii săi de culoarea alunei, păru satisfăcută să-l recunoască pe Jocelyn. Era atît de absorbită în gîndurile sale, gînduri triste judecînd după aerul ei, încît nu observase prezenţa lui acolo.

Continuă să vorbească cu el amical, nearătînd nici îndrăzneală deplasată, nici o timiditate ridicolă. Cît despre dragoste, era la fel de îndepărtată de sufletul său ca şi ideea morţii şi a descompunerii.

Unul din cearşafuri se strînsese sub vînt. Jocelyn îi spuse:

– Întinde-le şi eu voi pune pietrele deasupra.

Ea nu spuse nu. Un moment mîna lui Jocelyn o atinse pe a sa.

Era o mînă tînără, lungă, subţire şi un pic umedă din cauza spălatului.

În momentul în care aşează ultimul galet, îl lăsă să cadă cu stîngăcie pe degetele fetei.

– Of! iartă-mă, ţi-am făcut rău, strigă el întristat, te-am zgîriat, Avice!

Îi luă mîna pentru a-i examina rana.

– Nu, domnule, spuse ea cu amabilitate, permiţîndu-i să-i reţină degetele. M-am zgîriat în această dimineaţă cu un ac. Nu mi-aţi făcut nici cel mai mic rău cu piatra.

Rochia sa roşie era tăiată pe mîna dreaptă de o brasardă de doliu. Vederea acesteia îl întrista pe Jocelyn.

– Te duci destul de des la mormîntul mamei tale? o întrebă el.

– Da, domnule, cîteodată. Voi merge în această seară pentru a stropi margaretele.

Ea terminase munca şi-atunci se despărţiră.

În acea seară, în timp ce soarele însîngera orizontul, trecu prin faţa casei ei. Storurile nu erau lăsate şi o zări, în timp ce stătea la maşina de cusut.

Deodată se opri brusc, ca cineva care a uitat ceva, şi-şi puse pălăria. Jocelyn îşi continuă drumul şi la jumătatea micii potecii lăturalnice, întorcîndu-se, zări în urma lui o siluetă subţire.

Depăşi repede tineri şi tinere cu găleţi zgomotoase care trăgeau apa din fîntîni, de-a lungul drumului, şi se îndreptă spre biserică. Farul fusese aprins, după apusul soarelui şi flacăra lui ardea clară în înălţimea cerului, luminînd biserica, care se înălţa puţin mai în spate. Acolo îl aştepta Avice.

– Ţi-ai iubit mama? o întrebă el.

– Bineînţeles că da, răspunse ea.

Înainta atît de diafan încît avu impresia că ar putea-o ridica ca pe o pană.

Jocelyn ar fi vrut să spună „şi eu de asemenea” dar se opri la timp. Nimic de preţuit n-ar fi dezvăluit faptele pe care ea nu le ştia.

Avice rămase pe gînduri, apoi continuă:

– Mama a avut o foarte mare tristeţe atunci cînd era aproape de vîrstă mea. Iubitul ei a părăsit-o pentru că a refuzat să-l întîlnească într-o noapte. Mama nu s-a consolat niciodată. În locul ei eu n-aş fi suferit deloc pentru un asemenea om de nimic. N-a vrut niciodată să-mi spună

numele său, dar asta nu mă împiedică să mă gîndesc că era un om fără pic de inimă şi credinţă şi să-l urăsc.

După această declaraţie, Jocelyn se simţi incapabil să intre în cimitir şi se îndreptă spre poarta de sud a insulei. Se simţea tare nenorocit şi această răzbunare i se părea nemeritată: ce făcuse el, de fapt, pentru a fi astfel chinuit?

Iubita, după ce o părăsise pe Nichola Peyne-Avon, pentru năluca unei moarte pe care el n-o iubise în timpul vieţii, reapărea în imaginea vie a moartei cu o stăruinţă pe care indiferenţa totală a tinerei persoane o făcea intolerabilă.

De ce nu s-ar căsători totuşi cu acest firicel de fată? De ce nu?

Simţi brusc o puternică dorinţă. Cu toate acestea, cu cît o studia mai mult, cu atît mai bine îi vedea defectele, fără a mai ţine seama de lipsa sa de educaţie.

Privirea rece cu care o judecase îi spunea că era mai rece ca temperament, mai grosolană ca fire, decît încîntătoarea sa mamă.

Dar douăzeci de ani aduc o schimbare în idealul cuiva; şi dacă un bărbat matur devine mai exigent în privinţa înfăţişării trupeşti a unei femei, el este gata să facă concesii în privinţa spiritului ei.

Se privi în oglindă şi atunci, aproape imediat, fu satisfăcut de lipsa de educaţie a Avicei care-l oprise ceva mai în urmă să se căsătorească cu ea.

Cît de diferită i se părea nebunia de acum de iubirea sa demult! Astăzi putea fi nebun cu metodă, ştiind că era nebunie: altădată încerca să se convingă că nebunia sa era înţelepciune. În acele timpuri, cu cea mai mică sclipire de inteligenţă dacă ar fi judecat imperfecţiunile Iubitei, s-ar fi potolit repede, înspăimîntat.

Astăzi viziunea clară şi precisă a lucrurilor nu-l calma. Ştiindu-se o fiinţă instinctuală se resemna cu pasivitate.

În plus avea obscura intuiţie că această familie Caro - cu toate că nu putuse da naştere de secole, sau poate niciodată, vreunei individualităţi capabile de a completa natura sa şi a o rotunji pentru a forma un întreg - era singura familie în stare să creeze o asemenea fiinţă. Pentru a continua această metaforă, se putea spune că familia Caro găsise lutul, dar nu şi olarul, în timp ce alte familii ale tinerelor fete care ar fi putut să-l atragă, găsiseră olarul, nu şi lutul.

Capitolul VIII. JUDECATA. CONDAMNAREA

Din vastul său castel, din parc şi de la faleza învecinată, Jocelyn putea urmări cele mai mici gesturi ale celei care reprezenta pentru el sufletul trecutului şi a cărui strălucire îl întinerea cu douăzeci de ani.

Observă astfel că era supărată atunci cînd ploua şi dacă, după o zi de ploaie, o rază luminoasă apărea pe cer deasupra Golfului Morţii, sub grămada de nori, purtarea ei devenea veselă şi mersul său liniştit.

Ceva îl intriga; observă că atunci cînd încerca s-o întîlnească în acele zile, ea fugea cu îndemînare fără a avea aerul că o face. Într-o seară cînd ieşea din locuinţa sa, şi se îndrepta grăbită către cătunul învecinat, el luă aceeaşi direcţie, hotărît şi aştepte întoarcerea ei pe drumul mare care se întindea între sat şi carierele din est.

O aşteptă la capătul vechiului drum, acolo unde începea coborîrea către cătun: dar ea nu se zărea deloc.

Întorcîndu-se, ajunse acasă fără s-o mai întîlnească.

Se întoarse din nou şi în clarobscurul de afară începu să se plimbe.

Deasupra lui stelele, în jos murmurul valurilor lovind galeţii şi în depărtare, spre sud-est, biserica în care dormeau strămoşii săi.

Coborî poteca abruptă. Picioarele îi slăbiseră şi gîfiia; sîngele îi bătea atît de puternic în urechi încît i se părea că aude şuierînd bolovanii vechilor cuceritori ai insulei, care omorîseră locuitorii, căsătorindu-se cu femeile şi fiicele lor, unire din care s-a născut Avice, o ultimă floare a acestor rase amestecate.

Nu se vedea deloc. Într-un sfîrşit zări un punct negru în depărtare; o recunoscu după mers şi mai puţin după siluetă.

Cît de mult micşora visul său imaterial cele mai mari şi mai frumoase lucruri, atunci cînd între aceste trei infinituri, cerul, stînca şi marea, firava personalitate a micuţei spălătorese îi dilata sentimentele pînă la limita extremă, îndepărtînd minunatul decor din privirile sale.

Deodată silueta dispăru. Se întoarse în toate părţile: nimeni.

De o parte a drumului se înălţa un zid mic pe care ea abia ar fi putut să-l sară. Dar de ce ar fi vrut să treacă pe acolo?

Întorcîndu-se o văzu apărînd ceva mai departe pe drum. Jocelyn începu să fugă şi Avice se opri brusc.

– Ei bine, ce înseamnă asta, dragul meu copil? întreabă el nerăbdător.

Avice nu putu să-şi ascundă veselia.

– Cînd m-aţi urmat în strada Citernes, acum două ore, v-am văzut şi m-am ascuns în spatele unei stînci. Aţi trecut pe lîngă mine fără să mă vedeţi. Şi cînd m-am întors, văzîndu-vă din nou postat acolo, m-am strecurat pe sub perete şi v-am depăşit alergînd. Dacă nu v-aţi fi oprit să priviţi în jurul dumneavoastră, niciodată nu m-aţi fi ajuns.

– Şi de ce ai făcut asta, micule elf?

– Ca să nu mă găsiţi!

– Ăsta nu-i un motiv. Hai, spune, dragă Avice.

Ea ezită.

– Deci... insistă el.

– Pentru că... credeam... că aţi vrea să fiţi... iubitul meu.

– Ce gînd ciudat! Dar dacă totuşi m-aş gîndi la asta, ai accepta?

– Nu, nu acum, nici chiar dacă m-aţi fi întrebat mai devreme.

– De ce?

– N-o să rîdeţi de mine dacă vă spun? N-o să povestiţi nimănui?

– Niciodată.

– Atunci, o să destăinui, făcu ea pe un ton serios. Asta pentru că mă plictisesc iubiţii mei aproape imediat ce-i cunosc. Ceea ce iubesc în oarecare timp la un tînăr, fuge curînd pentru a se ascunde în altul; ceea ce admir la al doilea trece în al treilea, şi astfel urmăresc ceva ce nu există nicăieri. Am iubit deja cincisprezece! Da, cincisprezece, mi-e ruşine să o mărturisesc, repetă ea rîzînd. Pentru mine e aceeaşi fiinţă pe care o iubesc în ei, cu toate că ea fuge mereu.

Apoi adăugă pe un ton neliniştit:

– N-o vei spune nimănui, nu-i aşa? Pentru că dacă ar afla-o cineva, mi-e teamă că nici un bărbat nu-mi va face curte.

Pierston tăcu, împietrit de mirare. Cum! Această fată mediocră şi neinstruită era, şi ea, pornită în căutarea aceluiaşi imposibil ideal? Acţiona astfel printr-o nevoie a firii ei, fiind surprinsă ea însăşi de acest instinct. Se gîndi la el şi-i spuse, cu inima bătînd:

– Sînt... printre ei?

Ea rămase pe gînduri.

– Aţi fost o săptămînă, cînd v-am văzut pentru prima oară.

– Doar o săptămînă?

– Aproape.

– De ce m-ai părăsit pentru un altul?

– Pentru că... cu toate că la început v-am găsit frumos şi am admirat ţinuta dumneavoastră mîndră...

– Da?...

– Vă găseam totuşi... prea bătrîn.

– Eşti sinceră!

– Dar dumneavoastră m-aţi întrebat, domnule!

– E adevărat, şi nu te voi mai plictisi mult timp. Întoarce-te repede la tine, s-a făcut tîrziu.

Întors acasă, Pierston se gîndi la cele întîmplate. Această căutare a lubitei devenea o armă cu două tăişuri. Să fii cel care caută e bine, dar să fii una din fiinţele părăsite de vizitatoarea ideală, era mai puţin plăcut; şi asta era mai degrabă, printr-o amară ironie a destinului, soarta sa.

De la fereastră simţi miros de tutun şi văzu două siluete pe micul drum ce trecea prin faţa casei Avicei. Se îndreptau către drumul îngust ce ducea la Red King Castle şi mare. Poate era Avice cu unul din nevrednicii ei iubiţi? Resimţi o mică durere la această idee. Dar o frază a bărbatului îl convinse că era acelaşi cuplu întîlnit cu cîteva seri mai înainte.

A doua zi, le dădu liber servitorilor pentru a o avea cîteva ore pe fermecătoarea Avice la castel.

Seara, pe cînd lăsa storurile, un şuierat deosebit veni dinspre stînci, făcîndu-se auzit cu putere. Fata roşi uşor forfotind prin cameră ca şi cum n-ar fi auzit nimic. Pierston o bănui că are pentru moment nu cincisprezece iubiţi în amintire, ci doar unul viu în prezent. Totuşi, putea să se înşele. Hotărît s-o facă pe Avice femeia sa, în ciuda tuturor inconvenienţelor pe care le aducea în asemenea mariaj, şi decise să limpezească acest mister.

Dacă ea era de acord - dar cum ar putea o ţărăncuţă să refuze această şansă nesperată? - ar trimite-o la pension vreo doi, trei ani, apoi, odată căsătoriţi, i-ar îmbogăţi spiritul prin lecturi şi călătorii...

Cît despre indiferenţa tinerei fete, care contrasta atît de întristător cu afecţiunea pe care i-o purtase mamei ei - un bărbat cu douăzeci de ani mai în vîstă decît soţia lui nici n-ar putea pretinde mai mult; şi el s-ar mulţumi cu posesia acestei fiinţe care răspîndea, pentru el, farmecul tinereţii sale, întregul parfum al pămîntului natal.

Capitolul IX. JUXTAPUNEREA

Într-o apăsătoare şi tristă după-amiază, Pierston înainta de-a lungul abruptului drum care purta numele de Street of Wells. De fiecare parte a drumului, tinere femei îşi umpleau ulcioarele din fîntînile tîşnitoare.

Pe măsură ce se apropia de capătul drumului, urcuşul părea imposibil: panta devenea aproape verticală. De pe faleza zbîrlită poteca apărea ca o subţire panglică gri şi aveai impresia că acea masă impresionantă se clătina, copleşind toate satele din cîmpie.

În curînd drumul, o veche cale romană, se învîrtea într-un unghi periculos, bifurcîndu-se la dreapta către înălţimea falezei şi la stînga către fortăreaţă.

Ajuns la răspîntie, Pierston se opri pentru a-şi trage răsuflarea. Înainte de a o lua pe pitorescul drum din dreapta, aruncă o privire spre stînga, pe obişnuita potecă ce ducea la fortificaţii.

La jumătatea drumului, în picioare, alături de un coş acoperit cu un şervet alb, stătea o fată, pe care o recunoscu după forma pălăriei şi încărcătura pe care o ducea. Ea nu se vedea. Abandonîndu-şi plimbarea, înainta încet pe drumul pe care o luase fata.

Observă că atenţia îi era îndreptată spre ceva anume şi-i urmări direcţia privirii. Deasupra lor se înălţa colina împădurită, nivelată în vîrf de zona militară. Linia orizontului era întreruptă ici şi colo prin mici puncte gri: gheretele. Aproape de una din ele, distingea o pată roşie în monotonia, de la stînga la dreapta, a cerului plumburiu.

Ghici atunci că iubitul fetei era soldat. Ea întoarse capul. În acel moment îl zări şi luîndu-şi coşul de rufe începu să urce. Poteca era atît de abruptă încît chiar fără a

fi prea încărcat ţi se tăia respiraţia; coşul pe care-l purta trebuia să fi fost pentru ea un adevărat supliciu.

– Nu vei ajunge niciodată la fortăreaţă cu o asemenea greutate, îi spuse el, întîlnind-o... Dă-mi-o mie.

Dar ea refuză cu încăpătînare şi el se opri, privind-o cum se caţără.

Era o fiinţă radioasă. Ea încarna pentru el, în acel moment, întreaga specie feminină; în exaltarea sa şi-o imagina:

... îmbrăcată într-o asemenea slavă,
încît el rămînea orbit...

Nu i se mai părea aşa cum îi apărea uneori: simplă şi banală.

Dar ce simţea ea cu adevărat pentru acest soldat?

Imaginea fetei devenea din ce în ce mai mică. Pe drumul drept, de o exactitate matematică, ea mergea cu ochii aţintiţi mereu asupra soldatului, aşa cum Pierston îi ţinea asupra ei.

Văzu cum santinelele se repeziră în toate direcţiile, apoi, recunoscînd-o, îşi reluară liniştite posturile lor.

Ea trecu pe podul mobil aruncat peste adînca prăpastie ce înconjura fortăreaţa şi dispăru înăuntru prin bolta acesteia.

Pierston nu mai vedea acum decît santinela pe care-o remarcase imediat şi ideea că acest posibil rival îi vorbea liber fetei lipsite de apărare, a dragei lui Avice, îi fu de nesuportat; poate că o însoţea în fortăreaţă, ducîndu-i coşul, cu braţul în jurul mijlocului ei.

– La ce dracu te uiţi în extaz?

Pierston îşi întoarse capul şi-l recunoscu cu stupoare pe vechiul său prieten Somers, care mai mult ca niciodată avea aerul unui flăcău bătrîn.

– Dacă n-aş fi atît de mulţumit că te văd, te-aş întreba mai degrabă ce faci tu aici?

Somers îi explică că venise să vadă ce-l reţinea pe prietenul său într-un asemenea loc, într-o asemenea perioadă a anului şi de asemenea pentru a lua o gură de aer. Pierston se declară încîntat de venirea sa şi ei se îndreptară împreună către Sylvania Castle.

– Priveai, atît cît mi-am putut eu da seama, o mică şi drăguţă spălătoreasă? îl întrebă pictorul.

– Da, din punctul tău de vedere, nu şi din al meu. Dincolo de aparenţa acestei frumoase ţărăncuţe este Idealul meu, esenţa şi conţinutul a tot ceea ce-mi doresc în această lume... Sînt urmărit de o fatalitate, Somers. Da, de o fatalitate. Să urmăreşti mereu o nălucă ce fuge din femeie în femeie nu mai e atît de vesel; dar acum cel mai înspăimîntător este că năluca rămîne acolo pentru a mă ispiti. Această fată mă ţine lîngă ea, cu toate că ochii mei sînt deschişi, cu toate că ştiu că sînt un prost.

Somers băgă de seamă privirea profetică a prietenului său, care se intensifica în loc să se slăbească cu anii, dar nu făcu nici o remarcă.

Cînd ajunseră la castel, Somers îmbrăţişă dintr-o privire peisajul şi Pierston, nevăzînd decît mica locuinţă din timpurile Elisabetei, şopti:

– Acolo locuieşte ea!

– Ce peisaj romantic! Insula aceasta... Aici un bărbat poate iubi chiar o sperietoare, ori o pendulă.

– Dar o femeie n-ar putea. Peisajul nu le impresionează, cu toate că pretind contrariul. Această fată e la fel de nestatornică cum...

– ... erai tu altădată.

– Desigur... Ea mi-a mărturisit-o cu naivitate, şi asta mi-a făcut rău...

Somers se gîndi, apoi şopti:

– Ce întorsătură a lucrurilor! Dar îmi imaginez că în vrei să te căsătoreşti cu ea, Jocelyn, nu-i aşa?

– Aş face-o chiar mîine dacă ea ar vrea. Ce-mi pasă mie de glorie şi de lume, dacă o iubesc pe această urmaşă o vechilor piraţi şi contrabandişti! Ştiu din ce fibră a fost făcută, din ce carieră a fost extrasă, din ce argilă a fost pietrificată, şi asta îmi dă siguranţă...

– Atunci vei învinge!

* * * * *

În timp ce flecăreau după cină, auziră un şuierat venind dinspre stînci. Somers nu-i dădu nici o atenţie, dar Jocelyn îl remarcă.

Acest fluierat se auzea mereu la aceeaşi oră de cînd Avice muncea la castel. Pierston se scuză faţă de musafirul său şi ieşi în parcul întunecos. Erau nişte paşi atenuaţi de murmurul valurilor ajunseră pînă la el. Un zgomot de paşi avîntaţi. Două secunde mai tîrziu, tînăra fată cădea în braţele unui flăcău puternic pe care Pierston nu îndrăzni să-l privească. Se sărutară.

Suficient lămurit, Jocelyn se întoarse la castel.

A doua zi Somers plecă la întîmplare, în căutarea unui peisaj pentru o marină. Şi Pierston, puţin mai tîrziu, o caută pe Avice.

– Aşa deci, ai un iubit, domnişoară, spune el pe un ton sever, imediat ce o întîlni.

Ea aprobă de bunăvoie.

– Nu-l vei păstra mult timp, reluă el.

– Pe acesta da, îl voi păstra, spuse ea pe un ton deosebit, pe care el nu-l sesiză. M-a părăsit o dată, dar nu o va mai face.

– Bănuiesc că e un băiat uimitor?

– Este suficient de bun pentru mine.

– Foarte frumos, fără îndoială?

– Destul de frumos pentru mine.

– Instruit şi distins?

Nu putu s-o facă să-şi piardă calmul şi, în disperare de cauză, plecă.

A doua zi era duminică şi Somers avînd de căutat un peisaj în extremitatea insulei, Pierston hotărî ca după amiază să-l descopere pe iubitul Avicei.

Ea plecase deja de acasă. Se îndreptă atunci către farul Beal unde deseori îşi dădeau îndrăgostiţii întîlnire.

Pe drumul pustiu din faţa carierelor, un bărbat tînăr, muncitor la carieră, desigur, înconjură cu braţul său mijlocul Avicei.

Ea luă un aer vinovat şi roşi uşor la vederea lui Jocelyn. Bărbatul era tipul pur al celor născuţi şi trăiţi în insulă: trăsături energice, expresie circumspectă, barbă neagră şi mătăsoasă. Pierston crezu că vede în ochii lui o sclipire ironică.

Poate că tînăra fată îi vorbise despre dragostea pe care i-o purta Pierston.

Cum putea această fiinţă, măcar din dragoste pentru mama sa, dacă nu pentru propria ei ruşine, cum putea să-l dispreţuiască astfel?

Jignirea pe care-o simţi văzîndu-se pus într-o astfel de postură îl împiedică să observe un fapt care-l izbi mai tîrziu.

Bărbatul care-o ţinea de mijloc pe Avice nu era un soldat. Ce să înţeleagă atunci din privirile extaziate îndreptate către santinelă? Ea nu-şi putuse schimba atît de repede preferinţele, sau, pentru a-i aplica fetei propria teorie, Iubitul ar fi putut doar cu mare greutate să-şi schimbe locul într-un timp aşa de scurt.

Şi cine fluierase uşor în cealaltă seară în întuneric? Cel ce lucra în carieră sau soldatul?

Fără a căuta să-l găsească pe Somers, Pierston se întoarse acasă, gîndindu-se cu ironie că dorinţa de a-şi ispăşi vina faţă de prima Avice căsătorindu-se şi

îmbogăţind-o pe a doua, dorinţă care-i dădea noii sale iubiri o durată fără precedent, îi era refuzată cu brutalitate printr-un joc al destinului.

În faţa porţii castelului aştepta o trăsură. Nu era o trăsură obişnuită din orăşelele învecinate ci o caleaşca de pe plaja mare care se zărea de cealaltă parte a golfului.

Cît de mare îi fu surpriza, găsind-o aşezată în salonul său, pe Nichola Peyne Avon. Din prima privire îi remarcă toaleta elegantă. O găsi graţioasă, aproape frumoasă; la a doua aruncătură de ochi îi remarcă faţa palidă şi neliniştită, dispoziţia patetică. Cît de diferită era această femeie de cea care, aşezată cu un aer semeţ în salonul din Hamptonshire Square, îl îngheţase cu răceala ei!

– Sînteţi surprins să mă vedeţi? spuse ea cu o voce joasă şi rugătoare, îndreptîndu-şi languros spre el ploapele grele, în timp ce Jocelyn îi luă mîna. N-am putut să stau acolo. Ştiu că v-am supărat, nu negaţi asta! Dar de ce? Şi pentru ce aţi fugit pe acest pămînt singuratic, pentru ce aţi venit să trăiţi în mijlocul acestor barbari, în plin sezon londonez?

– Nu m-aţi supărat, dragă doamnă Peyne-Avon, spuse el. Regret că a-ţi putut-o crede! Şi totuşi sînt fericit pentru că acestui lucru îi datorez vizita noastră.

– Sînt de cîteva zile la Budmouth Regis, îi explică ea.

– Dar v-am văzut în biserica satului, într-o seară!

Ea roşi uşor şi suspină.

Ochii li se întîlniră.

– Nu văd de ce n-aş fi sinceră. Ştiţi ce vreau să spun. Eram prea puternică altă dată; astăzi... nu mai sînt. Regret suferinţa pe care v-am provocat-o şi sînt gata să repar toate greşelile trecutului... în... în viitor.

Îi era imposibil lui Jocelyn să nu încerce o duioşie neaşteptată pentru această femeie care la urma urmei

reprezenta, din punct de vedere social, o partidă excelentă pentru el.

Îi luă mîna şi i-o ţinu cîteva clipe într-a sa. Ea avea un aer fericit.

Dar nu putea face mai mult. Ţărăncuţa lui dragă, în rochia ei simplă de duminică şi cu pălăriuţa cu pană de fazan îl atrăgea mai mult. Lăsă mîna Nicholei.

– Părăsesc Budmouth-ul mîine, spuse ea. Pentru asta am venit. Nu ştiaţi că îmi petrec aici vacanţa de Rusalii?

– Desigur că nu, aş fi venit să vă văd atunci.

– N-am îndrăznit să vă scriu atunci, dar acum regret.

– Şi eu la fel, dragă doamnă Peyne Avon.

O însoţi pînă la trăsură, îi anunţă apropiata întoarcere la Londra, promiţîndu-i că-i va face curînd o vizită.

În acel moment Avice Caro, singură acum, trecu prin faţa trăsurii pentru a se întoarce la castel. Nu întoarse capul spre ei. Afectare? Indiferenţă?

Pierston păru prefăcut în statuie. Atitudinea sa faţă de Nichola se schimbă. O răceală se făcu simţită. Nu era decît un prost şi el o ştia. Se zbătea în van în ghearele aestei noi pasiuni. Se îngrijora mai mult pentru cel mai mic deget al Avicei decît pentru persoana întreagă a doamnei Peyne-Avon.

Nichola Peyne-Avon înţelese, căci îi spuse cu tristeţe:

– Eu am făcut ceea ce am putut! Simţeam că singurul mijloc de a-mi cere iertare pentru răceala mea din trecut era să vin să vă implor prietenia.

– E frumos şi nobil din partea dumneavoastră, dragă prietenă! spuse el cu emoţie, dar din simplă politeţe.

Îşi luară rămas bun şi ea plecă.

Pierston nu avea ochi decît pentru Avice şi se simţea fără pic de forţă în mîinile ei.

Biserica de pe insulă se înălţa deasupra ruinelor templului păgîn; poate că spiritul creştin îl chinuia pentru a

se răzbuna pe credinţa pe care, asemeni lui Demetrius din Efes, o purta în inima şi-n sufletul său, falşilor zei. Poate că venise ziua pedepsei divine pentru idolatria lui.

Capitolul X. EA E CÎT PE CE SĂ DISPARĂ!

Pierston voia să intre în castel cînd îl ajunse Somers, urmat de un bărbat care-i ducea trusa de pictură. Omul lăsă bagajul în faţa porţii şi plecă. Rămaşi singuri, cei doi prieteni se plimbară prin faţa grilajului.

– Am întîlnit pe drum o femeie extrem de interesantă, spuse pictorul.

– Ea e!... Un spirit! O elfă! Însăşi Psyhe!

– Am fost impresionat de frumuseţea ei!

– Asta dovedeşte ca frumuseţea străluceşte chiar şi în cele mai simple haine.

– Exact; dar nu mereu. Şi nu e cazul acum, pentru că rochia doamnei era de un gust ales şi de cea mai mare eleganţă.

– Of!... Tu vorbeşti de doamna din trăsură?

– Normal. Cum, te gîndeai la ţărăncuţa din casa vecină? Am întîlnit-o, e adevărat, dar ce-i cu ea? Ar fi bună mai degrabă pentru o pînză de gen. Acea femeie...

– Este doamna Peyne-Avon. O femeie mîndră şi prietenoasă, care recunoaşte ceea ce oamenii lipsiţi de nobleţe refuză şi să ia în considerare. Părăseşte Budmonth-ul mîine şi a profitat de asta venind să mă vadă... Tu ştii ce a fost între mine şi ea altădată? Dar acum nu pot să mă gîndesc la nici o femeie. S-a arătat foarte generoasă în privinţa mea. Eu nu puteam să fac la fel... Va sfîrşi prin a se da unui imbecil perfect demn de ea...

– Crezi? şopti Somers.

Şi după cîteva clipe adăugă:

– M-aş căsători cu ea, dacă m-ar vrea... Îmi place.

– Aş dori-o, Alfred! De multă vreme ea a alunecat din lumea convenţională în lumea artiştilor. E o femeie de caracter, cu o educaţie bună. Sînt într-adevăr neliniştit în

privinţa ei. Nu vreau să zic că poate fi uşor cucerită, ar fi prea urît din partea mea; dar... totuşi încearcă. Aş putea uşor să vă pun în legătură.

– Mă voi căsători cu ea dacă va fi de acord.

Şi cu ironica lui siguranţă, Somers adăugă:

– Dacă eşti hotărît să te căsătoreşti, ia prima femeie care-ţi apare. Toate seamănă între ele.

– Tu n-o cunoşti! replică cu vioiciune Jocelyn, care, deşi nu era în stare să iubească pe doamna Peyne Avon, nu putea totuşi să-i dea dreptate lui Somers.

– Dar tu o cunoşti. E cu adevărat frumoasă? N-am putut decît s-o zăresc. Dar ştiu că este, altfel nu ţi-ar fi putut atrage atenţia!

– Te asigur; e la fel de frumoasă de aproape ca şi de departe...

– Ce culoare au ochii ei?

– Ochii? Într-adevăr, nu ştiu. Prin profesie, nu mă interesează decît formele. Dar să mă gîndesc... Trebuie să fie cenuşii, părul ei e mătăsos şi brun...

– Aş fi preferat să fie negru, spuse Somers pe un ton scăzut. Sînt atîtea modele minunate printre englezoaice! Totuşi blondele au calităţi!... Atunci, să fim serioşi, această femeie îmi place!

* * * * *

Somers se întoarse la Londra. În mica peninsulă ploua, dar asta nu-l împiedica pe Pierston să fumeze o ţigară pe terasa acoperită. Auzea din timp în timp vocea Avicei, atunci cînd stătea în faţa casei, aproape de poteca ce despărţea zidul împrejmuitor de parc.

Nu era în acest moment nici o modulaţie deosebită în glasul său. Ştia ce înseamnă asta. Avice voia să iasă. Observase că, de fiecare dată cînd se gîndea la plimbare, vocea ei avea o inflexiune aparte, precum gînguritul unei porumbiţe. Înseamnă că se gîndea să-şi întîlnească iubitul.

Iubitul, sau iubiţii? Nu, nu putea fi adevărat. Ea era pură. Atunci de ce doi bărbaţi? Poate că muncitorul în carieră nu era decît o rudă.

Spera asta, cînd, trecînd pe potecă, zări una din hainele roşii la care se gîndea.

Se vedeau rareori soldaţi în această parte a insulei; cînd se îndepărtau de fortăreaţă, fie pentru un rond, fie pentru plăcerea lor, aceştia se îndreptau mereu către orăşelul din direcţia opusă. Bărbatul în roşu avea deci un motiv deosebit.

Pierston îl examina. Era un flăcău zdravăn cu faţa deschisă şi cu o mustaţă subţire luminată de doi mici ochi negri strălucind, aproape ascunşi, sub cascheta Glengory.

Îi fu greu de suportat să se gîndească că buzele acestui flăcău grosolan o puteau săruta pe obraji pe delicata Avice. Acest soldat obişnuit care nu participase la nici o bătălie, nici măcar la vreo încăierare cu sălbateci fără apărare...

Soldatul trecu prin faţa casei, examină uşa, apoi se îndreptă către stînci, unde un drum ocolit îl ducea la fortăreaţă. Reveni însă şi trecu din nou prin faţa casei. Avice nu făcu nici o mişcare şi soldatul se îndepărtă.

Pierston vru să se asigure că fata mai era încă la ea. Traversă poteca, bătu în uşa care era larg deschisă. Nimeni nu răspunse, dar Pierston, auzind un zgomot uşor înăuntru, trecu pragul. Avice stătea pe un taburet scund într-un colţ întunecos, ca şi cum ar fi dorit să nu fie zărită de trecători. Îşi ridic ochii fără emoţie sau surpriză aparentă, dar el putu să vadă că plîngea. Această tristeţe la o tînăra fără protecţie, de care a simţea legat prin fire atît de delicate şi tandre, îl emoţionă dincolo de orice putinţă de expresie. Se îndreptă către ea:

– Avice, copilul meu, s-a întîmplat ceva?

Ea înclină uşor capul şi el continuă:

– Spune-mi tot. Poate îţi voi fi de folos.

– Nu pot, şopti ea. Grammer Stockwoal e sus şi ne-ar auzi.

Doamna Stackwoal era o femeie bătrînă care locuia cu fata de la moartea mamei sale.

– Atunci, vino la mine. Nu vom mai fi stingheriţi, acolo.

Ea se ridică, îşi puse pălăria şi îl urmă pînă la poartă. Acolo îl rugă să se asigure că drumul e pustiu, şi, la răspunsul său afirmativ, îl urmă pe terasă. Locul era umbros şi bine acoperit; se putea zări marea şi auzi vuietul ei. O picătură de apă căzu din copac, dar ploaia era pe sfîrşite şi nu-i stingherea.

– Acum, spune-mi totul, zise el cu duioşie. Vorbeşte fără grijă. Am fost bun prieten cu mama ta: asta înseamnă că sînt prietenul tău.

Nu voia să-i spună mai mult, de frică s-o lase să ghicească infidelitatea trecută.

– Nu pot să vă spun nimic, domnule, răspunse ea, fără tragere de inimă. Numai că tristeţea mea are legătură cu nestatornicia firii mele. Restul este secretul altcuiva.

– Regret, răspunse el.

– Sînt pe cale să iubesc pe cineva la care nici n-ar trebui să mă gîndesc. Alerg spre pieirea mea. Trebuie să plec!

– Să părăseşti insula?

– Da.

Pierston se gîndi. De mult timp ar fi trebuit să fie la Londra, dar amînase de fiecare dată plecarea pentru a doua zi, reţinut aici de dragostea sa.

S-o ducă? Iată cum se împăcau toate!

Asta i-ar permite să-şi supravegheze şi să-şi dezvăluie sufletul; mai mult, ar fi îndepărtat de ea pericolul de care părea să se teamă. Era un rol groaznic acela de a o păzi pe fată, dar se simţea la înălţimea datoriei. O întrebă dacă într-adevăr ar vrea să plece pentru cîtva timp.

– Aş vrea mult să rămîn, răspunse ea. Dar e mai bine să plec.

– Ai vrea să mergi la Londra?

Faţa Avicei se lumină.

– Ar fi posibil?

– Ai putea veni cu mine, mi-ai fi de folos în apartamentul sau atelierul meu. Ştii ce înseamnă asta?

– Nu, nu ştiu, spuse ea cu indiferenţă.

– Ei bine! Eu am doi servitori şi cum unul dintre ei va pleca pentru o lună, ai putea să mă ajuţi la menaj.

– Aş putea să lustruiesc mobila? Ştiu foarte bine.

– N-am deloc mobilă de lustruit. Dar ai putea să cureţi resturile de ipsos şi argilă, aşchiile de piatră din atelierul meu. Ai putea să mă ajuţi să modelez şi să şterg toate încercările mele pentru Venus, mulajele de picioare, mîini şi capete.

Păru uluită şi în acelaşi timp fascinantă de ciudăţenia acestei propuneri.

– Doar pentru un anume timp? spuse ea.

– Doar pentru atît timp cît vei vrea.

Modul deliberat cu care ea, după prima surpriză, discuta aranjamentul propus, ar fi trebuit să-l avertizeze că orice sentiment tandru, în afara celui de recunoştinţă, era departe de inima şi sufletul Avicei. Nu era nimic extravagant, se gîndea el, în diferenţa de vîrstă dintre ei, şi spera că după ce o va forma după gustul său, o va cuceri.

Despre motivul tristeţei sale nu vru să mai sufle nici un cuvînt.

Ea nu avea aproape deloc pregătiri de făcut, dar făcu şi mai puţine decît crezuse. Părea că doreşte să plece cît mai repede şi să ascundă tuturor plecarea sa. De ce, dacă era atît de îndrăgostită şi părăsea insula cu regret, părea atît de grăbită? Jocelyn nu-şi putea explica.

Dar el avu mare grijă să n-o compromită pe tînăra fată căreia îi purta un interes la fel de protector cît de pasionat.

O lăsă deci, să plece prima, şi o întîlni la cîteva mile de acolo. Mai mult, avu grijă să urce într-un compartiment separat.

Inima îi tresaltă la gîndul că o avea sub grija sa pe cea care moştenise carnea şi chipul primei Avice, cea care moştenise un nume altădată intim legat de al său. Era plin de speranţă că va putea repara în sfîrşit răul pe care-l făcuse.

Capitolul XI. IMAGINEA PERSISTĂ

Se întunecase deja cînd trăsura în care Pierston o ducea pe Avice se opri în faţa casei din care el ocupa primul etaj. Lăsîndu-i pe Avice şi pe portar să se descurce cu bagajele, el urcă scara şi spre marea sa surpriză găsi apartamentul pustiu şi cu obloanele trase. Coborî în hol unde ea se agita în mijlocul pachetelor, în timp ce portarul discuta cu vizitiul.

– Ştiţi cumva ce s-a întîmplat cu servitorii mei? întrebă Jocelyn portarul.

– Cum? Nu-s acolo, domnule? Vai! Bănuiesc ce s-a întîmplat! N-aţi lăsat, din întîmplare, pivniţa deschisă?

Pierston se gîndi. Lăsase cheia servitorului mai în vîrstă în care avea încredere, cu atît mai mult cu cît pivniţa cu vinuri nu era în acel moment destul de bine aprovizionată.

– Deci asta e! Bucătăreasa părea cam ciudată, domnule, în aceste ultime două săptămîni. Da, ea ne trimitea nişte mesaje curioase, cerînd cînd una cînd alta, pînă cînd n-am mai auzit-o. I-am văzut ieşind amîndoi ieri seară. Poate că au plecat în vacanţă, n-aşteptînd să veniţi curînd; poate că au plecat de tot! Dacă mi-aţi fi scris aş fi pregătit eu totul, pentru că sînteţi singur, cu toate că nu aceasta e treaba mea.

Pierston constată într-adevăr că uşa pivniţei era deschisă, pe jos fiind mai multe sticle goale care fuseseră pline înainte de plecarea sa. În acelaşi timp nimic altceva nu părea să fi dispărut din apartament. În cutia de scrisori găsi scrisoarea care ar fi trebuit să-i anunţe pe servitori că urma să se întoarcă.

În acest timp bagajele fură aduse cu ascensorul. Avice aştepta în faţa uşii.

– Intră aici, spuse Pierston. Ce vom face acum? Totul este într-o stare groaznică!

Avice propuse să aprindă focul.

– Focul?... Oh! da... Mă întreb dacă vom reuşi. Toate acestea sînt absurde, murmură el. Asta e, să facem focul.

– Cea de acolo e bucătăria, atît de aproape de salon?

– Da.

– Atunci, cred că voi putea face eu toată munca, pînă ce veţi găsi pe cineva. Cred că e mult mai multă treabă la dumneavoastră.

– Cu atît mai bine, prinde curaj! spuse el cu un tandru surîs. Nu voi mînca acasă în această seară. Te las să te instalezi după bunul tău plac. Portarul te va ajuta.

Şi astfel începu viaţa lor la Londra. Din ce în ce mai convins că un pericol o ameninţa în insula lor natală, Jocelyn hotărî să n-o trimită înapoi înainte ca îndrăgostitul care părea s-o tulbure atît de mult să devină ceva mai indiferent. Era hotărît să suporte toate consecinţele faptelor sale.

* * * * *

Era o singurătate în doi, căci, cu toate că Pierston şi Avice erau singurii locuitori ai apartamentului, nu-şi ţineau companie. Lui Jocelyn, imediat ce i se ivea ocazia, i se făcea teamă să rămînă singur cu ea.

Trăiau fără să-şi vorbească. Cel mai adesea îi scria ce avea de făcut, pe bucăţi de hîrtie puse la vedere. Înţelese, nu fără mîhnire, că fetei i se păreau toate aceste lucruri perfect fireşti. Altfel ar fi luat lucrurile dacă i-ar fi împărtăşit sentimentele. Ea însă opunea cuvintelor sale o rezervă care-l exaspera. Cînd, pretextînd că are ceva de spus în legătură cu mîncarea pentru a traversa micul hol ce separa camera lui de bucătărie, îi vorbea din pragul uşii, ea răspundea: „Da, domnule” sau „Nu, domnule” fără a-şi lua ochii de la treaba pe care o făcea în momentul respectiv.

Altădată ar fi putut lua în serviciul său un cuplu de servitori excelenţi, dar pentru nimic în lume n-ar fi vrut să-i

impună Avicei prezenţa lor. Se mulţumi astfel cu serviciile ei, mai mult decît insuficiente.

Alteori cina invariabil la club. Acum, rămînea acasă, neîndrăznind s-o lase singură. Stătea la masă în faţa unui amărît de cotlet sau biftec ars, de care se arăta mulţumit de teamă ca ea să nu ceară că se întoarcă acasă la cea mai mică observaţie.

O dată la două zile venea o menajeră pentru a face grosul treburilor şi consuma o cantitate imensă de carne şi alcool. Dar nu de asta îl înspăimînta prezenţa femeii, ci ideea că făcînd conversaţie cu Avice aceasta îi va deschide ochii asupra ciudăţeniei situaţiei lor.

Avice putuse afla că înainte de venirea ei, serviciul în casă era asigurat de doi servitori, dar nu părea a se sinchisi de ceea ce-l făcea pe Jocelyn să renunţe acum la acest lucru. Intenţia sa fusese s-o lase să se ocupe doar de atelier, dar întîmplările neprevăzute făcură să fie altfel.

Totuşi o trimise acolo într-o dimineaţă iar cînd intră, cîtva timp după aceea, o găsi ştergînd mulajele şi machetele de stratul de praf aşternut pe ele.

Culoarea prafului o miră.

– E ca în magazia unui cărbunar din Budmouth, spus ea. Şi aceste frumoase figuri din argilă sînt cu toate stricate.

– Îmi imaginez că te vei căsători într-o zi, Avice, spui Jocelyn privind-o gînditor.

– Unii se căsătoresc, alţii nu, spuse cu un surîs prudent, continuînd să şteargă praful de pe mulaje.

– Tu nu te-ai gîndit la asta? insistă el.

Şireată, ea nu răspunse. Era atît de seducătoare aşa! Îi admira farmecul profilului înclinat: nasul bine desenat, bărbia rotundă, genele lungi. Inutil încercase să exprime în argilă caracteristicile acestei feţe.

În această seară o trimise să-i aducă cărţi poştale şi să cumpere timbre. Era plecată de un sfert de oră cînd,

terminînd o scrisoare, îşi dădu seama brusc că uitase cu desăvîrşire că tînăra fată nu cunoştea Londra. Fiind tîrziu, o trimisese la Poşta Mare, dar aceasta era foarte aproape de el; de ce atunci fata nu se întorcea? Cum putuse fi atît de nesăbuit? Pierston se apropie de fereastră. Era aproape ora nouă. Avice nu coborîse storurile. Deschise fereastra şi se rezemă cu coatele de pervaz. Lumina lămpii sale cu abajur verde făcu întunecimea de afară şi mai profundă. Luna atîrna deasupra grădinii din faţa sa. La dreapta se întindea strada cu panglică luminoasă a becurilor de gaz: ici şi colo cîteva lumini albastre şi roşii. În depărtare o flaşnetă stîlcea un marş al lui Rossini. Siluete întunecate pe stradă în ambele direcţii. În dreptul acoperişurilor era o ceaţă verde, iar în înalturi, un cer albastru-verzui pe care străluceau cîteva stele. Acolo, la orizont, pe o linie pală se profilau coşurile fum în formă de coturi, de furci sau de pumni.

De jos urca la el zgomotul surd al cîtorva voci, vacarmul maşinilor, un şuierat. Lătratul unui cîine ieşea deasupra precum bulele de aer pe apă. Acest zgomot îl impresiona: niciodată oraşul nu se potolea. În acest ocean uman, o singură existentă îl interesa: cea a Avicei. Iar ea era singură, pierdută. Pierston îşi privi ceasul. Lipsea deja de mai mult de-o oră. Îi era imposibil să distingă trecătorii. Intră în cameră, îşi luă pălăria, hotărît să pornească la întîmplare în căutarea ei. Parcurse toată strada fără să o întîlnească. În capătul ei, ezită între trei sau patru drumuri care toate duceau la poştă. O luă pe unul dintre ele la întîmplare şi sosi la oficiul poştal pentru a constata că era gol. Îşi aminti că îi recomandase ca în cazul cînd se rătăceşte, să ia o trăsură care s-o ducă pînă acasă. Ceea ce probabil făcuse. Se întoarse, dar acasă nu era nimeni. Atunci îşi reluă locul în balcon. Strada elegantă pe care locuia era acum aproape goală şi becurile de gaz păreau nişte santinele la postul lor, venite acolo pentru a vedea

defilînd un cortegiu care întîrzia. La un capăt ăl străzii, doi oameni stăteau de vorbă liniştit ca şi cum s-ar fi încălzit la soarele amiezii. Doi îndrăgostiţi se întîlniră şi dispărură apoi în umbră, înlănţuiţi.

Îşi îndreptă atenţia către trăsuri ţinîndu-şi respiraţia pentru a auzi mai bine pocnitura sonoră a saboţilor pe şosea. Apropierea fiecărei trăsuri făcea să-i bată cu putere inima. Era Avice, cu siguranţă!... Ba nu, trăsura trecea fără să se oprească. Jocelyn deveni furios.

Coborî şi se îndreptă către cartierul central unde rumoarea continua. Cum ajunse în strada zgomotoasă, zări o mică siluetă care înainta alene în sens invers. Grăbit, traversă strada. Oare nu... Ba da, era ea!

Capitolul XII. UN ZID ÎL SEPARĂ

– Oh! Avice, zise cu un ton tandru şi dojenitor. Ce-ai făcut?

Ea păru surprinsă de neliniştea lui, nedîndu-şi seama că făcuse ceva rău. Jocelyn se linişti deodată. Îi oferi brusc braţul, gîndindu-se că trebuie să fie foarte obosită.

– Dar, nu, domnule, ripostă ea, nu sînt deloc obosită şi n-am nevoie de nici un ajutor.

Urcară la primul etaj cu ascensorul şi Jocelyn deschise uşa. Ea intră în bucătărie, şi Pierston o urmă.

– Unde ai fost? o întrebă cu un ton sever. Nu aveai de mers mai mult de zece minute.

– Ştiam că nu mai e nimic de făcut acasă şi m-am gîndit c-ar fi bine să văd un pic Londra, răspunse ea cu naivitate. Astfel că imediat ce am luat timbrele m-am dus în străzile frumoase unde erau o mulţime de oameni, ca în plină zi. Sînt tot atîţia cîţi se întorc acasă noaptea de la tîrgul Martinmas pe Street of Wells, numai că ăştia sînt mai drăguţi.

– Avice! Avice, nu trebuia să faci asta! Nu ştii oare că eu sînt responsabil legal şi moral în ce te priveşte, precum un tutore? Trebuie să te duc sănătoasă şi teafără în insula ta natală. Şi tu hoinăreşti în miezul nopţii pe străzi.

– Dar, domnule, vă asigur că pe stradă oamenii sînt la fel de respectuoşi ca în oricare altă parte. Sînt îmbrăcaţi după ultima modă şi nu se gîndesc deloc să-mi facă nici cel mai mic rău, iar în ce priveşte modul lor de-a vorbi despre dragoste, în viaţa mea n-am auzit ceva atît de curtenitor.

– Nu trebuie să mai faci asta. O să-ţi spun de ce, într-o zi. Ce ţii în mîini?

– O cursă de şoareci. Sînt mulţi şoareci în această bucătărie - şoareci negri de funingine şi nu curaţi ca cei din

insulă. Pentru aceasta am mers atît de departe. Am vrut s-o cumpăr chiar astă seară, cu toate că aproape toate magazinele erau închise. Vreau s-o pun chiar acum.

Se puse la treabă şi Pierston rămase să privească operaţia care părea s-o absoarbă cu totul pe tînăra fată. Era extraordinar să vezi cît de puţine lucruri o interesau cu adevărat. Accepta viaţa aşa cum era, fără să caute toate acele lucruri frumoase şi bune pe care ar putea să le aibă prin el. Nu ghicea ea oare dragostea lui Jocelyn? Asta aducea atît de puţin cu intuiţia feminină! Cu toate acestea atitudinea ei, rînd pe rînd jucăuşă, reţinută, de nepătruns, era cea a unei femei adevărate.

– Ea nu poate prinde decît un şoarece deodată, remarcă distrat Jocelyn.

– Dar eu voi auzi noaptea şi cînd va fi unul prins voi veni să rearanjez cursa.

Jocelyn suspină şi se retrase în camera sa, cu toate că nu simţea deloc dorinţa de-a dormi.

Către miezul nopţii, prin uşa întredeschisă, auzi clicul cursei. Nu numai el îl auzise, căci aproape imediat lipăitul paşilor goi se făcu auzit în mica anticameră. Se scurse un timp destul de lung: ea putuse repune cursa, cînd, auzind un ţipăt strident, Pierston tresări.

Dintr-o săritură îşi îmbrăcă halatul de cameră şi se grăbi să-i sară în ajutor.

Avice, cu picioarele goale şi îmbrăcată doar cu un şal peste cămaşa de noapte, stătea în picioare pe un scaun; cursa era răsturnată pe jos şi şoarecele alerga dintr-o parte în cealaltă.

– Eram gata să-l scot, explică ea foarte agitată, cînd mi-a scăpat.

Pierston puse mîna pe şoarece, în timp ce Avice stătea pe scaun. O dată cursa reaşezată, nu se putu stăpîni:

– Pentru ce o fată ca tine s-a dat unui muncitor într-o carieră? Pentru ce, spune-mi!

Fiinţa tinerei fete era atît de puternic fixată asupra şoarecelui, încît îi trebuiră cîteva minute pentru a înţelege despre ce vorbea Jocelyn.

Atunci cînd înţelese răspunse liniştită:

– Pentru că sînt o proastă.

– Cum! Nu-l iubeşti? făcu Jocelyn surprins.

Contempla chipul tinerei fete semănînd acum într-un mod atît de izbitor cu Avice cea care-l sărutase cu douăzeci de ani înainte.

– La ce bun să vorbim despre asta? zise ea.

– E soldatul, atunci?

– Da... Dar eu nu i-am vorbit niciodată..

– Niciodată nu i-ai vorbit soldatului?

– Niciodată.

– Unul dintre ei te-a lovit, te-a trădat?

– Cu siguranţă, nu.

– Atunci nu mai înţeleg nimic. Te rog, Avice, fii sinceră şi spune-mi cum stau lucrurile!

– Nu acum, domnule! răspunse ea, în timp ce-şi întoarse spre el faţa dulce şi ochii căprui cu un aer rugător. Vă voi spune totul mîine.

Intră în camera lui şi se cufundă în gînduri.

Un sfert de oră mai tîrziu, auzi acelaşi clic. Cu capul sprijinit pe coate ciuli urechile. Casa era liniştită şi pereţii atît de subţiri încît putea auzi mişcîndu-se şoarecele în cursă. Dar de astă dată nu auzi nici un zgomot de paşi.

Pentru a-şi calma emoţia şi agitaţia, se ridică şi reaşeză cursa. Uşa Avicei era întredeschisă. Ea nu remarcase, în mod sigur, a doua captură. Din cameră venea o respiraţie dulce ca cea a unui copil. Intră la el şi se culcă trist. Inconştienţa voită sau reală a tinerei fete, aspectul

abandonat al bucătăriei, focul stins, îl făcură să simtă într-un mod mai dureros ca niciodată singurătatea sa.

Ce nebunie fusese să se ataşeze de această fată!

Faptul că ea era fără apărare şi nu bănuia nimic din pericolul care ar putea ieşi din apropierea lor, era un motiv suficient pentru ca Jocelyn s-o respecte şi pe urmă, nu era ea imaginea vie a mamei pe care o iubise el atît de duios? În ciuda acestui fapt, Pierston se simţea jenat, neliniştit.

Dimineaţa, înţelese că trebuia să pună capăt acestei situaţii, altfel n-ar mai fi putut răspunde de sine însuşi. O trimise pe Avice în atelier, scrise unei agenţii să-i trimită imediat doi servitori, apoi se hotărî să înceapă lucrul. Avice făcea ordine printre lucrurile pe care-i permisese să le atingă. Pentru tînăra fată era o bucurie să manevreze mulajele şi machetele. Pentru prima oară le examina cu interesul unuia care ar fi vrut să se pătrundă de ideea de frumuseţe vag întrevăzută, dar care-i scăpa.

Limpezimea spiritului care ar fi trebuit să-i revină fiicei în acelaşi timp cu trăsăturile şi formele mamei, fusese întunecată de mediocritatea tatălui.

Erau singuri în atelier. Jocelyn nu se putu stăpîni şi-şi petrecu braţul în jurul taliei fetei.

– Draga mea, draga mea micuţă Avice! Vreau să te întreb ceva ce poate că ai ghicit. Vrei să fii soţia mea şi să nu mă părăseşti niciodată?

– Vai! domnule Pierston! Ce nebunie!

– Nebunie? zise el dîndu-se involuntar înapoi.

– Da.

– Pentru ce? Sînt prea bătrîn?

– Vai! nu... asta mi-ar fi perfect egal. N-are nici o importanţă între soţ şi soţie.

Ea încercă să se elibereze şi în mişcarea sa răsturnă capul împărătesei Faustina. Pierston nu încercă să o reţină...

Văzu că fata nu era numai surprinsă ci şi puţin alarmată.

– Nu mi-ai spus ce e nebunesc în proiectul meu? zise el aproape dur.

– Niciodată n-aş fi crezut că aţi putea să vă gîndiţi la mine în modul acesta. Niciodată... şi eu sînt singură aici, ce-o să se întîmple cu mine?

– Spune da, draga mea Avice! Ne vom căsători imediat şi nimeni nu va şti nimic.

Ea clătină capul:

– Nu pot, domnule.

– Ar ar fi o şansă deosebită pentru tine. Nu mă placi?

– Ba da... mult. Dar nu în felul acesta. Aş fi reuşit poate să vă iubesc astfel cu timpul, dar...

– Ei bine! Încearcă! făcu el cu vioiciune. Mama ta m-a iubit şi ea mult!

Odată spuse aceste cuvinte, ar fi vrut să le retragă.

– Mama v-a iubit? întrebă Avice cu un aer neîncrezător.

– Da... murmură el.

– N-aţi fost cumva logodnicul ei? Cel care...

– Ba da, da. Nu mai spune nimic.

– Sînteţi cel care aţi părăsit-o?

– Da.

– Atunci, nu vă voi iubi niciodată. Niciodată. Nu ştiam că era un gentlemen, credeam că... că...

– N-am fost un gentlemen, dacă zici tu.

– Vai! Domnule, lăsaţi-mă! Nu sufăr să vă mai văd în acest moment! Poate aş fi reuşit să vă iubesc, dar...

– Drace, dacă nu ţi-aş fi spus! exclamă Pierston exasperat. Am fost sincer cu tine, trebuie să fii şi tu cu mine.

– Ce vreţi să ştiţi?

– Vreau să înţeleg pentru ce refuzi cererea mea? Nu mi-ai dat nici un motiv valabil. Spune-mi dragă Avice, eu nu mai sînt supărat.

– Ba da, mai sînteţi.

– Nu, spune-mi, care sînt motivele tale?

– Din cauza lui Isaac Pierston.

– Cum?

– Da, el mi-a făcut curte; logodna noastră a fost celebrată după moda veche; peste o zi el m-a dus la biserică... unde noi ne-am căsătorit în secret pentru că mama nu-l voia; de altfel nici eu nu-l vreau mai mult acum. Apoi noi ne-am certat şi chiar înainte să vin la Londra el a plecat la Guernsey. Atunci l-am întîlnit pe soldat... nu-i ştiu numele, dar m-am îndrăgostit de el. În acelaşi timp, ştiam că acest lucru era rău, încercam să nu mă gîndesc la el şi să nu mai ţin seama de el. Dar asta mă făcea tare nefericită. Atunci mi-aţi propus să vin la Londra. Totul îmi era indiferent atunci, şi atunci am acceptat!

– Dumnezeule mare! şopti Pierston.

Faţa sa palidă şi schimbată de emoţie spunea destul despre lovitura pe care i-o dăduse această dezvăluire.

– Pentru ce mi-ai făcut un asemenea lucru? sau, mai degrabă, de ce nu mi-ai spus nimic? Uite că acum eşti femeia unuia pe care nu-l iubeşti, în timp ce iubeşti un soldat căruia nu i-ai vorbit niciodată; şi în acest timp eu te compromit pentru că m-ai lăsat să te iubesc! Într-adevăr eşti o femeie stricată!

– Nu! nu! gemu Avice.

Era palidă şi părea înspăimîntată. Ochii ei nu se desprindeau din pămînt.

– Aveam dreptate să spun că e o prostie să vă gîndiţi la căsătoria cu mine, spuse ea; de altminteri, chiar dacă nu aş fi fost măritată deja cu Isaac, n-aş fi putut niciodată să mă mărit cu dumneavostră după cele ce mi-aţi dezvăluit.

– Dar mi-am căpătat pedeapsa! spuse el trist. Bărbaţii de felul meu sînt mereu pedepsiţi de propriile lor acte. Acum, dragă Avice - îţi spun aşa în amintirea mamei tale - trebuie să te scot din acest greu impas. Pentru ce nu poţi să-l iubeşti pe soţul tău, acum că v-aţi căsătorit?

Avice îl privea pe sculptor pieziş ca şi cum subtilităţile firii sale n-ar fi fost uşor de definit.

– Era acel muncitor la cariere cu barbă neagră, cu care te-am întîlnit într-o duminică? El are, deci, acelaşi nume ca al meu? Asta n-are de altfel nimic extraordinar într-un loc în care nu sînt decît şase sau şapte nume de familii.

– Da. Era el. Era aceeaşi seară în care ne-am certat. Mă certa pentru nestatornicia mea. I-am răspuns răspicat şi a doua zi dimineaţa a plecat.

– Lasă-mă să mă gîndesc. Cel mai bine mi se pare că ar fi să-l chemi pe soţul tău la tine.

Ea îşi înălţă umerii, neliniştită:

– Nu-l iubesc.

– Pentru ce te-ai căsătorit atunci cu el?

– Am fost obligată s-o fac pentru că eram logodiţi după obiceiul insulei.

– E stupid, asta nu mai are nici un sens zilele noastre.

– El are idei învechite. Dar acum a plecat.

– Ah! Dar nu e decît o mică ceartă între voi, îi voi da de lucru şi el se va întoarce. Casa vă aparţine, nu?

– Da, e propietatea mea. Grammer Stochwool are grijă de ea în absenta mea.

– Bine. Te vei întoarce imediat, drăguţa mea doamnă şi vei aştepta ca soţul tău să vină să te întîlnească.

– Nu discut despre asta! Nu vreau să-l mai văd! hohoti ea. Vreau să rămîn aici, sau oriunde în altă parte, numai ca să nu fiu cu el.

– Asta va trece. Acum intră în casă, dragă Avice şi să fii gata peste o oră. Te voi lua din hol.

– Nu vreau.

– Dar mă vei asculta.

Ea nu îndrăzni să se împotrivească. La ora hotărîtă o găsi în hol. Jocelyn era încărcat cu o valiză şi o umbrelă. Avice îşi luă valiza sa. El dădu ordin portarului să caute o trăsură şi să încarce bagajele. Astea fiind făcute o urcă pe tînăra fată şi sui în urma ei.

În compartimentul gol, se aşezară unul în faţa celuilalt şi monotona călătorie începu.

Privind-o acum, în lumina noii dezvăluiri, se mira că nu ghicise deloc secretul ei. De fiecare dată cînd o privea, fata lua un aer revoltat. Sfîrşi prin a plînge.

– Nu vreau să-l văd, repetă ea printre hohote de plîns.

Pierston era la fel de nefericit ca şi ea.

– Pentru ce ne-ai pus pe amîndoi într-o asemenea postură? spuse el cu amărăciune. Nu serveşte la nimic să ne văicărim acum. Pentru că, chiar dacă n-ai fi fost căsătorită, ni te-ai fi căsătorit cu mine.

– Ba da, m-aş fi căsătorit.

– Cum? Ai spus contrariul acum nici două ore?

– Vă iubesc mai mult acum, vă iubesc din ce în ce mai mult.

Pierston suspină. Suferinţa îl făcea să se simtă mai tînăr decît fata din faţa lui. Fu pe punctul de a-i face o propunere, căreia îi rezistă totuşi: nu era ea fără experienţa singură pe lume?

Astfel trecu acea zi de neuitat.

Afrodita, Astarat, Freya sau oricare a fi fost pe insulă zeiţa dragostei, îl încercase necruţător. Cînd va înceta vraja asupra inimii sale, care nu îmbătrînea, în timp ce corpul său aluneca în fiecare zi spre decrepitudine? probabil odată cu sfîrşitul vieţii sale.

Prima sa grijă după ce-o lăsă pe Avice sănătoasă şi teafără în mica sa casă, în mîinile doamnei Stockwool, fu să

meargă la biserică, unde, după declaraţia Avicei, fu celebrată căsătoria. O speranţă absurdă trăia încă în el. Dar în curînd nu mai era nici o îndoială: Isaac Pierston, Anne-Avice Caro, fiul şi fiica lui cutare şi cutare, fuseseră căsătoriţi într-o anume zi.

Urmau semnăturile soţilor, pastorului şi a martorilor.

Capitolul XIII. EA DISPARE

Într-o seară de iarnă, pe o vreme rece şi uscată, o persoană singură bătea cu paşi mari micul drum întunecos care separa Sylvania Castle de casa Avicei.

Casele înconjurătoare, toate din piatră, erau în întuneric; dar la etajul de sus al casei Avicei, licărea o lumină. Marea gemea, izbindu-se în faleză la intervale regulate. Aceste sunete erau însoţite de alte gemete periodice provenind din camera micii case; geamătul valurilor şi cel al vieţii păreau a fi unul şi acelaşi.

Jocelyn - căci el era - privea fereastra luminată, apoi se îndepărta, revenea, ritmîndu-şi paşii cu gemetele mării şi ale femeii care năştea.

Curînd se făcu auzit un scîncet slab. Pierston sări, apoi se îndepărtă cu paşi mari, nu fără a se opri un moment în catul potecii.

Pacea cătunului adormit fu tulburată de un zgomot de roţi şi de trapul unui cal. Pierston se întoarse şi aşteaptă înaintea casei, sosirea trăsurii. Dintr-o cabrioletă uşoară sări în bărbat. Pălăria sa largă, înfundată pe cap, nu lăsa să se vadă decît o barbă neagră, încîlcită, caracteristică celor de pe insulă.

– Eşti soţul Avicei? îl întrebă sculptorul?

Bărbatul răspunse afirmativ şi adăugă cu un puternic accent local:

– Îs sosit cu vaporul în astă seară. Nu puteam deloc ajunge mai devreme. Am avut un contract la Peter-Port, pentru muncă, care m-a ţinut.

– În orice caz, venirea ta dovedeşte că eşti de acord să te împaci.

– Pentru ce? spuse el.

– Dacă te vei împăca, o afacere bună te aşteaptă aici. Mă voi ocupa personal de asta.

– Cu plăcere, atunci, răspunse bărbatul.

Vocea sa era energică, şi, cu toate că uşor morocănoasă, părea conciliantă.

Plăti trăsura şi-l urmă pe Jocelyn, în casă.

Nu era nimeni în camera de jos. În mijloc, o masă şi în mijlocul mesei o velinţă de lînă pe care era aşezată lampa. Totul era în ordine şi foarte curat, ca în aşteptarea unui eveniment vrednic de interes.

Femeia care locuia cu Avice coborî, şi la întrebarea lor răspunse că totul e bine, dar că nu se putea urca încă. Ea puse scaune şi ceva de mîncare pe masă, apoi urcă.

Jocelyn şi Isaac se aşezară unul în faţa celuilalt. Îndrăgostitul care iubea femeia fără a avea vreun drept asupra ei şi soţul care avea toate drepturile, fără a o iubi, se priviră curioşi.

Schimbînd cîteva cuvinte banale, trăgeau cu urechea la zgomotele de sus: Pierston neliniştit, Isaac, calm şi plin de încredere în voia naturii.

Imediat auziră scîncete slabe şi doctorul satului coborî.

– Cum se simte ea? întrebă repede Jocelyn.

Isaac se mulţumi să ridice capul, judecînd că răspunsul va fi pentru amîndoi.

– Foarte bine, foarte bine, repetă ca pe o frază consacrată doctorul.

Trăsura sa nu era încă acolo, astfel că acceptă să bea un pahar cu cei doi bărbaţi.

Cînd doctorul plecă, doamna Stockwool coborî şi anunţă că Avice, aflînd de sosirea soţului ei, îl aştepta. Soţul Avicei ar fi preferat să termine halba de bere, dar Pierston îl zori şi el urcă. Pierdut în sine însuşi, Jocelyn îşi puse coatele pe masă şi-şi afundă faţa în mîini. Isaac nu fu absent pentru mult timp. Reapăru imediat cu o atitudine de proprietar

care-i lipsise pînă atunci şi-l invită pe Jocelyn să urce la etaj, soţia sa dorind să-l vadă.

Jocelyn urcă repede treptele vechi, care se clătinau sub paşii săi, lăsîndu-l jos pe soţ. Avice, albă ca cerşaful, părea mai veselă şi fericită decît s-ar fi aşteptat el. Grămăjoara roză de lîngă ea părea a fi motivul.

Ea îi întinse mîna.

– Voiam să vă văd, zise ea, luptîndu-se cu starea de slăbiciune, să vă văd imediat, deşi e prea repede. Voiam să vă spun că sînt cu totul recunoscătoare pentru ceea ce aţi făcut pentru mine şi Ike. El e foarte fericit că s-a întors, aşa mi-a spus. Aţi fost foarte bun cu mine, domnule.

Era cu adevărat fericită sau vorbea astfel din datorie? Pierston prefera să nu se gîndească prea mult. Fu mişcat de mulţumirile ei şi i-o spuse.

– Acum, Avice, adaugă el tandru, renunţ la îndatoririle mele de tutore. Sper să-l văd, peste puţin timp, pe soţul tău prosperînd în negoţul său.

– Sper şi eu, pentru copil, răspunse ea cu un zîmbet fermecător. Vreţi... s-o vedeţi, domnule?

– Copilul? Ah! da... copilul tău! Trebuie s-o cheme Avice.

– Desigur, şopti ea cu o timiditate de copil sper că o să mă iertaţi, domnule, că v-am ascuns căsătoria mea!

– Dacă mă vei ierta că ţi-am făcut curte.

– Bineînţeles... nu aveaţi de unde şti!

Pierston îi sărută mîna şi părăsi astfel mica fiinţă inconştientă pe care avea s-o regăsească în condiţii cu totul diferite.

Îşi şterse o lacrimă şi părăsind camera de culcare şopti:

– Iată sfîrşitul visului!

* * * * *

Soarta părea să-şi rîdă cu adevărat de Pierston. Două zile după ce o lăsă în insulă pe cea pe care-o iubise atît de

dezinteresat îl întîlni în Picadilly pe prietenul său Somers, deosebit de elegant, înaintînd cu paşi mari şi avînd un aer preocupat.

– Dragul meu prieten, spuse Somers, la ce te gîndeşti? Mi-ai recomandat să nu-ţi spun nimic, dar cum mai devreme sau mai tîrziu tot va trebui s-o afli, mai bine să-ţi spun eu.

– Tu nu vrei să... te... începu Jocelyn, presimţind adevărul...

– Ba da... după cum te-am anunţat în glumă acum o lună, Nichola şi cu mine am început printr-un flirt şi acum sîntem foarte prinşi. Ne vom căsători luna viitoare.

PARTEA A TREIA UN TÎNĂR DE ŞAIZECI DE ANI

“In me thou seest the glowing of such fire,
That on the ashes of his youth doth lie
As the death-bed whereon it must expire,
Consumed with that which it was nourished by.”
—W. SHAKESPEARE.

Capitolul I. O NOUĂ PERIOADĂ. EA REAPARE

Douăzeci de ani se scurseră de la ultimele evenimente şi insula nu se schimbase. Totuşi mulţi dintre cei ce-şi proiectaseră altădată umbra pe pietrele albe, acum nu mai trăiau.

Cu toate acestea, aproape nimic nu părea schimbat. Corăbiile soseau în tăcere, goale, pe chei şi plecau din nou încărcate de pietre. În cariere răsunau tîrnăcoapele. Unul după altul caii murgi pătaţi cu alb, înhămaţi la şarete de modă veche, urcau cu greutate în înălţimea colinei mari blocuri de piatră.

Corabia-fanal strălucea în fiecare noapte undeva departe, şi farul Beal sclipea din ochiul lui de sticlă.

La fiecare maree din dreptul plajei cu galeţi se auzeau trosnete de fălci uriaşe, însă galeţii nu fuseseră devoraţi. Bărbaţii beau, fumau şi se certau în hanuri ceva mai mult timp şi cu mai mare intensitate ca altădată.

Însă silueta sculptorului Pierston nu mai fu văzută de atunci în micuţa insulă scăldată de apele Canalului Mînecii. Călătorea mult în străinătate, astfel că în această perioadă îl vom regăsi la Roma, unde locuia într-un mare hotel.

N-o mai revăzuse pe Avice din ziua naşterii primului ei copil. Aranjase însă să aibă din timp în timp veşti despre ea.

Aflase astfel că Ike, puţin după ce se împăcase cu tînăra femeie, începuse din nou să se poarte urît cu ea, pînă în clipa în care afacerile lui, facilitate de Jocelyn, prosperînd tînărul nu se mai ocupă decît de ele, lăsînd în grija lui Avice treburile casnice. Urmă pacea domestică, pace stabilă, findcă este dincolo de ură şi de iubire şi nu se sprijină pe altceva decît pe o perfectă indiferenţă reciprocă.

La început, Pierston trimisese pe ascuns bani tinere femei, de teamă că soţul ei îi va refuza orice confort

material. Înţelese însă curînd, spre marea sa uşurare, că acest ajutor, era inutil, ambiţia împingîndu-l pe Ike să se poarte ca un gentlemen şi să-i acorde Avicei sume pe care nu i le-ar fi dat niciodată în alte circumstanţe.

În acea seară Pierston sosi să cineze la hotelul său, după o zi petrecută printre busturile din marea galerie a Vaticanului.

Un obicei propriu multor oameni, acela de a remarca asemănările şi deosebirile dintre fiinţe şi lucruri, îl condusese la a descoperi sau imagina în atmosfera Romei, în jocurile de lumini şi umbre şi mai ales în reverberaţiile luminii, o clară analogie cu atmosfera stîncilor de pe Insulă. Această iluzie se datora poate privirii sale formate pentru a observa numai piatra, ruinele Oraşului Etern amintindu-i carierele de pe locul său de baştină.

Aceste gînduri îi fură întrerupte în clipa cînd, aşezat la masă, auzi dintr-o dată pronunţîndu-se numele ţării sale. Plecă urechea. Un american vorbea vecinului său despre o văduvă engleză cu care reînnoise cunoştinţa într-o mică peninsulă din Canalul Mînecii, după ce o cunoscuse cu ani în urmă atunci cînd era tînăra fată şi locuia la San Francisco împreună cu părinţii săi.

Tatăl ei, explică el, era un mare exploatator de carieră, care însă după ce se retrăsese din afaceri speculase şi pierduse aproape toată imensa lui avere. Jocelyn află astfel că fata, acum văduvă, se numea Leverre. Ea avea un ginere, copilul provenit din prima căsătorie a soţului ei, care promitea să devină „cineva”.

Pierston asculta distras. Fu însă dintr-o dată uimit de asemănările pe care le avea această poveste cu cea a Marciei. Această idee îl lăsa de altfel indiferent: după patruzeci de ani de separaţie!... Se hotărî însă să ceară străinilor informaţii despre ea cu prima ocazie.

Nu putea să le atragă atenţia, fiind destul de departe de ei, şi oricum n-ar fi făcut-o deoarece îi repugna ideea de a pune întrebări în public.

Aşteptă aşadar sfîrşitul mesei, lăsînd-i apoi să plece primii. Cînd se ridică însă de la masă şi se uită în van prin salon: cei doi trebuiau să fi ieşit. Unde să-i găsească?

Plecă la întîmplare mai agitat decît ar fi vrut de amintirile trezite în el prin cuvintele celor doi străini.

Rătăci pe strada laterală, ajungînd în cele din urmă în Piazza di Spagna. Mai departe toate străzile erau întunecate. Numai vîrful bisericii era scăldat într-o lumină portocalie. Pe măsură ce privirea cobora către baza edificiului întunericul creştea, pînă la treptele de piatră obosită pe care lumea urca şi cobora fără întrerupere, ca într-un furnicar.

La stînga, învăluită în umbră, sta casa în care trăise Shelley, iar în dreapta cea unde Keats îşi dăduse sfîrşitul.

Întors la hotel, află că americanii nu veniseră decît ca să ia cina. Nimeni nu ştia unde locuiau. Poate plecaseră chiar înapoi, cine ştie?

Jocelyn nu-i mai revăzu. Se împacă însă uşor cu această idee. Ce însemna pentru o femeie îndepărtată şi capricioasă ca Marcia prietenia tardivă pe care el i-o putea oferi, admiţînd că ar fi avut ocazia s-o reîntîlnească?

* * * *

Uită incidentul. Următoarea oară cînd îşi mai reaminti de bătrîna insulă Slingers fu la primirea scrisorii în care Avice îl anunţa de moartea lui Ike, care fusese surprins într-un accident în propria lui carieră. Şi ea fusese bolnavă, însă acum se restabilise cît de cît, putîndu-se ocupa acum în linişte de afaceri. Ea încheia exprimîndu-şi dorinţa de a-l revedea pe Jocelyn, dacă ar fi revenit vreodată în insulă.

Avice nu-i mai scrise de mulţi ani. Dorinţa ei de a-l revedea acum îl intriga. Cu toate acestea tonul scrisorii

excludea presupunerea că ea s-ar fi gîndit la el ca la un vechi iubit.

Îi răspunse arătîndu-i regretul lui pentru cele întîmplate, promiţîndu-i o vizită imediat ce se va întoarce în Anglia.

Simţi că nu mai poate să rămînă la Roma. Avice redeşteptase în el vechi amintiri pe care le credea moarte de mult. Plecă fără întîrziere.

O săptămînă mai tîrziu era la poalele colinei de acasă, unde ... se afla împrăştiate locuinţele de pe insulă ca nişte porumbei gri pe acoperişul unei case.

La Top-o'Hill, cum numeau localnicii vîrful colinei, se opri pentru a privi cum se muncea în cariere. Macaralele negre împrăştiate pe platoul central păreau un roi de muşte mari bîzîind în zbor. Apropiindu-se un grup de muncitori îi întrebă despre accidentul în care murise cu un an în urmă soţul Avicei.

Află că ea ducea acum, cu toate că era văduvă, o viaţă fericită, în mijlocul prietenilor. Jocelyn se gîndi că în aceste circumstanţe vizita lui ar fi fost inutilă. Nu avea nici un motiv să treacă pe la ea aşa de repede, fără vreun avertisment, aşa că se întoarse din drum. Avice nu trebuia să fi avut nici un motiv special ca să-i ceară lui să vină. Probabil că distanţa dintre ei crease în ea o mare indiferenţă.

În josul colinei, luă trenul care, mergînd de-a lungul ţărmului, îl ducea pe plaja vecină, la cinci kilometri de cea unde se afla şi unde se stabilise pentru cîteva zile.

Fu mişcat de farmecul peisajului. De fiecare dată cînd scotea nasul afară, zărea insula tinereţii sale, înaintînd în mare precum o imensă pasăre. Era primăvară, mici vase cu aburi locale începuseră să circule şi Pierston nu făcu nici o excursie cu vreuna din aceste jucării de copil care făceau în fiecare zi turul insulei.

Revăzu stîncile semeţe şi ruinele lui Red King Castle care ascundeau sătucul East-Quarriers.

Timpul trecea şi tot îndoindu-se, Pierston amîna de fiecare dată pentru ziua următoare vizita lui la Avice. Astfel că într-o zi fu surprins de-o scrisoare primită de la ea.

Ştiind că îşi petrecuse o zi pe insulă, ea presupunea că nu era prea departe şi-i scrisese la Londra, gîndindu-se că îl va urma.

De ce nu venise s-o vadă aşa cum îi promisese? Tonul ei era stăruitor. Dorea prezenţa lui, ghicise, mai cu putere decît o mărturisise în scrisoare. Se întrebă ce poate ea să-i spună şi porni la drum în aceeaşi zi.

Avice, la care se gîndise prea puţin în aceşti ultimi ani, îşi relua locul în sufletul său.

Simţea că n-o mai considera aceeaşi femeie.

Altădată, fiecare personalitate nu încarna pentru el decît temporar un tip ideal; astăzi, inima sa tindea să rămînă fidelă ei, în ciuda imperfecţiunilor. Mai mult: aceste imperfecţiuni îi sporeau tandreţea.

Sentimentul matur, desăvîrşit, superior nu-l neliniştea.

Avice nu mai locuia de mult în mica ei vilă. Întrebă unde locuieşte şi i se arătă vechea lui casă. Ea se înălţa ca altădată înaintea Mînecii, confortabilă şi spaţioasă; tamarix-ul, care singur putea înfrunta vîntul din larg, crescuse puţin şi faţada fusese aranjată din nou.

Văduva în doliu care-l primi în salonul cel mare, nu mai era, vai, decît umbra Avicei. Cum ar fi putut fi altfel după aproape douăzeci de ani? În acest timp el nu se schimbase, simţindu-se mereu acelaşi.

Şi într-adevăr aceasta fu prima constatare a Avicei:

– Dar nu v-aţi schimbat deloc!

– Nu m-am schimbat, Avice, nu, răspunse el trist.

Căci neputinţa de a se identifica cu propria generaţie sa îl scotea în afara timpului. Ah! Această continuă tinereţe a

inimii într-un corp îmbătrînit, ce lucru comic, dacă n-ar fi fost atît de tragic!

– Vă doresc să fiţi mereu acelaşi, reluă ea. Pe mine, tristeţile m-au îmbătrînit...

– Da... am aflat...

Schimbîndu-şi brusc expresia, ea îl privi cu o veselă curiozitate. Ghici gîndul său: acest bărbat pe care altă dată îl considerase în avans pe poteca vieţii, i se părea acum din aceeaşi generaţie. Nu se simţeau oare amîndoi bătrîni, nu-şi regretau tinereţea trecută.

Jocelyn venise în speranţa regăsirii unei năluci, care, vai, nu mai exista, şi cu toate că speranţa îi fusese lovită de realitatea crudă, nu se putea decide să plece.

Vorbiră de trecut, de dragostea lui veche; acea dragoste pe care ea o dispreţuise atunci, dar la care se gîndea acum mult mai des decît el.

O simţea apropiată prin faptul că Avice locuia acum în casa în care îşi petrecuse copilăria. Numele lor comun, adăugat la identitatea domiciliului, îl emoţiona.

– Acolo mă aşezam cînd era foarte mic, spuse el arătînd spre cămin, din locul de unde prin fereastră se vedea cîmpia. Vedeam tamarixii clătinîndu-se încetişor, iar de partea cealaltă povîrnişul ierbos care domina marea. Şi seara, acelaşi vapor-fanal care lumina acolo, scînteind pentru mine. Stai în locul meu, asta mi-ar face o mare plăcere.

Ea îşi apropie scaunul şi Pierston, stînd alături în picioare, îi arăta obiceiurile familiare care-i uimiseră privirile de copil.

Faţa Avicei, gînditoare şi obosită, trădînd o viaţă grea, îi atingea uşor pieptul.

– Şi eşti castelana acestui domeniu!... reluă el. Iar eu sînt vizitatorul. Sînt fericit că te văd aici, of! atît de fericit, Avice! Ai din ce să trăieşti... cît se poate de bine, nu?

Şi aruncă o privire circulară asupra solidului mobilier din lemn de mahon, pianului cu coadă şi asupra marei biblioteci.

– Da, Ike mi-a lăsat avere. El e cel care s-a gîndit primul să părăsească mica mea casă pentru o locuinţă mai spaţioasă. El a cumpărat această vilă. Aici îmi voi sfîrşi zilele.

Pierston rămase pe gînduri; nu numai vechea sa admiraţie, devenită acum o simpă prietenie, dar multe alte circumstanţe, păreau să-l îndemne să repare o dată pentru totdeauna fuga sa ciudată, oferindu-i Avicei, cînd va fi timpul, mîna şi averea sa.

Chiar dacă n-o iubea ca în timpurile în care, înaltă şi zveltă, dădea otravă şoarecilor în apartamentul lui din Londra, simţea acum pentru ea o afectuoasă prietenie care, dată fiind vîrsta sa, putea să-i facă facă plăcere.

Simţi atît de puternic că ar mai putea fi fericit cu această calmă prietenie, care i-ar da o clipă bucuria de-a trăi, fericirea de a-şi simţi inima sa rătăcitoare şi veşnic agitată.

– Vă stat profund recunoscătoare că aţi venit, spuse Avice, destrămînd liniştea. Nu vroiam să vă scriu dar în acelaşi timp vroiam să vă vorbesc.

– Am avut întotdeauna o puternică afecţiune faţă de tine şi orice s-ar întîmpla, poţi să contezi pe mine. Prietenia noastră ţine de douăzeci de ani... Dar în realitate ea ţine de mult mai mult timp, din zilele în care, în vîrstă de optsprezece ani, întîlneam femeia încîntătoare care îţi semăna de parcă aţi fi fost surori... Ştiu cum s-a sfîrşit totul... Eram tînăr, fără griji... Dar e o dulce consolare şi mă gîndesc că fiica acestei femei şi cu mine sîntem astăzi prieteni...

– Ah! Iat-o! spuse deodată Avice, a cărui atenţie fusese, într-o oarecare măsură, rătăcită în timpul depănării acestei amintiri.

Pîndea pe stînci o tînăra siluetă feminină.

– Probabil că e la plimbare, reluă Avice. Mă întreb dacă va veni pînă aici. Este guvernantă la castel.

– Da! Într-adevăr. Ea...

– Da. Educaţia ei e excelentă, chiar mai bună decît a bunicii sale. Eu sînt ignoranta familiei; atît eu cît şi Isaac, ne-am jurat să-i asigurăm o instruire onorabilă şi ne-am şi ţinut de cuvînt. Ea se numeşte Avice, aşa cum aţi numit-o. Sînt sigură c-o să vă placă. Numai să vină!

– Cea de acolo e... copilul? se bflbîi Jocelyn.

– Da.

Acum se vedea clar tînăra fată. Era o apariţie modernă, un nou real al celor două Avice de care fusese legat în timpul ultimilor patruzeci de ani. Aproape o femeie... Era mult mai drăguţă decît mama şi bunica sa şi părea prea femeie pentru vîrsta ei.

Purta o pălărie mare şi rotundă, garnisită cu muselină dungată în alb şi negru. Părul îi acoperea fruntea; culoarea pletelor brune se reflecta în irisul ochilor săi mari şi profunzi. Buzele subţiri şi nervoase se întîlneau într-un mod gratis, desenînd un mic arc de un roşu foarte viu. Un temperament instabil, trecînd repede de la simpatie la aversiune, de la zîmbet la strîmbătură; Pierston ar fi putut jura că n-a mai văzut nicăieri acea gură mobilă.

Era a treia Avice.

Jocelyn şi cea de-a doua Avice o devorau cu privirea.

– Of! Ea nu vine; fără îndoială că nu are timp acum, şopti mama, dezamăgită văzîndu-şi fiica îndepărtîndu-se. Poate va veni diseară.

Pierston rămase gînditor.

Era cea care, cu toate trăsăturile esenţiale şi cu un farmec încă mai puternic, îl încîntase cu ani înainte...

Cînd îşi dezlipi privirea de la fereasctă, ochii îi căzură pe Avice, intermediara. Cu cîteva minute înainte, ea mai era relicva Iubitei, acum nefiind decît o formă goală.

Desigur, prietenie simţea în ce-o privea, dar nu se mai gîndea să se căsătorească: tocmai se ivise o rivală.

Capitolul II. GREŞELI ALE REÎNCARNĂRII

Pierston se ridicase pentru a pleca, dar se aşeză din nou cînd i se oferi o cană cu ceai. Pierduse noţiunea timpului şi, în speranţa că noua Avice va reveni, rămase.

Uita că acum douăzeci de ani o găsise divină, încîntătoare pe actuala doamnă Pierston şi că timpul n-ar fi trebuit să slăbească calităţile implicate în aceste epitete. Fără ca el să-şi dea seama, ea remarcase însă puternica impresia produsă de fiica ei.

Cum să facă pentru a îndepărta amintirile prea tandre pe care le evocase cu cîteva clipe înainte cu mama, Pierston n-ar fi ştiut să spună.

Poate că doamna Pierston citise pe faţa sa ceea ce el n-ar fi îndrăznit să spună? Cert e că, din acel moment conversaţia luă un ton de simplă flecăreală prietenească. Jocelyn era cu sufletul în altă parte. O anume răceală se făcu simţită: el era absorbit în reveriile sale. Studiul artei sale la Roma, fără un scop practic, contrabalansa exaltarea creierului său, dezvoltîndu-i şi mai mult sensibilitatea bolnăvicioasă. Simţi că vechea fatalitate - blestemul său, cum îl numea - apăsa din nou asupra lui.

Soarta, mai mult ca altădată, nu-i era deloc propice. Nu-i ierta prima crimă comisă împotriva ei în persoana celei dintîi Avice, era numai pentru a-l pedepsi, căci, asemenea Evreului rătăcitor, se vedea condamnat să rătăcească veşnic pe Tărîmul Dragostei.

Căci divinitatea, o abstracţie pentru toţi, reprezenta pentru Jocelyn o persoană reală. Contemplase imaginea ei de marmură în statuiete care-i populau atelierul; o admirase sub toate formele sale, sub toate jocurile posibile de lumini şi umbre; în splendoarea dimineţilor, în tristeţea serilor, sub clar de lună, la lumina galbenă a lămpilor.

Nimeni nu cunoştea precum el liniile corpului său armonios. Astfel, în cunoştinţă de cauză, putea să afirme că a treia Avice era pătrunsă de esenţa divină.

Revenit brusc la realitate, bîigui:

– Deci fiica ta e guvernantă la castel?

– Da.

Avice, adăugă ea, venea deseori să-şi petreacă seara şi noaptea alături de ea pentru a-i mîngîia viaţa atît de singuratică. Ar fi vrut s-o aibă mereu alături, dar tînăra fată insistase să-şi cîştige singură existenţa şi ea cedase.

– Ea cîntă, presupun? zise Pierston arătînd pianul.

– Da. Admirabil. A avut profesori foarte buni. A fost la pension la Sandbourne.

– În ce cameră locuieşte? întrebă el curios.

– În camera mică, deasupra noastră. Cea care fusese şi a mamei mele.

– Ciudat, şopti el.

Odată ceaiul băut, mai aşteptă încă destul de mult. Avice nu venea; noaptea se apropia şi Pierston nu mai avea nici o scuză pentru a mai rămîne un timp.

– Sper s-o cunosc curînd pe... fiica ta, spuse el ridicîndu-se.

– Şi eu, răspunse ea. În această seară a trebuit să se plimbe.

– Fiindcă veni vorba, nu mi-ai spus de ce m-ai chemat, de ce-ai dorit să mă vezi?

– O să vă spun altădată.

– Cum vrei. Dacă are legătură cu afacerile soţului tău, apelează la mine cînd vrei: sînt cu totul la dispoziţia ta.

– Mulţumesc... Veţi reveni?

– Cît de curînd...

Odată ieşit afară, în drumul alb, nu mai simţi nici o dorinţă de-a se întoarce la vila vecină. Întîrzie mult timp în cîmpia unduioasă, absorbit în gîndurile sale. Se gîndea la

extraordinara asemănare a tinerei fete cu cele două femei de care se simţise rînd pe rînd atras şi se considera un visător pentru că se lăsase atît de repede fascinant de o femeie care avea o treime din anii săi. Acea asemănare extraordinară între copii şi părinţi, atît de frecventă în insulă, întreţinea şi mai mult iluzia sa.

Trecînd prin faţa pereţilor castelului, îşi schimbă drumul luînd-o pe mica potecă, atît de familiară, care ducea la ruinele lui Red King Castle.

Trecu pe dinaintea casei în care se născuse noua Avice, oprindu-se un moment în locul în care auzise primul său ţipăt şi privi luna care aluneca spre apus.

În ciuda lui însuşi, vederea lunii noi, simbolul nestatorniciei îi confirma credinţa într-o lubită călătoare impresia că plăsmuirea sa îl privea de acolo de la orizont. Deseori îngenunchea în gînd înaintea acestei divinităţi cu care se simţea înfrăţit şi îi trimitea sărutarea sa. Influenţa ei asupra lui fusese mare.

Nu departe, ruinele castelului, masive şi sumbre se înălţau la marginea mării. Se îndreptă către acel loc unde atît de des se jucase cînd era copil. Aşezat pe peretele care mărginea faleza, gusta bucuria de-a trăi şi de-a iubi. Nici un pic de vînt şi un flux slab.

Deodată auzi o voce pe care-o cunoştea foarte bine, şi această voce venea dintre stîncile care se ridicau în faţa castelului.

– Mistress Atway!! !

O tăcere adtocă urmă: nimeni nu veni.

Vocea chemă din nou:

– John Honey!!!

Nimeni nu răspunse nici acestui apel; atunci reluă, rugătoare de acesta dată:

– William Scribben!!!

Această voce era, fără îndoială, cea a uneia dintre cele trei Avice, a celei mai tinere, desigur. Trebuia să fie în primejdie dacă striga aşa. Un drumeag în pantă şerpuia între stînci şi pereţii castelului, de-a lungul falezei. De-acolo păreau să vină strigătele. Pierston se grăbi într-acolo şi imediat zări o tînără într-o rochie uşoară, care, cu piciorul prins într-o crăpătură, era în imposibilitatea de-a face vreo mişcare. Pierston se apropie în grabă.

– Vai! mulţumesc că aţi venit să mă ajutaţi! şopti ea timid. Ce accident stupid. Locuiesc atît de aproape de-aici şi nu mi-a fost niciodată frică. Mi s-a prins piciorul în fisura acestei roci şi nu pot să-l scot în ciuda eforturilor mele.

Jocelyn privi terenul.

– Nu există decît un singur lucru de făcut, spuse el pe urmă; să încerci să-ţi scoţi piciorul lăsînd acolo botina.

Fata încercă să-i urmeze sfatul, dar fără succes. Pierston încercă atunci să-şi strecoare mîna în adîncitură pentru a desface partea de jos a botinei, dar nu se putu descurca nici acolo. Luîndu-şi atunci briceagul, tăie nasturii unul cîte unul. Pantoful se desprinse şi piciorul se putu strecura afară.

– Of. Vă sînt recunoscătoare, strigă ea cu veselie. Credeam c-o să-mi petrec toată noaptea aici. Cum aş putea să vă mulţumesc?

El trăgea cu putere de pantof în speranţa că l-ar putea scoate, dar nu se putu face nimic. Atunci ea şopti:

– Lăsaţi-l acolo, vă rog. Casa mea e foarte aproape şi voi merge în ciorapi.

– O să vă ajut.

Protestînd numai de formă, acceptă să stea în braţele lui. În timp ce înainta încet, ea îi explică cum ieşise prin poarta din spate a grădinii ca să poată admira marea sub clar de lună, din înălţimea falezei şi sărind îşi prinsese piciorul în crăpătură.

Dacă în timpul zilei Pierston îşi trăda anii, la lumina apusului părea încă destul de seducător. Silueta sa nu era prea diferită de cea pe care o avusese cînd era pe jumătate mai tînăr. Bine păstrat, foarte bine încă, totdeauna ras cu grijă şi încă sprinten, purta o jachetă foarte strînsă care îi subţia talia încă zveltă: i se putea da uşor cu treizeci de ani mai puţin.

Avice îi vorbea pe un ton pe care-l luai faţă de un prieten de aceeaşi vîrstă şi cum întunericul creştea îi ascundea din ce în ce mai mult faţa, confirmînd greşeala tinerei fete prin vocea caldă şi pasionată.

Siguranţa, libertatea de a vorbi deprinsă de Avice în timpul şederii sale la pension, îl ajutară mult pe Pierston în rolul de june prim pe care se simţea dispus să-l joace. Se păzi să mărturisească că ar fi născut pe insulă şi îi ascunse cu grijă că o curtase pe bunica ei.

Constată că ea ieşise din parc prin poarta pe care deseori, altădată, ieşise şi el, pentru a ajunge pe stînci. O însoţi aproape pînă lîngă castel; parcul, mai bine întreţinut decît pe vremea cînd trăia el acolo, îi amintea ordinea şi curăţenia de altădată.

Ca şi bunica ei, Avice era prea fără experienţă pentru a se arăta rezervată, astfel că tot timpul cît dură căţăratul pe mica potecă ea se sprijini cu totul pe braţele sale.

Cînd o părăsi în întuneric, tristeţea inundă sufletul lui Jocelyn, risipind toată bucuria pe care-o trăise în compania fetei.

Dacă Mefisto ar fi sărit coborît deodată pe pămînt oferindu-i tinereţea în schimbul sufletului său, sculptorul ar fi consimţit cu bucurie să-şi vîndă acea parte a lui care-i era mai puţin necesară la această oră decît nişte buze roşii, un ten mat şi nişte gene lungi şi negre.

De ce se născuse el, oare, cu o asemenea fire?

Acest triplu ataşament se datora, era adevărat, unui concurs unic de împrejurări, posibil numai în această insulă ciudată.

Cele trei Avice, a doua amintind atît de înşelător de prima, a treia fiind înflorirea celor două, datorau asemănarea îndepărtatelor obiceiuri de căsătorie şi de înţelegeri prenupţiale ale insulei.

Graţie acestor tradiţii, tipul fizic era aproape acelaşi la părinţi şi copii, de-a lungul generaţiilor; astfel că altădată, văzînd un bărbat sau o femeie de pe insulă, era ca şi cum ai fi cunoscut întreaga sa populaţie.

Predispoziţia lui Jocelyn şi remuşcările cauzate de prima sa infidelitate făcură restul.

Îşi reluă trist drumul. Înainte de-a porni pe drumul care-l ducea la mica staţie, se întoarse către stîncile unde o descoperise pe tînăra fată şi căută locul în care-şi prinsese piciorul în crăpătură. După ce îl descoperi, înghenunche şi după mari eforturi, reuşi să smulgă mica botină.

O privi un timp, apoi hotărît, o puse în buzunarul său şi-şi reluă drumul pietros.

Capitolul III. PATIMA REÎNVIE

Nimic nu-l împiedica pe Pierston să-i facă o vizită mamei tinerei Avice cît de des i-ar fi plăcut, de n-ar fi fost cele cinci mile de cale ferată şi cei doi kilometri de urcuş inevitabil pentru a ajunge pe înălţimile insulei.

Astfel că, două zile mai tîrziu refăcu drumul spre casa cea veche şi bătu - către ora ceaiului - la uşa văduvei. Aşa cum se temuse, tînăra fată nu era acolo. Joselyn scoase din buzunarul său botina fetei şi o întinse mamei.

– Deci, dumneavoastră aţi fost cel care aţi ajutat-o pe Avice? spuse, cu un aer surprins, doamna Pierston.

– Da, dragă prietenă şi poate că îţi voi cere curînd să mă ajuţi şi tu la rîndul tău. Dar vom vorbi: ce-a spus ea de întîmplare?

Doamna Pierston îl privea gînditoare şi răspunse:

– E ciudat că aţi fost dumneavoastră. Şi ea părea foarte mirată. Ascultînd-o, mi-am imaginat că era un bărbat cu mult mai tînăr.

– Ar fi putut fi un bărbat tînăr judecînd după propriile mele sentimente... Avice, vreau să-ţi mărturisesc totul. În realitate, eu o cunoşteam pe fiica ta de mulţi ani Cînd i-am vorbit, îi puteam anticipa fiecare întorsătură a gîndului, fiecare din sentimentele ei, căci eu am studiat toate acestea la mama ta şi la tine. Nu aveam deci nevoie s-o cunosc; ea mi-a fost dezvăluită prin fiinţele care au precedat-o pe a sa. Ascultă-mă bine: doresc să mă căsătoresc cu ea. Aş fi în culmea fericirii dacă nimic nu s-ar opune acestei căsătorii; e o nebunie, ştiu, dar, la urma urmei, oferta mea n-are nimic ofensator pentru ea. Pot, ştii, s-o fac bogată. Îi voi îndeplini toate capriciile. Iată gîndul meu, brutal exprimat. Aceasta linişteşte o remuşcare ce dormita în mine de patruzeci de ani. După moartea mea, ea

ar fi liberă şi ar avea toate posibilităţile de a se bucura de viaţă.

Doamna Isaac Pierston nu păru decît uşor surprinsă.

– Ei bine, mă îndoiesc că ea v-ar place, spuse cu o simplitate răutăcioasă, pe care am putea-o numi puţin afectată. Cunoscîndu-vă felul de a fi, nimic nu mă poate surprinde la dumneavoastră.

– Nu mă judeci puţin prea tare?

– Deloc. Firesc, Avice e cea care va răspunde. Poate ar prefera un bărbat tînăr...

– Şi presupunînd că nici un tînăr mulţumitor nu apare?

Doamna Pierston lăsa să se vadă pe faţa ei că sesizează din plin diferenţa dintre o pasăre cu pene aurite pe care o ai în colivie şi un cintezoi tînăr din pădure.

– Ştiu că aţi fi un soţ fermecător, spuse ea într-un sfîrşit, că sînteţi mult mai seducător decît destui bărbaţi tineri... şi cu toate că există o mare diferenţă de vîrstă între dumneavoastră şi ea, s-au văzut căsătorii şi mai diferite încă... Ca mamă, eu pot să vă spun, domnule, că nu mă voi opune acestei căsătorii dacă ea vă va plăcea... Dar aceasta este dificultatea...

– Aş vrea să mă ajuţi s-o depăşesc, răspunse el încet. Aminteşte-ţi că ţi-am readus soţul, acum douăzeci de ani...

– E adevărat, spuse ea, cu toate că asta n-a fost o fericire pentru mine, recunosc că intenţiile dumneavoastră n-au fost mai puţin nobile. Voi face pentru dumneavoastră ceea ce n-aş face pentru oricine altcineva: o voi influenţa pe Avice, căci am certitudinea că aţi putea-o face fericită.

– Mă voi strădui să fac asta cît mai bine... Ajută-mă, în numele trecutului. N-ai avut niciodată decît prietenie pentru mine, deci sarcina ta va fi mai uşoară.

Avice promise să facă tot posibilul. Şi pentru a-i arăta buna sa credinţă, îl rugă să petreacă seara cu ea, în speranţa că va veni şi Avice cea tînără.

Pierston, care conta deja pe interesul stîrnit de rolul jucat în ziua de ieri pe stînci, se nelinişti la ideea că fata îl va revedea în plină lumină, înainte de a-i fi intrat ceva mai mult în graţii. Cum el rămase nemişcat, doamna Pierston îi propuse să meargă în întîmpinarea ei.

Acceptă cu bucurie şi puţin după aceea se îndreptară împreună spre ea pe drumul argintat de lună.

Ajunşi înaintea grilajului castelului Sylvania se întoarseră acasă. După ce repetară de trei ori această mişcare, auziră pocnindu-se mica poartă a parcului şi o văzură înaintînd pe cea pe care o aşteptau.

Tînăra fată recunoscu imediat, în însoţitorul mamei sale, pe domnul care-i venise în ajutor pe faleză şi păru fericită şi afle că acel gentleman era un vechi prieten de familie.

Îşi aminti că auzise vorbindu-se de Jocelyn ca de un sculptor renumit, a cărui familie trăia în insulă de multe generaţii.

– Deci aţi locuit şi dumneavoastră la Sylvania Castel domnule Pierston? întrebă cu vocea ei pură. E mult timp de atunci?

– Da, destul de mult timp, răspunse el cu inima bătîndu-i la ideea că ea ar putea afla.

– Probabil lipseam atunci, sau poate eram prea mică?

– Nu cred că eraţi plecată.

– Dar eu nu puteam fi acolo, în acel timp.

– Nu, într-adevăr, n-aţi fi putut fi.

– Trebuie să fi fost ascunsă, după obiceiul ei, în spatele stratului de pătrunjel din grădină, spuse mama.

Vorbiră de una şi de alta pînă în faţa uşii doamnei Pierston. Jocelyn refuză invitaţia văduvei şi rezistă dorinţei sale: plecă fără să intre.

A se expune riscului pierderii avantajului pe care credea că-l cîştigase, cerea mai mult curaj decît avea el în acea seară.

* * * * *

Asemenea plimbări se repetară des, pe toată durata verii. Cum erau buni mărşăluitori, îşi propuseră odată, să se întîlnească la jumătatea drumului dintre insulă şi mica vilă în care locuia Pierston.

Îi era imposibil drăgălaşei guvernante să nu ghicească că aceste excursii răspundeau unei intenţii matrimoniale; fără îndoială, mama sa, mai degrabă decît ea, era obiectul atenţiilor lui Pierston.

Totuşi, de ce acest om atît de cultivat şi aparent foarte bogat era fermecat de mama sa, a cărei simplitate era evidentă pentru ea însăşi, intrată în agitaţia modernă? Avice nu înţelegea deloc.

Se întîlniră la mijlocul plajei de galeţi, Pierston venind de pe continent şi femeile de pe pămîntul izolat.

Traversară podul de lemn care lega plaja cu ţărmul şi se îndreptară către castelul lui Henric al VIII-lea care se înălţa la marginea falezei ciopîrţite. Ca şi în castelul de pe insulă, interiorul era sub cerul liber. Cînd intrară în el, razele lunii pline îi învăluiră.

Jocelyn pierdu atunci sentimentul prezentului sub şuvoiul de amintiri ce-l invadau. Nici una din însoţitoarele sale nu putu să-i ghicească gîndurile. Era acolo unde ar fi trebuit să se întîlnească cu bunica tinerei care-i era alături şi era acolo unde ei s-ar fi logodit dacă un scrupul ridicol nu ar fi reţinut-o în ultimul moment. Fu pentru el o senzaţie stranie să se gîndească că dacă ea ar fi venit la acea întîlnire, întreaga sa viaţă ar fi fost alta...

Patruzeci de ani de atunci... Patruzeci de ani fără Avice... Şi iată că, astăzi, cea pe care-o iubise apărea la fel ca altădată... Dar el, vai! el nu mai era acelaşi.

Profitînd de faptul că fata se îndepărtase puţin pentru a privi marea printre creneluri, Pierston şopti la urechea mamei:

– Ai lăsat-o să ghicească?... Nu? Pot s-o fac eu dacă n-ai nici o obiecţie?

Doamna Pierston, acum văduvă şi cunoscînd viaţa, era departe de a fi la fel de rece ca altădată în ce-l privea pe vechiul îndrăgostit de ea. Dacă n-ar fi fost preferata sa, Jocelyn nu i-ar fi cerut, cu siguranţă, de două ori mîna. Dar, ca bună mamă, îşi înăbuşi aceste sentimente şi începu să vorbească cu Avice.

– Avice, draga mea, spuse ea, înaintînd către tînăra fată ce crezi despre intenţiile domnului Pierston în ce te priveşte? Ce părere ai de curtea pe care ţi-*o* face, cum se spunea pe vremea mea?

– Mie, mamă? răspunse Avice rîzînd. Credeam că ţie...

– Vai! nu, zise ea cu vioiciune, nu e decît un prieten pentru mine.

– Eu nu am ce face atunci cu intenţiile sale.

– E un bărbat seducător. Te-ar putea duce la Londra, într-o casă elegantă, unde ţi-ai putea continua educaţia, în loc să vegetezi aici.

– Dumnezeule, asta nu mi-ar displace, făcu Avice cu îngrijorare.

– Încurajează-l atunci.

– Nu-l iubesc destul pentru a face asta. El e cel care, îmi imaginez, trebuie să facă primii paşi.

Ea vorbea pe un ton lejer, dar cu toate acestea cînd Pierston, care se retrăsese discret, le întîlni, înaintă supusă alături de el, în timp ce mama sa rămase în urmă.

Pentru a coborî mica potecă abruptă, Pierston îi luă mîna. Ea i-o lăsă chiar şi atunci cînd ajunseră pe drum. Pe ansamblu nu fusese o seară rea pentru acest bărbat cu inima nepotolită; cu toate că un succes imediat ar fi fost,

poate, mai rău decît o înfrîngere. Pînă în acel moment nu văzuse nimic nefiresc în bunăvoinţa tinerei fete.

În haina lui bine croită, sub razele lunii, Jocelyn era încă foarte prezentabil. Mai mult decît atît, cultura sa artistică şi cunoştinţele universale nu erau lipsite de farmec pentru o fată care, prin unul din părinţi, provenea din burghezia cultivată iar prin celălalt, din locuitorii obişnuiţi ai insulei.

Pierston ar fi considerat drept egoistă dragostea sa pentru ea, dacă n-ar fi văzut o salvare în amintirea ce-o făcuse să izbucnească, amintire care-l făcea mai tandru, mai neliniştit, mai protector ca altădată. În această dragoste intra destulă fervoare tinerească, din cea care-i însufleţise primele iubiri, atunci cînd avea obrajii roşii şi un picior la fel de subţire şi alb ca al tinerei fete.

În elanul spontan cu care Jocelyn îşi oferea mîna, intra dorinţa de a repara infidelitatea făcută familiei cu patruzeci de ani înainte. Şi cu toate că dorinţa de a se căsători cu Avice nu era numai pentru a o îmbogăţi, ideea că-i va da mult mai mult decît visase ea vreodată îi permitea să se arunce fără remuşcări în dragostea care creştea cu fiecare zi.

Mai mult, remarcă el a doua zi în faţa oglinzii; el nu era încă în întregime bătrîn, ba chiar părea mult mai tînăr decît era în realitate. Dar întreaga lui viaţă agitată îi era înscrisă pe faţă, precum o povestire într-o carte, în capitole distincte. Fruntea sa nu mai era pagina netedă de altădată.

Cunoştea originea liniei adînci ce-o brăzda: o mare tristeţe din dragoste i-o trasase în timpul unei singure luni. Îşi amintea cînd apăruse acest smoc de păr alb: după o boală lungă care-l cuprinsese cînd era la Roma şi în fiecare noapte îşi dorea să nu-l mai apuce ziua.

Acele încreţituri de la coada ochiului îi cutaseră obrajii în urma lunilor de disperare ce urmaseră despărţirii de a

doua Avice şi în timpul cărora totul părea să meargă împotriva artei lui, sănătăţii şi bucuriei sale.

– Nu poti să-ţi trăieşti viaţa şi s-o şi păstrezi în acelaşi timp, Jocelyn, şopti el.

Timpul şi dragostea luptau corp la corp şi în mod fatal timpul trebuia să fie învingător.

„Cînd am părăsit-o pe prima Avice, se gîndea el cu tristeţe, aveam sentimentul că voi suferi mai tîrziu. Şi astăzi sufăr şi am suferit în fiecare zi de cînd Idealul meu rătăcitor s-a personificat într-un singur suflet...”

Simţea că este nebun dacă se abandonează dragostei sale, dar n-avea forţa de a lupta contra curentului.

Capitolul IV. INTERLUDIU

Aceste gînduri fără şir fură întrerupte de apariţia lui Somers, a femeii şi copiilor săi pe esplanada din Budmouth.

Alfred Somers, altădată tînăr şi pitoresc ca propriile pînze, era acum un bărbat matur, foarte respectabil, cu ochelari şi cu regimentul de copii de toate vîrstele, care, pentru moment, contribuiau într-un mod apreciabil la creşterea veniturilor celor care închiriau cabinele pe plajă.

Doamna Somers - altădată intelectuala şi emancipata doamnă Peyne-Avon - regresase şi avea acum dispoziţia spirituală a mamei şi bunicii sale, controlînd cu grijă şi stricteţe toate manifestările de artă şi literatură ce-ar fi putut să cadă sub ochii inocenţi ai fetelor ei, veghind ca tot ce e esenţă şi temperament în viaţă să fie scos din educaţia lor.

Era un viu exemplu al acelei triste legi care făcea ca generaţii succesive de femei să nu progreseze deloc şi să piardă, căsătorindu-se, avansul intelectual pe care-l câştigaseră cînd erau tinere.

Pictorul de peisaje era acum academician, ca Pierston, mai mult popular decît distins. Renunţase la acel gust particular şi personal în căutarea subiectelor, care-l deosebeau altădată, nepictînd acum decît aspectele încântătoare ale naturii, limitîndu-şi pînzele, în felul lor minunate, la cele bine văzute de vînzătorii de tablouri şi de criticii mediocri.

Datorită numeroaselor cecuri încasate în numele americanilor şi englezilor bogaţi îşi putuse construi o casă somptuoasă, dar banală, la Budmouth şi-ţi putuse desăvîrşi educaţia fetelor sale.

Faptul că-l văzuse pe Somers, familia, casa şi reputaţia sa socială, pe Somers ale cărui concepţii fanteziste şi

imagini exuberante erau pentru el bucurii pe care nu le va regăsi niciodată, îl întrista pe Pierston. Şi el era de-o vîrstă cu pictorul, dar se simţea un om sfîrşit.

Atît de puternică a fost această impresie că îşi interzise să mai pună piciorul în peninsula în care trăia Avice în timpul celor cincisprezece zile cît dură sejurul Somers-ilor în staţiune; cu toate acestea, dimineaţa şi seara privea de departe conturul stîncos al acesteia.

După ce pictorul şi fetele sale, odată vacanţa sfîrşită, plecară la Londra, Jocelyn se gîndi ce să facă totuşi, căci ar fi fost prea puţin prieteneşte să plece fără să-şi ia la revedere de la Avice-mama.

Astfel că într-o seară, sigur că o va găsi la acea oră, luă micul tren care lega insula de continent şi la căderea nopţii se găsea în faţa uşii doamnei Pierston. O lumină strălucea la primul etaj. Servitoarea care-i deschise îl anunţă că văduva era grav bolnavă, dacă nu chiar în pericol. În timp ce el ezita să intre, ştiind că fiica sa era alături de ea, doamna Pierston, care-i recunoscuse vocea, îl rugă să urce.

Nu putea să refuze, fără a fi lipsit de omenie, dar brusc îşi aminti că tînăra fată nu-l văzuse niciodată cu adevărat, nu-l zărise decît seara şi credea că este mult mai tînăr. Urcă cu teamă scara şi pătrunse în micul salon transformat în dormitor.

Doamna Pierston era întinsă pe un pat, cu faţa trasă, extraordinar de slăbită.

– Intraţi, spuse ea întinzîndu-i mîna, să nu vă speriaţi de mine.

Avice era aşezată alături de ea, citind. Tînăra fată se ridică repede şi nu păru să-l recunoască de la început.

– Vai! E domnul Pierston, exclamă ea într-un sfîrşit şi inconştient crudă, adăugă cu o surpriză evidentă:

– Credeam că domnul Pierston era...

Fraza îi rămase însă neterminată; dar imediat, după atitudinea sa Jocelyn ghici urmarea: „mai tînăr”. Dacă n-ar fi revăzut-o, Pierston ar fi suportat, poate, cu înţelepciune această crudă judecată. Dar o vedea şi sentimentul puternic înrădăcinat în el, pe care-l credea mort, reizbucni deodată.

Jocelyn află atunci că Avice, în timpul ultimilor ani, avusese de multe ori accese de acest fel. Angină pectorală, spunea medicul...

Se simţea mai bine în acest moment, cu toate că era încă foarte slăbită. Nu acceptă să vorbească despre ea şi profitînd de o absenţă momentană a fiicei sale, abordă subiectul care-o preocupa.

Nici una din remuşcările care-l torturau pe Pierston din cauza diferenţei de vîrstă n-o atinseseră. Pentru ea sculptorul avea mereu patruzeci de ani.

Teama că el va înceta vizitele sale nu era străină de febra sa şi în neliniştea ei se arăta mult mai sinceră decît ar fi vrut.

– Tristeţea şi boala îmi trezesc tot felul de spaime domnule Pierston, spuse ea. Cînd mi-aţi vorbit acum o lună n-am fost prea bucuroasă, dar de cînd m-am gîndit mai mult la asta, aş fi fericită ca dorinţa dumneavoastră să se îndeplinească. Vă mulţumesc că aţi venit.

– Vorbeşti de dorinţa mea de-a mă căsători cu Avice, draga mea doamnă?

– Da. Nu v-aţi schimbat gîndurile, nu-i aşa? Atunci aş vrea să acţionaţi într-un fel şi să se hotărască totul. Avice nu e o fată cum am fost eu. Ea nu va fi de acord să devină soţia unui comerciant din insulă. Şi mi-e teamă s-o las singură pe lume.

– Dar nu eşti pe cale să o părăseşti, sper, draga şi vechea mea prietenă.

– Se ştie asta vreodată? Crizele mele, cînd vin, sînt îngrozitoare. Vreau să mă odihnesc acum. Atunci... vreţi să aveţi grijă de ea?

– Din toată inima. Dar dacă ea nu mă vrea?

– Nu cred că vă va fi atît de împotrivă pe cît credeţi. Sînt sigură că dacă-i veţi vorbi deschis, răspunsul ei va fi pozitiv.

Îşi amintiră atunci primele zile în care se cunoscuseră. Fata intră:

– Avice, îi zise mama, domnul Pierston doreşte să se căsătorească cu tine. El este mai în vîrstă decît tine dar nu cred că vei găsi pe cineva mai bun. Îl vrei de soţ, văzînd în ce stare sînt şi ţinînd cont de dorinţa mea de a te stabili înainte de a muri eu?

– Dar, mamă, nu eşti pe moarte; te simţi deja mult mai bine.

– Pentru moment... dar cine ştie dacă şi mîine?... Deci, răspunde-mi. Domnul Pierston este bunătatea întruchipată, este inteligent şi bogat. Eu doresc, vai! atît de mult să te căsătoreşti cu el! Nu pot spune mai mult.

Avice arunci o privire rugătoare spre sculptor, apoi lăsă ochii în jos.

– Doreşte el într-adevăr să se căsătorească cu mine? şopti ea cu o voce aproape neinteligibilă întorcîndu-se către Pierston. Nu mi-a spus-o niciodată.

– Draga mea, cum poţi să te îndoieşti? spuse repede Jocelyn. Dar nu vreau să-ţi dai mîna din milă şi împotriva sentimentelor tale.

– Credeam că domnul Pierston e mult mai tînăr, îi şopti ea mamei sale.

– Ce contează! Căci atîtea calităţi compensează acest uşor inconvenient! Compară poziţia noastră cu a sa... E un mare sculptor, Avice. Are un atelier imens, plin de busturi şi statui pe care le ştergeam uneori de praf. Acea viaţă ţi-ar

place în mod sigur. Toată educaţia pe care ţi-am dat-o îţi este inutilă aici.

Avice nu părea în stare să discute. Acea aparentă dulceaţă a bunicii sale şi problema părea să n-o atingă prea tare decît din punct de vedere al convenienţelor.

– Foarte bine, eu cred că trebuie să spun „da” de vreme ce mă sfătuiţi aşa, răspunse ea liniştită după un moment de tăcere. Este într-adevăr înţelept, din moment ce o doreşti şi domnul Pierston mă iubeşte, eu... eu...

Lui Jocelyn i se părea că trăieşte un vis straniu. Această curioasă pasiune îl îndemnă să persevereze în ciuda cumpătării care-i şoptea: „Pleacă!”

Doamna Pierston luă mîna Avicei şi o puse în cea a lui Jocelyn. Nu se pronunţă nici un cuvînt: afacerea fu ca şi făcută. Puţin mai tîrziu se auzi în geamuri un zgomot de nisip aruncat. Pierston deschise fereastra şi văzu scînteind în depărtare vasul-fanal. O burniţă deasă începu să cadă odată cu lăsarea nopţii.

Jocelyn îşi propusese să facă pe jos cele două mile ce-l separau de gară, dar pe timpul acesta era o nebunie. Rămase pînă după cină şi cum în momentul în care se ieşea de la masă ploaia cădea încă, Doamna Pierston îl invită să petreacă noaptea sub acoperişul ei.

Ce curioasă senzaţie îl încerca rămînînd în casa în care locuise, copil fiind, atunci cînd tatăl său îi trasa o viaţă severă şi cînd cu numele lui, Jocelyn, n-ar fi putut depăşi limitele micului sat East-Quarriers.

Dormi puţin şi aproape în zori se ridică din pat. De ce ar continua să trăiască la Londra odată căsătorit? Desigur, cu o femeie tînără, insula era un loc de rezidenţă foarte indicat. Ar putea închiria Sylvania Castle cum o făcuse şi altădată; mai bine chiar l-ar cumpăra.

Viaţa n-ar fi putut să-i ofere nimic mai de dorit decît o casă aşezată pe stînci, în care, alături de Avice, să trăiască tot restul vieţii.

În timp ce gîndea astfel, se lumină de ziuă; zări la cîtiva paşi de el o siluetă fantomatică. Patul său era aşezat vizavi de fereastră; în faţa lui se găsea o oglindă înaltă şi umbra pe care o zărea nu era alta decît propria sa imagine.

Omul pe care-l privea în apele oglinzii era cu mulţi ani mai în vîrstă decît cel care credea că este. Îşi întoarse privirea de la această fantomă ironică a cărei voce părea să spună: „O tragedie pluteşte în aer.”

Nu putu să îndepărteze spectrul şi în final se aruncă în pat. Fie că obosise în ultimul timp, fie că îmbătrînise cu paşi repezi, dar niciodată nu se simţise atît de bătrîn ca astăzi, în lumina rece şi dură a dimineţii.

Ce înspăimîntătoare nedreptate! Pentru ce purta un suflet tînăr în acest corp decrepit şi prin ce cruzime nu putea să-şi schimbe nenorocitul trup pentru unul tînăr şi frumos, aşa cum lubita sa o făcuse de atîtea ori?

Avice sta acum aproape de mama sa pentru a o îngriji mai bine, Jocelyn şi cu ea trebuind să se întîlnească la micul dejun. Fata nu era în cameră atunci cînd el coborî, dar intră cîteva minute după aceea. Pierston ştia că văduva se simţea mai bine şi perspectiva de a lua masa cu Avice îl făcea bucuros.

Se ridică, cu mîna întinsă. Cînd ea îl văzu în plină lumină se retrase atît de uluită încît părăsi camera, pretextînd că uitase ceva. Cînd reveni, era foarte palidă. Se scuză pentru tulburarea sa: veghease toată noaptea trecută lîngă mama ei şi nu se simţea la fel de bine ca de obicei.

Pierston nu putu să treacă peste răul pe care i-l pricinuise privirea înspăimîntată a fetei. Acest incident îi întări temerile din timpul nopţii: în aer plutea o tragedie.

Hotărî - chiar dacă ar fi trebuit să moară - că nu va fi nici o neînţelegere între ei.

– Domnişoară Pierston, spuse el aşezîndu-se, trebuie să ştii adevărul înainte de a te căsători cu mine. Dacă îmi permiţi, aş vrea să-ţi vorbesc puţin despre mine.

– Spuneţi.

– Am iubit-o altădată pe mama ta şi voiam să mă căsătoresc cu ea, numai că ea n-a vrut, sau mai degrabă n-a putut.

– Ce lucru ciudat! răspunse fata privindu-l cînd pe Jocelyn, cînd obiectele înconjurătoare. Mama nu mi-a vorbit niciodată despre asta. Dar nu-i nimic extraordinar aici. Vreau să spun că sînteţi destul de în vîrstă pentru aceasta.

Văzu în această remarcă o ironie neintenţionată.

– Oh! da, destul de în vîrstă! replică necruţător. Chiar prea în vîrstă!

– Prea bătrîn pentru mama? Cum aşa?

– Pentru că eu i-am făcut curte bunicii tale!

– Nu... Cum e posibil?

– Eram chiar logodit cu ea. Ar fi trebuit să mă căsătoresc cu ea dacă aş fi luat drumul cel bun în loc să mă reped într-o scurtătură.

– Dar e imposibil, domnule Pierston! Nu sînteţi atît de bătrîn! Vai! Ce vîrstă aveţi? Nu mi-aţi spus-o niciodată.

– Sînt foarte bătrîn...

– Mama şi bunica mea! spuse ea privindu-l nu ca pe un posibil soţ, ci mai degrabă ca pe o stranie fosilă cu forme umane.

Pierston ghici semnificaţia privirii sale, dar decis să meargă pînă la capăt, nu se cruţă.

– Da... îndrăgostit de mama gi bunica ta, repetă el.

– N-aţi fost cumva îndrăgostit şi de străbunica mea? întrebă ea cu un interes nestăpînit ca în faţa unei

pasionante drame care înăbuşea orice consideraţie personală.

– Oh, nu, nici chiar al străbunicii tale! Imaginaţia ta o ia chiar înaintea mărturisirii mele! Dar sînt totuşi foarte bătrîn.

– Nu ştiam! zise ea cu o voce neliniştită. V-am judecat după aparenţe şi nu păreaţi atît de bătrîn.

– Şi tu... tu eşti foarte tînără.

Urmă un moment de tăcere. Ea îl privea din timp în timp şi ochii săi mari, cu pupilele dilatate aveau o expresie unică. N-ar fi ştiut să spună dacă era milă sau teamă.

Pierston abia atinse mîncarea şi imediat se şi ridică anunţînd că vrea să profite de dimineaţa frumoasă pentru a merge să se plimbe pe stînci.

Imediat ce ajunse afară se îndreptă către înălţimile din nord-vest, la o milă depărtare de acolo. Intenţia sa era de a se întoarce peste o jmătate de oră, de a vizita bolnava şi de a-i vorbi: dar nu se putea hotărî să facă „stînga-mprejur”; cîştiga timp, lăsa lucrurile în starea lor.

O porni pe drumul care-l ducea la Budmouth. Nu se întîmplă nimic pînă seara, cînd sosi un bilet de la doamna Pierston, scris cu creionul:

„Sînt neliniştită de brusca dumneavoastră plecare. Avice pare să creadă că v-a rănit. E cu totul involuntar, sînt sigură. Sînt tare speriată. Nu ne veţi lăsa acum, nu-i aşa? E vorba de fericirea copilului meu!”

„Nu vă voi părăsi, se gîndi Jocelyn, asta ar semăna prea mult cu prima mea fugă. Trebuie să fie ea cea care să ia iniţiativa unei rupturi!”

Alergă imediat la doamna Pierston şi o găsi supărător de neliniştită. Plîngînd, simţi mîinile lui Jocelyn.

– Of! Nu trebuie ca ea să vrea, strigă. E prea tînără. Noi sîntem din acelaşi sînge toate trei! Inima mea se va frînge dacă o vei părăsi acum! Avice!...

Tînăra fată intră.

– Am fost nesăbuită azi dimineaţă, spuse ea cu o voce joasă şi vă cer iertare. Îmi voi ţine cuvîntul.

Mama, cu ochii plini de lacrimi, uni pentru a doua oară mîinile lor. Logodna se pecetlui din nou.

Pierston o porni din nou spre Budmouth. Toate gîndurile îi erau tulburate: neascultînd vocea raţiunii se lăsa dus de fatalitate.

Capitolul V. A FI PE PUNCTUL DE A AVEA

Pierston închiriase în vederea căsătoriei o casă din cărămidă roşie după modelul micilor hoteluri din Kensington, cu un atelier mare cît un hambar din evul mediu, în spatele grădinii.

De acord cu Avice, mama, a cărei sănătate era momentan restabilită, Jocelyn le invită pe cele două femei să vină să petreacă o săptămînă la Londra, în speranţa de a o impresiona favorabil pe tînăra fată. Spera să stârnească interesul logodnicei sale în ce privea mobilarea viitorului lor interior, să trezească în ea dorinţa de a ajunge în curînd stăpîna.

Se găseau de toate în oraş: nimeni nu-l deranja. Sezonul nu era încă deschis, comercianţii se arătau plini de zel, căci de multă vreme nu întîlniseră un client care să le placă atît cît Jocelyn. Pierston şi cele două femei, la fel de neştiutori şi unii şi alţii, căci bucuria tulbura sufletul lui Jocelyn, erau cu totul la mîna lor.

Avice era fermecătoare, chiar dacă puţin cam rece. Jocelyn se bucura de această mare fericire ce-i fusese rezervată pentru sfîrşitul vieţii.

Avice semăna cu mama sa pe care el o iubise pentru fizicul ei, dar avea sufletul bunicii sale pe care o iubise pentru spiritul ei. Pe ea o iubea şi mai mult deoarece le întrupa pe amîndouă. N-ar fi ştiut să spună ce simţea sau gîndea ea şi în acelaşi timp i se părea că are drepturi atît de categorice asupra femeilor din această rasă încît indiferenţa Avicei nu-l tulbura deloc.

Era una din acele moi şi blînde zile de toamnă care, în acest moment al anului, inundau Londra cu lumina lor aurită şi se stingeau în acele fulgurante apusuri de soare care ar fi stîrnit admiraţia tuturor dacă nu s-ar fi ştiut că se

datorau descompunerii luminii la trecerea prin fumul dens de cărbune care plutea deasupra oraşului.

Dincolo de aceşti nori grei ce desenau pe cer castele gotice, oamenii de pe imperiala omnibuzelor puteau distinge lungi striaţii de culoarea topazului care ajungeau încetul cu încetul într-o purpură strălucitoare.

Plouase dimineaţa şi Pierston, care avea grijă de el, se încălţase cu o pereche de cizme de cauciuc pentru a da o raită prin oraş. Se întoarse fără zgomot pe scara pe care cele cîteva ultime raze aurite găsiseră un mijloc de a pătrunde. Se gîndea că logodnica şi viitoarea soacră îl aşteptau pentru ceai. Dar n-o văzu acolo decît pe Avice alături de un ceainic brun şi de prăjituri apetisante. Ea îşi ţinea o batistă în dreptul ochilor şi plîngea încetişor.

O carte îi stătea pe genunchi.

Nu-i remarcă prezenţa decît cînd fu foarte aproape de ea şi Jocelyn se făcu că nu-i văzuse lacrimile.

Vorbiră de o înţelegere cu tapiţerul. Apoi ea îl servi cu o cană de ceai şi părăsi încăperea. Pierston întinse mîna pentru a prinde cartea pe care o citise ea. Era o carte veche de şcoală: „Lecturi franceze” de Stièvenard. Pe prima pagină numele Avicei Pierston. O carte de şcoală, desigur, datînd din vremea cînd era la pension, la Sandbourne. Totuşi cîteva adnotări păreau recente.

De ce plîngea această şcolăriţă – căci ea era mai mult un copil - deasupra unei cărţi de şcoală? O impresionase vreuna din bucăţi? Imposibil! Pierston se pierdu în visare, nemaisimţind nici o plăcere pentru aranjarea noii sale case, care-l absorbise în întregime în timpul ultimelor zile.

Bucuria pe care o simţise cîteva ore mai înainte văzînd cum se apropie căsătoria sa, se destramă brusc. În fiecare zi o iubea pe Avice din ce în ce mai mult. Uneori chiar îi era teamă să nu strice ceva prin asta, căci afecţiunea sa era atît de mare încît i-ar fi trecut cu vederea toate capriciile.

Aruncă o privire spre vasta cameră care se învăluia în umbră: statuile albe erau singurele care se detaşau, privindu-l cu un aer gînditor ca şi cum i-ar fi spus:

„Ei bine, bătrîne prieten, ce vei face acum?”

Niciodată nu-l priviseră astfel în timpurile în care se înălţau în vechiul său atelier, în care-şi crease întreaga sa operă.

De ce un bărbat de vîrstă lui, care de cîţiva ani nu făcuse nimic pentru reputaţia sa de artist, de ce acest bărbat se instalase într-un asemenea loc?

De ce, dacă nu pentru a privi o femeie care, după toate aparenţele, nu-l iubea?

Pierston nu văzu nimic nefiresc în atitudinea Avicei în zilele ce urmară.

Dar la o săptămînă de atunci, ceva îl alarmă. Erau la masă, aşezat între mamă şi fiică.

Îl izbi nervozitatea Avicei. Nu putu să nu-i spună pe un ton care să-i arate că e mai puţin emoţionat decît ea:

– De ce eşti atît de tulburată, draga mea?

– Sînt eu tulburată? răspunse ea tresărind.

Şi întoarse către el frumoşii săi ochi de catifea maro.

– Da, poate... Am primit o scrisoare de la un vechi prieten...

– Nu mi-ai arătat-o, sări repede doamna Pierston.

– Nu... Am rupt-o.

– Pentru ce?

– Era inutil s-o păstrez, am distrus-o...

Doamna Pierston se gîndi că e mult mai prudent să nu insiste şi Avice tăcu.

Ele plecară curînd după obiceiul lor şi Pierston, rămas singur, începu să se plimbe meditînd la cele întîmplate. Pentru prima oară bănuia că poţi foarte bine să te căsătoreşti fără a fi iubit.

Acest „vechi prieten” al Avicei părea a fi un tînăr îndrăgostit, căci de ce ar fi fost ea atît de tulburată? Nu mai părea atît de bucuroasă ca atunci cînd sosise. Londra părea a fi exercitat asupra ei o influenţă favorabilă şi casa o impresionase. Dar, Jocelyn se gîndea că nici o lege nu putea s-o constrîngă pe tînăra fată să se căsătorească cu el dacă ea se răzgîndea în ultimul moment. Astfel că se hotărî să-şi impună voinţa mai mult şi să grăbească căsătoria.

A doua zi se ocupă de toate detaliile ceremoniei. Cînd o revăzu pe Avice, remarcă pe faţa ei spaima, dar o puse pe seama fricii de a-l fi ofensat în ziua de ieri prin mutismul ei.

O întrebă deci pe doamna Pierston în prezenţa Aviceft dacă vrea să fixeze o zi apropiată. Buna femeie păru că reînvie. Şi ea se îndoise că ar fi înţelept să întîrzie prea mult timp nunta.

Hotărîră ca văduva şi fiica ei să se întoarcă într-o zi, două în insulă şi Pierston să le întâlnească cu o zi înainte de căsătoria care trebuia celebrată în insula lor natală.

* * * * *

Jocelyn se află în ziua convenită în partea de sud a Angliei. În timp ce-l ducea trenul, el abia zărea insula.

Părea a fi drapată într-un mantou de umbră, îndepărtîndu-se pe măsură ce el se apropia, ca şi cum ar fi vrut să nu-l lase să-i smulgă unul din cele mai curate giuvaieruri, în persoana Avicei.

Hotărîse, pentru a nu le stingheri pe cele două femei, să se oprească în oraşul cel mai apropiat şi de acolo să comande totul pentru căsătorie. Dar nerăbdarea sa era atît de mare încît nu avu puterea de a părăsi trenul care-l ducea în insulă.

Trecea prin faţa ruinelor castelului Tudorilor, de-a lungul înaltei faleze care-i ascundea marea, ce-şi făcea simţită prezenta prin scrîşnetul galeţilor.

La poalele colinei, în micul cătun Wells nu găsi diligenţă, astfel că dădu dispoziţii să-i fie duse bagajele la han şi începu să urce pe jos.

La jumătatea drumului zări o siluetă întunecată. Cu toate că era prea întuneric pentru a distinge trăsăturile necunoscutului, Pierston ghici, după mersul acestuia, că trebuie să fie la capătul puterilor: se sprijinea greoi de balustrada de fier care se întindea de-a lungul coastei.

– Sînteti bolnav? îl întrebă cînd îl întîlni.

– Of, nu am nimic, panta e abruptă.

Accentul nu era cu siguranţă cel englez şi Pierston deduse că necunoscutul trebuie să fie originar din insulele normande ale Mînecii.

– Pot să vă ajut?

Căci vocea, cu toate că proaspătă şi agreabilă, cea a unui om tînăr, evident, îi păru obosită şi tremurătoare.

– Nu, mulţumesc. Am fost bolnav, dar cred că m-am vindecat. Şi apoi noaptea este atît de frumoasă încît am crezut că voi putea merge pe jos. M-am încrezut prea mult în forţele mele şi această încercare m-a terminat.

– Normal. Aţi face mult mai bine să mă luaţi de braţ pînă la capătul urcuşului.

Astfel rugat, străinul acceptă şi se căţărară împreună pînă pe culme. Odată ajuns acolo, tînărul lăsă braţul lui Jocelyn.

– Vă mulţumesc pentru ajutor, domnule, şi la revedere.

– Mi se pare, după accentul dumneavoastră, că nu sunteţi din insulă. Mă înşel cumva?

– Nu, sînt din Jersey. Bună seara, domnule. Vă mulţumesc că m-aţi ajutat.

– Bună seara, dacă credeţi că puteţi merge singur. Luaţi acest baston, eu nu am nevoie de el.

Şi spunînd aceasta, Pierston i-l puse cu forţa în mîini.

– Mulţumesc, domnule. Mă voi reface după cîteva minute de repaus şi nu vreau să vă mai reţin.

Străinul se întoarse către sud unde strălucea farul din Beal şi îl privi fix.

Cum necunoscutul dorea în mod vizibil să rămînă singur, Pierston porni la drum fără a-şi mai face griji. Foarte sensibil, se întristă o vreme datorită răcelii tînărului. Dar plăcerea pe care o încerca apropiindu-se de casa care va fi probabil a sa în viitor, şterse orice urmă de tristeţe.

De ce, dat fiind că el îmbătrînea şi legăturile vechi, care-l făceau să se ataşeze de insulă, erau din ce în ce mai puternice, n-ar veni el să se stabilească acolo cu Avice?

Acea casă era cea în care locuise tatăl său, cea în care se născuse el... în care va muri, poate. Se amuza făcînd planuri pentru a o mări, dacă Avice ar vrea să trăiască în ea...

Inima sa începu să bată cu putere cînd zări o înaltă şi subţire siluetă în pragul porţii. Tînăra fată tresări cînd îl recunoscu, dar îi întinse în acelaşi timp fruntea cu un aer supus. Părea nervoasă, neliniştită, asemenea unui copil care se teme de mustrarea unui părinte sever.

– Ce drăguţ din partea ta să ghiceşti că aş putea sosi chiar acum, îi spuse. Jocelyn. Dacă aş fi rămas la Londra pentru ultimele tîrguieli, n-aş mai fi putut prinde trenul, de aceea am preferat să vin. Cum se simte mama ta? A noastră, cum o vom numi în curînd...

Doamna Pierston, îi spuse Avice, nu se simţea prea bine. După întoarcerea de la Londra nu ieşea din cameră: sejurul în capitală o obosise.

– Dar ea nu vrea să recunoască că e slăbită de teamă să nu-mi tulbure bucuria.

Jocelyn era atît de fericit încît nu remarcă amărăciunea cu care Avice pronunţase acest ultim cuvînt.

Urcară apoi la doamna Pierston care păru uşurată cînd îl văzu şi-i aruncă o privire recunoscătoare:

– Sînt atît... atît de fericită să vă văd, spuse ea cu o voce tremurată, întinzîndu-i mîna palidă şi slăbită. Am fost atît de...

Un suspin îi tăie vorba, neputînd vorbi cîteva minute. Avice îşi şterse cîteva lacrimi pe furiş şi părăsi brusc camera.

– M-am gîndit atît de mult la această zi, spuse doamna Pierston, încît n-am mai putut dormi; mi-e frică că visul meu se va destrăma şi cred că voi muri înainte de a vă vedea uniţi. Ştiu atît de bine, gîndindu-mă la vechea dumneavoastră generozitate, că veţi fi un soţ foarte bun!

Mai vorbiră un timp, apoi Jocelyn îi ură noapte bună. Doamna Pierston nu-şi mai ascundea bucuria datorată acestei căsătorii şi cuvintele sale sfărîmară ultimele scrupule ale lui Jocelyn.

Avice îl aştepta jos. El se întreba dacă nu cumva în absenţa sa o neliniştise ceva pe doamna Pierston, dar nu putea să-i pună aceste întrebări tinerei fete, deşi numai ea ar fi putut să-i răspundă.

Se miră văzînd că nu apare la cină. Probabil că era lîngă mama ei; se aşeză deci singur la masă.

Timpul trecea. Intrigat că nu mai apare, se îndreptă către poartă şi în prag se văzu faţă în faţă cu ea. Stătea la fel ca atunci cînd sosise el, privind în depărtare, pe drumul luminat de lună.

Prezenţa lui păru s-o tulbure:

– Ce e, draga mea? o întrebă el.

– Cum mama se simte mai bine şi nu are nevoie de mine, mă întreb dacă aş putea merge să caut o persoană căci am promis s-o fac în astă seară. Dar pentru că aţi venit doar pentru mine, mi-e teamă să nu vă supăr lăsîndu-vă singur un timp.

– Unde trebuie să mergeţi s-o căutaţi?

– Acolo, alături, spuse ea făcînd un gest vag. Nu e departe. Nu mi-e frică... ies destul de des singură...

O linişti cu veselie:

– Dacă vrei într-adevăr să mergi, draga mea, eu nu te împiedic deloc. N-am nici o putere asupra ta pînă mîine. Şi tu ştii că nu vreau să abuzez.

– Dimpotrivă, aveţi toată puterea. Mama nu poate să mă supravegheze şi o înlocuiţi.

– Mergi atunci, copila mea! Aleargă pînă la prietena ta...

– Veţi fi aici cînd mă voi întoarce?

– Nu, mă voi duce la han, să văd dacă mi-au adus bagajele.

– Mama nu v-a întrebat dacă rămîneţi? Camera mare a fost pregătită pentru dumneavoastră. Dumnezeule, mi-e teamă că nu v-am spus-o...

– Ba da, ba da, doamna Pierston m-a întrebat. Dar trebuie să văd dacă mi-au adus bagajele la han. Aş vrea mult să-mi petrec noaptea aici. Aşa că vă spun acum noapte bună, cu toate că e încă devreme. Voi veni repede mîine dimineaţă pentru a afla veşti despre mama ta şi ca să vă salut. Nu te vei întoarce prea tîrziu în seara asta?

– Oh! nu!

– Nu vrei să te însoţesc?

– Nu, mulţumesc, e foarte aproape.

Pierston îşi exprimă regretul. „Ciudat, se gîndea el, cît de copil e! Pentru orice ea se întreabă dacă îi e permis sau nu şi dacă e bine sau rău...”

Abia plecă el, că Avice luă un pachet dintr-un dulap, îşi puse pălăria şi haina şi înaintă spre Sylvania Castle unde totul părea liniştit. Îl auzi trecînd pe Pierston prin faţa carierelor din est: se îndrepta către han.

O luă atunci pe mica potecă din dreapta şi urcă pînă la Red King Castle, care se înălţa ca o masă de granit negru, argintată de lună, la marginea nesfîrşitei mări.

Capitolul VI. UNDE E IUBITA?

Doamna Pierston avu o noapte agitată, dar nimeni nu ştiu nimic. Starea de depresie care-i sporea neliniştea la gîndul căsătoriei, nu scăzu deloc, ba chiar dimpotrivă.

În timp ce ea dormea puţin, foarte de dimineaţă, Avice intră în camera sa.

Cum tînăra fată venea destul de des în vîrful picioarelor să se asigure că totul e în ordine, ea nu-i dădu atenţie şi murmură doar pentru a o asigura:

– Mă simt mai bine, scumpo. Lasă-mă să dorm şi tu du-te să te culci...

Dar zgomotul o trezise de tot şi ea rămase pe gînduri. Această căsătorie nu-i dădea nici un motiv de temere. Era convinsă că nu i-ar putea dori ceva mai bun fiicei sale. Toate mamele, toate persoanele tinere din insulă o invidiau pe Avice căci Jocelyn părea extraordinar de tînăr pentru vîrstă sa şi deosebit de seducător. Familia sa era bine cunoscută; se ştia că moştenise de la tatăl lui o avere frumoasă, avea relaţii excelente şi reputaţia sa artistică era recunoscută.

Însă Avice, doamna Pierston o ştia, avusese o oarecare pasiune pentru unul din tinerii insulei şi ca o mamă bună, se felicita că găsise atîta ascultare a propriilor dorinţe, în acele condiţii, la tînăra sa fiică.

Dealtfel pentru toţi ceilalţi, exceptînd poate principala interesată, Jocelyn părea cel mai romantic îndrăgostit.

Ce poveste minunată, gîndea doamna Pierston, aceasta triplă dragoste pentru trei femei de acelaşi sînge.

N-o iubise pe prima, a doua îl pedepsise; şi iată că acea căsătorie, pe care n-o putuse realiza cu celelalte două, împlinea visul iniţial, considerînd-o adevărată operă de tandreţe căreia nimeni nu putea să-i conteste firescul.

Văduva se gîndea că a doua Avice n-ar fi putut probabil să se căsătorească cu Jocelyn, în acea zi de îndepărtată amintire în care îi oferise mîna sa, chiar dacă destinul n-ar fi legat-o deja de un altul.

Dar, în sfîrşit, totul lua o întorsătură fericită.

Of! În mod sigur această căsătorie va fi încununarea vieţii sale! Se putea mîndri că nu trăise în zadar. Se gîndea că ea, o fată obişnuită, o mică şi modestă spălătoreasă, bună la toate în căsătoria nefericită la început, devenită apoi o agreabilă tovărăşie, se gîndea că ea îşi crescuse fata pentru a împlini visul pe care ea nu-l putuse atinge. Această fiică pe care o vedea bine stabilită într-un interior luxos şi rafinat, alături de un soţ amabil şi reputat...

Asemenea gînduri îi treceau prin minte bolnavei.

Atît de ascuţite îi erau simţurile, încît i se păru la un moment dat că se trezise cineva în casă. Crezu că aude un zgomot de voci în camera fiicei sale. Dar nu era nici ora cinci şi abia de se zărea afară, probabil că se înşelase.

Era atît de agitată încît patul scîrţîa sub mişcările sale sacadate.

Se întreba de ce nimeni nu stătea aproape de ea, dar, nu imediat, scutură un clopoţel şi după cîteva minute apăru îngrijitoarea. Era Ruth Stockwool, o bătrînă femeie din insulă care o cunoştea pe doamna Pierston din copilărie şi care-i ştia toată viaţa.

– Sînt atît de agitată încît nu pot să stau singură, spuse văduva. Mi s-a părut că Becky o ajută pe domnişoara Avice să-şi îmbrace din nou rochia de nuntă.

– Vai, nu! nu încă, doamnă, nimeni nu s-a trezit. Dar încercaţi şi înghiţiţi asta.

Cînd doamna Pierston lui paharul cu lapte, ea continuă:

– Nu pot să mă împiedic să-mi fie teamă că în ultimul moment Avice va da înapoi. Căci el este mai în vîrstă cu mult decît ea...

– Da, e adevărat, spuse bătrîna femeie, dar nu văd ce-ar mai putea acum să împiedice căsătoria...

– Avice, după cum o ştiţi, are idei; şi apoi ea s-a îndrăgostit nu demult de un tînăr de douăzeci şi patru de ani. A fost foarte misterioasă şi scumpă la vorbă în ce priveşte acest subiect. Aş fi preferat s-o văd plîngînd şi spunîndu-mi secretul, dar a fost exact pe dos. Cred că îl iubeşte încă.

– Pe cine? Pe tînărul francez din Sandbourne? Domnul Leverre? Mi-ai spus-o, dar credeam că nu mai e nimic între ei.

– Mă îndoiesc; şi chiar am sentimentul că ea l-a văzut ieri seară. Poate că numai pentru a-i spune „adio” şi a-i înapoia cărţile împrumutate. Dar aş fi dat mult ca ea să nu-l fi cunoscut. Nu este francez, chiar dacă şi-a petrecut acolo cea mai mare parte din viaţă. Tatăl său era un mare proprietar la Jersey. În a doua căsătorie şi-a luat o femeie din insulă. De aceea tînărul e aici aproape acasă la el.

– Ah! ştiu acum. Mama sa vitregă este o Bencomb. Se vorbea mult de ei altădată.

– Da, tatăl Marciei era atunci cel mai bogat proprietar de cariere, dar numele lui e uitat astăzi. Era, după cum îmi spunea mama, o fată frumoasă; ea a încercat, se pare, să-l prindă pe domnul Pierston în mrejele sale, pe vremea cînd el era un bărbat tînăr. Purtarea ei a fost de-a dreptul scandaloasă. După această întâmplare a plecat în străinătate cu tatăl său care făcuse aici avere. Dar acesta şi-a pierdut banii în tot felul de speculaţii. Mai târziu ea s-a căsătorit cu acest bărbat din Jersey, domnul Leverre, pe care-l iubise altădată, şi îi crescu fiul.

Doamna Pierston se opri pentru a-şi mai trage răsuflarea şi cum Ruth nu punea nici o întrebare, îşi reluă şoptitul:

– Iată cum domnişoara Avice a făcut cunoştinţă cu tînărul. Cînd soţul doamnei Leverre a murit, ea a părăsit Jersey pentru Sandbourne. A venit într-o zi aici căutîndu-l pe domnul Jocelyn Pierston şi înşelată de numele meu a venit să-mi facă o vizită împreună cu fiul său. Cînd Avice s-a întors la pensionul din Sandbourne l-a întâlnit pe băiat. Era profesor de franceză. S-au văzut de multe ori, dar n-am aflat decît mai târziu.

– Ei bine, îl va uita.

– Sper... Oh, cît sper... Acum voi încerca să dorm un pic.

Ruth Stockwool se întoarse în camera sa şi ştiind că stăpîna nu va avea nevoie de ea decît peste o oră şi jumătate, se culcă şi adormi imediat.

Patul său nu era despărţit de scară decît printr-un perete subţire. Într-o stare de semi-adormire auzi un foşnet uşor de-a lungul peretelui ca şi cum nişte degete ar fi bîjbîit prin întuneric.

Apoi zgomotul se stinse şi ea visă că se deschise uşa de la intrare.

Căzuse într-un somn adînc cînd acelaşi lucru avu loc din nou; degete bîjbîiau de-a lungul peretelui, apoi uşa se deschise, se închise şi se făcu linişte.

De astă dată se trezi cu totul. Zgomotul acela repetat o intriga.

Cu toate că era foarte devreme, primii paşi puteau fi atribuiţi cameristei, deşi doamna Stockwool nu putea înţelege de ce coborîse atît de încet şi pe întuneric. Dar ceilalţi paşi erau inexplicabili.

Ruth se ridică şi trase storurile. Zorii abia mijeau şi farul, jos pe plajă, licărea încă.

Tamarix-ul se profila deja pe cerul gri şi se distingea panglica sinuoasă a drumului, de-a lungul stîncilor.

Pe acel drum se detaşau două siluete întunecate, la cîţiva paşi una de cealaltă. Dar imediat se întîlniră. Erau

muncitori în cariere, cei ce păzeau farul din Sud, sau mai curînd marinari care se întorceau de la pescuitul nocturn.

Ruth n-ar fi ştiut s-o spună.

În orice caz ele n-aveau în mod sigur nici o legătură cu zgomotele care o neliniştiseră. Astfel că bătrîna, fără să-şi mai facă griji, se puse din nou în pat.

* * * * *

Jocelyn îi promisese că-i va face o vizită matinală doamnei Pierston pentru a afla care e starea sănătăţii sale, după o noapte de odihnă. Slăbiciunea bolnavei îl impresiona mai mult decît Avice şi îl neliniştea.

În timp ce se îmbrăca, zări pe fereastră doi sau trei mateloţi pe faleză de dincolo de sat, care păreau să privească cu deosebit interes un vas ancorat pe partea opusă a Wessex-ului.

La opt şi jumătate părăsi hanul şi se îndreptă spre locuinţa doamnei Pierston. Apropiindu-se, remarcă aspectul neobişnuit al casei. Bariera, uşa şi două ferestre erau deschise; toate celelalte obloane erau închise şi casa avea aerul trist şi indiferent al unei persoane buimace.

Nimeni nu răspunse bătăii sale în uşă. Intră. Masa nu era pusă în sufragerie. Primul său gînd fu că doamna Pierston murise.

În timpul în care rămase indecis, Ruth Stochwool năvăli în cameră, cu o hîrtie mototolită în mîini.

– Domnule Pierston! Domnule Pierston!

– Ce? Doamna Pierston?...

– Nu! Nu! Domnişoara Avice! Ea a plecat! da, plecat! Citiţi, domnule. A lăsat-o în camera sa. Sîntem înnebunite!

Luă maşinal scrisoarea şi constată că era acoperită cu două scrieri diferite; prima parte, scrisă de Avice spunea:

Draga mea mamă, mă voi ierta vreodată? M-am purtat rău! Şi totuşi eu am hotărît ieri seară că nu se va întîmpla nimic.

La ora zece am ieşit să-mi iau rămas bun, ai ghicit poate, de la domnul Leverre şi să-i dau cărţile, scrisorile şi cadourile. L-am întunit aproape de Sylvania Castle unde hotărîsem să ne vedem, pentru că el nu putea veni acasă.

L-am găsit foarte bolnav. A fost bolnav în ultimul timp şi obligat să stea în pat; dar a plecat pentru a-şi putea lua rămas bun de la mine. Oboseala călătoriei l-a zdrobit. Am rămas alături de el un timp sperînd să-şi recapete cîtuşi de puţin forţele. Dar timpul trecea şi el era tot în imposibilitatea, nu numai de-a pleca, dar de a călători singur, nici măcar cîţiva paşi.

Am încercat cu curaj, în ultimul timp să nu-l mai iubesc, dar toată dragostea mi-a revenit deodată. Îmi era imposibil să-l părăsesc în starea în care era. Ar fi fost ca şi cum i-aş fi dorit moanea. Astfel l-am adus, aproape cărîndu-l, pînă acasă la noi. Acolo s-a simţit un pic mai bine, dar cum nu putea rămîne afară şi cum toată lumea dormea, l-am urcat în camera pe care-o pregătisem pentru domnul Pierston.

L-am pus să doarmă, apoi m-am dus în camera ta după rachiu şi un pic din poţiunea ta fortifiants. Erai adormită sau mai auzit? Am rămas lîngă el toată noaptea. Se simţea mai bine. Discutam despre ce ar trebui să facem. Simţeam că n-o să mă pot căsători cu altcineva, deşi încercasem să renunţ la el. Ne-am hotărît să ne căsătorim înainte ca cineva să ne poată împiedica şi am plecat în zori cu această intenţie.

Spune-i domnului Pierston că această fugă nu a fost premeditată. Întâmplarea este responsabilă de tot ce s-a petrecut, îmi pare rău că m-am purtat astfel faţă de el, căci mă va judeca foarte aspru, fiindcă mă hotărîsem să vă ascult şi să mă căsătoresc cu el.

Dar Dumnezeu, făcîndu-mă necesară celui pe care-l iubesc, m-a împiedicat poate să fac o greşeală pe care în mod sigur aş fi repetat-o.

A voastră fiică iubitoare,

AVICE

A doua parte era acoperită cu un scris bărbătesc.

Dragă mamă (nu veţi fi aşa în curînd?), Avice v-a explicat pe larg întîmplarea care a făcut necesară căsătoria noastră. Aş fi fost cu siguranţă mort fără ospitalitatea pe care fiica dumneavoastră mi-a oferit-o sub acoperişul vostru şi fără tandrele îngrijiri pe care mi le-a dat în timpul acelor ore de suferinţă nocturnă.

Ne iubim nebuneşte şi nimeni nu ne poate despărţi acum. Vom urma legea firii...

Vă rog s-o preveniţi pe mama faţă de aceste evenimente şi să mă consideraţi al vostru devotat,

HENRI LE VERRE

Jocelyn îşi ridică privirea.

– Doamna Pierston auzise bine că vorbeşte cineva, astă-noapte, dar şi-a imaginat că visase. Îşi aminteşte, într-adevăr că a văzut-o pe Avice spre dimineaţă aproape de masa unde se afla poţiunea. Ce şireată! Cînd mă gîndesc că îndrăgostiţii nu erau despărţiţi de mine decît printr-o distanţă de un metru sau doi şi că el se odihnea în cearşafurile care vă erau destinate, domnule! Frumoasele noastre cearşafuri, domnule! fără cîrpituri şi parfumate cu rosmarin! Cu adevărat s-ar crede că aţi refuzat să dormiţi aici numai pentru a-i lăsa lui locul.

– N-o condamnaţi! Nu-i condamnaţi! spuse Jocelyn cu o voce albă. Mai ales n-o dispreţuiţi, ea nu este vinovată. Eu sînt... Am făcut astfel cu bunica sa... Ea a plecat acum. Inutil să ţineţi secret. Spuneţi-o celor din insulă. Spuneţi-le că am venit aproape în zori pentru a-mi găsi logodnica plecată... Spuneţi-le tuturor că a fugit departe de mine! O vor afla mai, devreme sau mai tîrziu...

Una din servitoare şopti:

– Nu vom face asta.

– De ce?

– O iubeam în ciuda greşelilor ei.

– Într-adevăr? întrebă el.

Şi suspină gîndindu-se că în fond, tinerele servitoare îi ţineau parte Avicei.

– Cum a suportat mama ei această lovitură? întrebă el. S-a trezit?

Doamna Pierston nu dormea; căci atunci cînd aflase fără nici o pregătire vestea, o asemenea agitaţie pusese stăpînire pe ea, încît începu să spună cuvinte atît de incoerente că se temuseră de o congestie cerebrală.

Dar de cît va timp exaltarea îi trecuse şi se odihnea obosită şi palidă în patul său.

– Vreau s-o văd. Şi să chemăm cît mai repede doctorul.

Trecînd prin faţa camerei goale a Avicei, a cărei uşă era întredeschisă, zări că patul nu fusese desfăcut.

Intră în camera cea mare care-i fusese iniţial destinată, într-un colţ, văzu bastonul său.

– De unde a apărut? întrebă surprins.

– L-am găsit aici, domnule.

– Vai! da, şopti el, e adevărat... I l-am dat lui... Asta mi se potriveşte! M-am frămîntat pentru un altul.

Fu ultimul cuvînt de amărăciune care-i scăpă lui Jocelyn.

Se îndreptă spre camera doamnei Pierston, urmat de cameristă.

– Domnul Pierston e aici, doamnă, îi spuse ea bolnavei.

Cum aceasta nu răspunse, Ruth se apropie de pat.

– Ce i s-a întîmplat, domnule Pierston?

Avice stătea în poziţia pe care i-o dăduse îngrijitoarea; nici un abur nu ieşea de pe buzele sale: trăsăturile rigide aveau expresia încăpăţînată pe care Jocelyn i-o văzuse deseori, fată fiind, cînd se plimba fără zgomot în apartamentul său din tinereţe.

Văzînd asta Ruth Stockwool îşi pierdu stăpînirea de sine.

– Această lovitură i-a pricinuit-o plecarea domnişoarei Avice! strigă ea. Ea şi-a omorît mama! Ea şi-a omorît mama!

– Nu spuneţi un lucru atît de înspăimîntător, o întrerupse repede Jocelyn.

– Ar fi trebuit să o asculte... era atît de bună, biata femeie! Şi noi i-am fi putut ascunde adevărul!... Îşi dorea atît de mult această căsătorie, biata fiinţă! Ce nerecunoscători aceşti tineri!

– Trebuie chemat doctorul, spuse Pierston maşinal, grăbindu-se să părăsească camera.

Cînd doctorul satului sosi nu putu decît să constate decesul: angină pectorală. Declară orice cercetare inutilă.

Cele două siluete negre pe care le zărise Ruth în zorii gri, cu cinci ore mai înainte, se îndreptară mai întîi la nord de Sylvania Castle, pe mica potecă ce ducea la ruinele vechiului castel şi de acolo...

Chiar trăgînd cu urechea nu s-ar fi putut auzi nici cel mai mic cuvînt între ei.

Bărbatul înainta greu, susţinut de femeie. La capătul coastei, se opriră un moment şi se îmbrăţişară lung.

– Ar trebui să mergem pînă la Budmouth, dacă nu vrem să fim descoperiţi, spuse el trist. Eu nu mai pot să înaintez nici chiar cu ajutorul tău, scumpo. Mai sînt două mile de-aici pînă la poalele colinei...

Tînăra fată tremura din toate încheieturile, dar încercă să-l liniştească:

– Dacă ai putea să mergi pînă la Street of Wells, poate am găsi acolo o trăsură? Sau mai bine, am putea coborî în golf şi cu ajutorul unuia dintre micile vase legate în acel loc, să ajungem în nordul insulei. Odată aflaţi acolo, vom atinge uşor staţiunea. Marea este calmă şi mareea ne va împinge, vom merge aproape fără efort.

Planul părea logic. Părăsiră drumul drept pentru poteca îngustă care continuă şanţul initial al fortăreţei. Zgomotul paşilor lor, atît de uşori totuşi, răsuna pe roca netedă, atît de mare era liniştea împrejur. Pe marginea falezei, un drum strîmt, tăiat chiar în rocă, cobora abrupt pînă în micul golf de jos.

Cele două siluete tremurătoare o porniră pe acolo, una dintre ele cunoştea atît de bine aceste locuri încît nu avea nevoie să bîjbîie, cum o făcea însoţitorul său, de-a lungul zidului gros de piatră care se înălţa în dreapta lor.

Gîfîind, ajunseră în sfîrşit jos şi mai merseră încă cîţiva metri pe galeţii ascuţiţi.

Locul era atît de pustiu încît ar fi putut trece zile întregi fără să se vadă suflet de om. Pe plajă erau remorcate două sau trei bărci mari de pescuit şi cîteva mici ambarcaţiuni uşoare, iar la cîtiva paşi se înălţa o colibă din lemn. Cei doi îndrăgostiţi încercară din toate puterile să pună la apă una din cele mai uşoare ambarcaţiuni şi apoi să sară înăuntru. Tînăra fata fu prima care rupse tăcerea.

– Unde sînt vîslele?

Bărbatul se aplecă, dar nu zări nimic în barcă.

– Am uitat să le iau, răspunse el.

– Probabil că erau închise în colibă; acum va trebui să ne lăsăm în voia curenţilor.

Dar curenţii în acel loc era contrari. Fluxul, e drept, îi împingea către nord, dar, în afară de flux, acţiona de-a lungul ţărmului un reflux contrar, pe care marinarii locului îl numeau „Micul sud”. Erau doi curenţi pe fiecare coastă a insulei, ce se regăseau în dreptul farului Beal unde împreună se întîlneau cu fluxul. Marea, la confluenta acestor trei curenţi contrari, era agitată precum apa care fierbe într-un ceainic, chiar şi pe vreme liniştită. Acest loc temut se numea, după cum fiecare o ştia, „Vîltoarea”. De aceea, cu toate că fluxul îi împingea spre nord, adică către pămîntul sigur al Wessex-ului, „Micul sud” îi ducea din toate forţele către Beal pentru a se intra în locul numit „vâltoarea”. Iar acolo curentul înhăţă inofensiva bărcuţă a îndrăgostiţilor, care neavînd rame pentru a ieşi de aici, se vedeau antrenaţi către rocile gri şi peretele falezei.

Se priviră cu disperare, dar fără groază, atît de puternică era totuşi speranţa în sufletele lor tinere.

Fragila ambarcaţiune urca şi cobora pe creasta valurilor. Deodată începu să se rotească cu o asemenea violenţă, încît vaporul fanal, care stătea aproape de plajă, singurul punct de reper, le apăru succesiv, cu o viteză vertiginoasă, la dreapta lor, apoi la stînga, apoi iar la dreapta, şi pe urmă la stînga, pînă ce ameţiţi de tot închiseră ochii. Imediat după aceea, simţiră o alunecare uşoară şi constatară că pluteau spre sud.

Bărbatul avu atunci o idee fericită. Luă batista şi o aprinse cu unui chibrit. Fata întinse şi pe a sa. Cînd amîndouă pînzele fură consumate, se gîndiră la umbrelă şi tînărul o flutură pînă ce nu-i mai rămase în mîini decît mînerul de porţelan.

Vasul fanal era acum în mişcare şi peste cîtva timp o rază colorată le răspunse.

Se aruncară unul în braţele celuilalt.

– Ştiam că n-o să ne înecăm, rosti Avice plîngînd.

– Şi eu mă gîndeam la fel, răspunse el.

În zori, o barcă le veni în ajutor şi cu o puternică uşurare se văzură remorcaţi pe pontonul salvator, pictat în roşu, pe care se detaşau mari litere albe.

Capitolul VII. VECHIUL TABERNACOL IA O NOUĂ ÎNFĂŢIŞARE

Seara de octombrie se lăsă şi Jocelyn tot mai stătea pe gînduri lîngă trupul neînsufleţit al doamnei Pierston.

Avice plecase, Dumnezeu ştie unde, iar el ca prieten apropiat al familiei se ocupase cît putuse mai bine de tot, îndeplinind tristele formalităţi cerute de acestă moarte subită.

În timp ce se gîndea în întuneric, Jocelyn văzu grupîndu-se în jurul surorii lor neînsufleţite fantomele celor pe care dragostea sa le idealizase rînd pe rînd. Ele îl priveau cu tristeţe, precum femeile troiene pe zidurile Cartaginei, cînd l-au văzut pe Enea.

Îi plăcuse să le înfrumuseţeze pe cît putuse în marmură, dar în acest moment le revedea, nu cu perfecţiunile cu care imaginaţia lui le împodobise, ci aşa cum erau cu adevărat, cu slăbiciunile, greşelile şi cusururile lor.

Şi în timp ce căuta să ghicească misterul sufletului lor, vocile acestora păreau din ce în ce mai stinse... se îndepărtau în ceaţa amintirii, purtate pe drumuri diferite de al său. Şi el rămînea singur... singur.

De posibilul ridicol ce ar reieşi din ultimele evenimente îi păsa prea puţin, dar ar fi vrut să risipească neînţelegerea pe care o provocase. Aceasta era însă, din nefericire imposibil. Nimeni nu va şti ce căutase în aceste iubiri succesive, acel ideal care-l atrăsese mereu, pentru a pieri imediat ce credea că-l atinsese.

Acel chinuitor ideal care-l făcuse să alerge într-un galop atît de frenetic cum nimeni n-ar fi bănuit, acel ideal pe care, chiar dacă o credea mai puţin în durerea de acum, îl găsise în sfîrşit în femeia ce-l părăsise.

Nu era un amor carnal, Jocelyn nu cunoştea acest amor. Nici o femeie nu putea să se plîngă că i-ar fi stricat viaţa, cu toate că el avusese atîtea pasiuni.

Nu, nimeni nu ghicea trăirea de adevărată duioşie pe care-o pusese în această căsătorie care se credea a fi doar visul unui bătrîn egoist, şi nimeni nu va şti... nimeni...

Viaţa lui îi apărea ca un veritabil coşmar. Ar fi vrut să se facă nevăzut precum un spirit, să fugă din aceste locuri rupînd legătura de servitute cu Eterna Frumuseţe...

Vedea totul în negru în clipa aceea. Bona aduse o lampă. Afară, vîntul sufla cu putere şi vasul fanal se clătina, mic punct pierdut în imensitatea cenuşie.

Un sunet de clopot întrerupse înspăimîntătoarea linişte. Pierston auzi voci. O anume intonaţie, un accent deosebit, treziră în el îndepărtate amintiri. O singură femeie avea acea modulaţie bogată, vibrantă... Era cu putinţă?

Necunoscuta schimbă cîteva cuvinte cu servitoarea care îşi făcuse apariţia imediat.

– Cine e această femeie? întrebă Jocelyn.

Bona ezită.

– Este doamna Leverre... mama bărbatului care a răpit-o pe domnişoara Avice.

– Bine, aş vrea s-o văd, răspunse el calm.

Acoperi faţa moartei şi coborî.

Leverre? Unde oare mai auzise el acest nume? Îşi amintea... americanii aceia întîlniţi la Roma... Să fie oare chiar Marcia Bencomb?

O lampă înaltă lumina obiectele familiare. O găsi pe vizitatoare în salon, în picioare şi acoperită cu un văl. Trăsura care o adusese aştepta în faţa porţii.

Nu-i putu distinge trăsăturile.

– Domnul Pierston?

– Eu sînt.

– O reprezentaţi pe doamna Pierston?

– Da... Cu toate că nu sînt din familie.

– Eu sînt Marcia... Au trecut patruzeci de ani de atunci...

– Ghicisem. Sper că ai avut o viaţă uşoară. Dar pentru ce, după atîta timp, mă cauţi în acest moment dificil?

– Sînt mama vitregă a bărbatului cu care logodnica ta a fugit în această dimnineaţă.

– E adevărat...

– Este firesc să vreau să aflu detaliile acestei întîmplări.

– Da. Să vorbim liniştit. Dă-mi voie mai întîi să închid poarta.

Marcia se aşează. El înţelese atunci, printr-o presimţire ce-i lumina viitorul, că această întîlnire nu era întîmplătoare, că evenimentele o făcuseră fatală, inevitabilă.

Ea îi povesti viaţa sa. Aproape imediat după despărţirea lor tatăl ei murise, lăsînd-o singură şi fără avere. Atunci s-a căsătorit cu un vechi prieten, îndrăgostit de ea, domnul din Jersey care, văduv de puţin timp avea nevoie de o femeie alături de el pentru a-şi putea creste copilul. Soţul său a murit de cîţiva ani. Ea a rămas singură, cu un copil de crescut. În ciuda mijloacelor limitate, l-a dus în pension la Saint-Hélier mai întîi, pe urmă la Paris pînă ce, şcoala fiind terminată, el a putut intra ca profesor de franceză la colegiul din Sandbourne. Anul trecut, ea şi fiul ei, trecînd prin insulă au venit să-i facă o vizită doamnei Pierston şi fiicei sale, pentru a şti, adăugă ea calmă „ce devenise omul pe care ea îl părăsise în înflăcărarea primă a tinereţii şi cu care ea nu se căsătorise din proprie voinţă”.

Pierston aprobă.

– Şi iată, reluă ea, cum s-au cunoscut şi legat tinerii, unul de celălalt.

Doamna Pierston consimţise ca Avice, la insistenţele acesteia din urmă, să ia lecţii de franceză cu tînărul Leverre, facilitînd astfel legătura lor.

Marcia nu se gîndise să preîntîmpine această intimitate, căci de cîţiva ani, ani care au fost trişti, a învăţat să aprecieze numele pe care-l dispreţuise altădată. Dar cînd aflase că doamna Pierston i-o destinase pe Avice lui Jocelyn, ea încercase din toate puterile să rupă legăturile care-i uneau pe cei doi tineri; prea tîrziu din nefericire.

Henri fusese foarte bolnav şi lipsa sa, a doua zi, o neliniştise foarte tare.

Dar în această dimineaţă, o scrisoare de la el o informase asupra căsătoriei cu Avice.

Unde trebuia să aibă loc ceremonia, nu ştia.

– Ce vei face acum? îl întrebă ea.

– Nimic. Nu mai e nimic de făcut. Am făcut şi eu la fel altădată: e revanşa trecutului.

Marcia se gîndi o clipă apoi continuă:

– N-am putea afla ce s-a întîmplat cu ei?

– Ba da, se poate.

Şi Pierston se trezi, cîteva minute mai tîrziu, mergînd ca într-un vis alături de Marcia, pe drumul cenuşiu, în căutarea fugarilor.

Văzu că cea mai mare parte a vecinilor nu ştiau mai mult decît el despre soarta îndrăgostiţilor.

La un colţ de stradă, un grup de oameni discutau evenimentul. Ştiind şi unul şi celălalt dialectul, Marcia şi Jocelyn putură înţelege ce spuneau.

Dimineaţa, în zori, se constatase lipsa unei bărci în golf şi imediat după ce se află de fuga tinerilor, bănuielile căzură asupra lor.

Pierston se îndreptă către micul golf, fără ca măcar să se uite dacă Marcia îl urma. Cu toate că era şi mai întuneric decît la ora matinală la care Avice şi Leverre urmaseră acelaşi drum, el coborî val vîrtej şi fără să ezite mica potecă tăiată în stîncă, care îl ducea pe plajă.

– Eşti aici, Jocelyn?

Recunoscu vocea Marciei. Ea îl urmase şi se găsea la jumătatea drumului falezei.

– Da, spuse el.

Observă că ea îl striga, pentru prima oară după recenta lor întîlnire, pe numele mic.

– Nu văd nimic şi mi-e frică să te urmez.

Frică să-l urmeze? Iată ce schimbă în întregime ideea pe care şi-o făcuse despre ea: căci pînă în acel moment o crezuse mereu că e îndrăzneaţă, trufaşa Marcia de altădată.

Această dezvăluire îl emoţiona în chip ciudat. După toate cîte au fost, ea nu era totuşi decît o femeie. Se întoarse şi-o luă de mînă.

– Lasă-mă să te conduc, spuse el încet.

Scrutară marea cu privirea. Vasul-fanal licărea mereu ca şi cum nu şi-ar face nici o grijă pentru fugari.

– Sînt foarte neliniştită, spuse Marcia, crezi că ar fi putut acosta teferi şi sănătoşi?

– Da, răspunse o altă voce decît cea a lui Jocelyn.

Era un pescar care trăgea liniştit din pipă sub adăpostul micii colibe. Le povesti cum au fost salvaţi cei doi tineri. O ambarcaţie îi conduse pe malul Wessex-ului, de unde ei voiau să plece la cea mai apropiată staţie. Acolo săriseră în primul tren spre Londra. Aflase vestea cu o oră înainte.

– Se vor căsători mîine dimineaţă, spuse Marcia.

– Cu atît mai bine! Nu am nici o rudă apropiată ta această lume, decît verişori de al douăzecelea grad printre care era şi tatăl tău... Mă voi ocupa imediat de asta... Cît despre mine, eu am trăit o zi în plus...

Capitolul VIII. RECVIEM PENTRU ACEASTA UMBRĂ CENUŞIE CARE A FOST ALTĂDATĂ UN BĂRBAT

În luna noiembrie care urmă, Pierston, grav bolnav, era ţintuit la pat în casa sa din Londra.

Funeraliile celei de-a doua Avice avuseseră loc într-una din acele umede zile de toamnă în care ploaia cade tot atît de des precum căzuseră proiectilele vechilor cuceritori ai insulei.

Jocelyn era în fruntea cortegiului; nu primise nici o veste de la Avice, cu toate că se anunţase moartea atît în ziarele locale cît şi în cele londoneze, în speranţa de a atrage astfel atenţia tinerei femei.

Dar cînd sumbra procesiune intra în cimitir, văzură alergînd în galop pe culme o trăsură de închiriat mînată de un bărbat în livreaua birjarilor din Budmouth. Ea se opri la poarta cimitirului: un bărbat şi o tînără femeie coborîră.

Înaintară repede şi-l întîlniră pe Pierston în momentul în care punea sicriul în groapă. Jocelyn nu întoarse capul, ştiind că Avice şi Henri-Leverre erau în urma lui. Avu impresia că o remuşcare adumbrea fruntea femeii. Evident ea nu se aşteptase să-l vadă acolo. Din delicateţe se îndepărtă cîtiva paşi, şi cînd slujba luă sfîrşit, se retrase şi mai mult. Bănui că tînăras femeie îi era recunoscătoare.

Nici Avice, nici soţul său nu-i adresară nici un cuvînt. Dispărură imediat după ceremonie aşa cum şi veniseră.

În acea tristă zi de toamnă, în cimitirul din Wesses, atunci cînd durerile sufleteşti şi fizice îl istoviră, Jocelyn fu cuprins de o febră puternică ce, după întoarcerea sa la Londra, îl ţinu între viaţă şi moarte. Criza odată trecută, echilibrul şi calmul îi reveniră. Auzi un zgomot făcut de o conversaţie, paşi înăbuşiţi de covor. Lumina slabă nu-i

permitea să distingă obiectele. Două siluete se mişcau fără zgomot: îngrijitoarea şi o femeie elegantă în ţinută de oraş.

Fu adus la realitate de o voce familiară care-i şopti uşor:

– Lumina nu-ţi face deloc rău la ochi?

O recunoscu pe Marcia şi toate întîmplările ce-i precedaseră boala îi reveniră în memorie.

– Tu mă îngrijeşti, Marcia?

– Da... Sînt la Londra de cînd eşti bolnav căci nici una din frumoasele tale prietene nu părea să se îngrijească dacă eşti mort sau viu. Locuiesc foarte aproape de aici şi sînt mulţumită să te văd în afară de orice pericol. Noi am fost neliniştiţi, ştii?

– Ce bună eşti!... Şi ei?...

– S-au căsătorit. Starea ta i-a întristat foarte tare, au venit să afle noutăţi despre tine. Ea chiar te-a vegheat o noapte, dar nu recunoşteai pe nimeni. Moartea mamei sale a lovit-o puternic; n-a bănuit niciodată că e atît de iminentă. Am plecat. Mă gîndesc că asta e bine, acum că eşti în afară de pericol. Dar nu trebuie nici să te mişti, nici să vorbeşti... Voi reveni...

Ea veni în fiecare zi.

Pierston simţi în el o schimbare: îşi dăduse seama de asta în timpul în care Marcia vorbea. Nu mai era acelaşi bărbat. Febra sau tristeţea, ori poate amîndouă distruseseră ceva în el.

În timpul zilelor care urmară, odată ce devenea tot mai conştient, putu să definească această schimbare. Pierduse simţul artistic şi imaginile frumuseţii care-i chinuiseră trecutul erau de acum despuiate de farmecul cu care le împodobise pînă în acea zi. Judecăţile nu se mai exercitau decît asupra subiectelor utilitare; astfel imaginea Avicei nu evoca în el decît amintirea fermecătoarelor sale calităţi şi nu cea a frumuseţii sale.

În primul moment această descoperire îl înspăimîntă: era aceasta bătrîneţea? După ce se gîndi se socoti fericit.

Marcia, care, cu puţin din vechiul său despotism, îl informase mereu de tot ce se întîmpla, dădea ordine servitoarelor, îşi dădu chiar şi ea seama de dispariţia, în timpul convalescentei sale, a simţului artistic.

Într-o zi îi spuse că Avice se înfrumuseţează într-un mod cu totul extraordinar adăugînd că ea înţelege de ce fiul său s-a îndrăgostit nebuneşte. Remarcă imprudentă, pe care o regretă imediat. Dacă ea îl va tulbura pe Jocelyn?

Dar el îi răspunse firesc:

– Da, cred că este frumoasă, dar ea e mai mult decît atît: e o fată inteligentă care va învăţa repede să fie o bună stăpînă a casei. Regret că eşti atît de frumoasă, Marcia.

– De ce? întrebă ea mirată.

– Nu ştiu de ce, dar frumuseţea mi se pare inutilă. Nu văd la ce serveşte.

– Vai!... Nu pot gîndi ca şi tine.

– Nu? Atunci eu am pierdut simţul frumosului, nu ştiu cum, dar nu regret. Robinson Crusoe pierdu o zi în boala sa: eu am pierdut un simţ care contează mai puţin.

O anume tristeţe se desprindea din vorbele sale. Marcia suspină:

– Poate va reveni atunci cînd vei fi mai puternic.

Pierston clătină capul. Îşi aminti atunci că niciodată de cînd Marcia reintrase în viaţa sa n-o văzuse în plină lumină, fără pălărie şi voaletă şi că el şi-o imagina asemănătoare Marciei din tinereţea sa, iluzie pe care vocea, totdeauna aceeaşi, o confirma.

Se întreba ce rămăsese din Marcia de altădată.

– De ce nu mă laşi să te văd? întrebă el.

– Fără pălărie, vrei să spui? Nu ştiu. Nu mi-ai cerut-o niciodată şi apoi sînt obligată să-mă învelesc cu un voal

datorită nopţilor reci de iarnă care îmi dau dureri. Pe urmă, nu mai sînt atît de frumoasă ca altădată.

Atît de frumoaă ca altădată... dureri... iată ceea ce-i dădea de gîndit. Ah! viaţa este devastatoare!

– Dar nu mi-ai cerut mai mult decît să-ţi satisfac curiozitatea, reluă ea cu bunăvoinţă. Interesul pe care-l arăţi pentru persoana mea e mai măgulitor decît orice compliment.

Ea părăsi partea întunecoasă, căci noaptea căzuse şi se apropie de cercul luminos al lămpii. Cu vioiciune îşi dădu jos pălăria şi voalul.

Era încă foarte frumoasă, în ciuda considerabilului interval de timp care trecuse de la prima lor întllnire.

– Sînt furios, spuse Jocelyn întorcîndu-şi capul cu nelinişte. Pari de treizeci şi cinci de ani, nici o zi în plus. Eşti foarte frumoasă încă, Marcia. Şi eu care credeam că bătrîneţea ta va fi pedeapsa mea!

– Ah! dar eu pot fi şi bătrînă. Vai! spune că nu cunoşti încă femeile; după atîta timp!...

– Cum adică?

– Te laşi înşelat ca un copil. Gîndeşte-te că mă vezi la lumina lămpii, că ochii tăi sînt obosiţi şi că... Nu am nevoie să-ţi ascund acum adevărul... îl vei ştii, deci. Soţul meu era mai tînăr decît mine şi avea slăbiciunea de a vrea să-i facă să creadă pe prietenii săi că femeia lui era tot tînără. Pentru a-i place, m-am străduit să fiu aşa. Noi locuiam la Paris de nenumărate ori. Acolo eu am învăţat artificiile care ajută femeilor să rămînă tinere şi în curînd abilitatea mea o depăşea pe a celor mai cochete mondene din foburgul Saint-Germain. După moartea soţului meu, am continuat să mă „aranjez”, mai întîi, pentru că acest viciu e aproape nevindecabil şi pe urmă pentru că am remarcat că o femeie tînără şi drăguţă, prea puţin bogată şi cu un copil de crescut, se descurcă mai bine în viaţă decît una bătrînă şi

urîtă. Pe moment, eu sînt teribil de „aranjată”. Dar altfel... Uite, mîine voi veni aşa cum sînt în realitate şi vei vedea că timpul nu te iartă. Aminteşte-ţi că sînt aproape la fel de în vîrstă ca şi tine şi că îmi înfrumuseţez vîrsta.

A doua zi dimineaţă, Marcia veni aşa cum îi promisese. Soarele strălucea. Se apropie de fereastră şi devoalîndu-se, şopti:

– Ce spui acum, tu care găseşti că frumuseţea e vană? Iată ce rămîne din mine cînd las pe măsuţa de toaletă accesoriile frumuseţii mele: şi ele sînt numeroase... Dar nu le vei mai vedea niciodată asupra mea.

Marcia nu era decît o femeie. Buzele îi tremurară cînd rosti aceste cuvinte şi o lacrimă îi curgea pe obraz. Razele crude ale dimineţii - aceleaşi în care apăruse Jocelyn privirilor Avicei - arătau în trista lor nuditate ceea ce mai rămăsese din strălucitoarea frumuseţe de altădată a Marciei.

Ea se înălţa acolo, tristă statuie a anilor, o femeie bătrînă, palidă şi parcă de pergament, cu fruntea ridată, obrajii scofîlciţi şi părul alb... Iată ce făcuse viaţa cu această fată care el o mîngîiase altădată cu atîta înflăcărare.

– Eşti bună, Marcia. Ai curajul marilor eroine ale istoriei... Sînt incapabil să mai iubesc, dar te admir din tot sufletul.

– Nu spune asta! Încep să fiu onestă, atîta tot.

* * * * *

Imediat ce se simţi ceva mai bine, o rugă să-l ducă pînă în atelier. Se aerisise camera în absenţa sa, dar obloanele erau închise şi ei ţinură să le deschidă singuri.

Nu aruncă decît o privire gipsurilor familiare, unele aveau strălucirea cărnii, perfecţiunea vieţii, altele nu erau decît simple eboşe ale frumuseţii aşteptînd finisarea care trebuia să le desăvîrşească.

– Nu, nu le mai iubesc, spuse Jocelyn, întorcîndu-se. Îmi sînt indiferente şi nu mă mai interesează.

– Jocelyn, e înspăimîntător ceea ce spui acum.

– Deloc.

Şi se apropie de uşă. Dar pe prag se întoarse.

– Atunci, o ultimă privire, şopti.

Marcia tăcu.

– Afroditele... Cum te-am insultat, Zeiţă! prin aceste eboşe diforme. Şi voi nimfelor, fauni şi Eve şi voi, nenumăratelor Iubite, nu vreau să vă mai văd. „Duhoarea va lua locul parfumului şi focul va lua locul frumuseţii” a spus profetul! Dragostea... frumuseţea... vanitate!

Ei plecară...

O altă dată, Marcia îl duse la National Gallery, pentru a vedea ce se întîmplase cu gustul său în pictură, atît de sigur altădată.

Vai, experienţa din atelier se repetă. Nimic nu-l mai emoţiona, declara el, în capodoperele lui Perugino, Tizian şi a tuturor acelor creatori care altădată îl impresionau pînă la lacrimi.

– Ce ciudat e, şopti ea.

– Nu regret. Mi-am pierdut simţul care mi-a provocat atîtea mari tristeţi şi doar mici bucurii... Asta e tot.

Convalescenţa era din ce în ce mai evidentă. Medicul îi indică o schimbare de aer. Se hotărî pentru insula natală şi Marcia hotărî să-l însoţească.

– Nu văd ce m-ar împiedica, îi spuse ea, sînt o bătrînă femeie singură pe lume şi tu eşti un bătrîn părăsit.

– Da, mulţumesc lui Dumnezeu, sînt în, sfîrşit bătrîn; anatema se îndepărtează.

Începînd din acea zi, Pierston nu-şi revăzu nici atelierul, nici operele. O dată, înainte de plecarea sa, voise să le privească pentru ultima oară dar constată din nou că simţul său artistic era definitiv mort în el. Îi dădu omului său de

afaceri ordinul de a risipi întreaga colecţie, ceea ce el şi făcu.

Anul următor el se retrase din Academie. Timpul trecu. Jocelyn se restabili atît de bine cît îi permitea vîrsta şi greaua boală care-l doborîse. Dar el rămase în insulă, în micuţa casă pe care o cumpărase la capătul lui Street of Wells.

O prietenie în creştere pentru Marcia îl determinase să închirieze pentru ea o casă învecinată cu a sa; şi ea se hotărî să-şi aducă acolo mobilierul din Sandbourne.

Cînd ziua era frumoasă, el bătea în uşa ei şi unul la braţul celuilalt se îndreptau către far sau către vechiul castel; sciatica lui Jocelyn şi reumatismele Marciei îi istoveau, rareori îşi atingeau scopul, chiar şi pe timp uscat.

Jocelyn renunţase complet să-şi caute veştmintele care-l caracterizau altădată. Nu se mai îmbrăca decît într-un costum de culoarea prafului dintr-o stofă groasă de ţară, confecţionat de un mic lucrător din sat.

Lăsă să-i crească barba cenuşie şi firele rare de păr care-i mai rămăseseră în urma calviţiei, datorată congestiei cerebrale. Aşa că, deşi nu număra mai mult de şaizeci şi doi de ani, i se puteau da cu uşurinţă şaptezeci şi cinci.

Aventura sa cu Marcia avusese loc cu patruzeci de ani în urmă şi încă se mai vorbea despre asta pe insulă. Prietenia lor credincioasă dădu naştere clevetirilor. Desigur ei glumeau prieteneşte, în timpul plimbărilor zilnice, cînd înaintau încet de-a lungul falezei.

– Interesul pe care-l manifestă oamenii pentru întîmplările tale este fantastic, spunea Jocelyn. Nu voia să spună cum se zice la ţară... „Aceşti bătrîni ar trebui să se căsătorească... Mai bine mai tîrziu decît niciodată...” Este extraordinară această nevoie de a încadra viaţa altora în tiparele convenţionale.

– Da... Chiar mi-au spus-o indirect.

– Adevărat? Îmi imaginez atunci că în una din aceste dimineţi o delegaţie va veni să ne roage, ca în numele bunelor maniere, să ne căsătorim legal, neîntîrziat... Noi eram gata să o facem, totuşi, acum patruzeci de ani! Erai prea independentă... Credeam că vei reveni!

– Ideile mele de independenţă, care erau condamnabile pentru străini, erau scuzabile la o insulară... N-avea rost din nici un punct de vedere să mă căsătoresc cu tine, pentru că noi începusem să nu ne mai înţelegem. Tatăl meu gîndea la fel, el e cel care m-a întărit în rezistenţă.

– Deci insula e cea care a hotărît destinele noastre, chiar dacă noi am fost departe de ea... I-ai mărturisit soţului tău?...

– Nu.

– A ştiut vreodată?

– Nu.

Într-o zi în care Jocelyn o vizită, o găsi foarte tulburată. Cînd sufla vîntul din sud şemineele din casă începeau să scoată un fum de nesuportat şi în acea zi vîntul bătea cu putere.

În salon focul nu voia să se aprindă. Jocelyn, ştiind cît de periculos era frigul pentru reumatismul ei, o rugă să vină să ia masa în sufrageria lui bine încălzită. Asta nu se întîmpla pentru prima oară; dar în timp ce mergeau prin aerul rece de decembrie, Jocelyn se gîndi că era de ridicol să ocupe două case, atunci cînd una singură ar fi fost atît de convenabilă pentru viaţa lor. Marcia ar fi astfel ferită de cămine neconfortabile şi, căsătorindu-se, Jocelyn ar fi stabilit între el şi tînărul menaj o rudenie care ar îndreptăţi renta anuală pe care voia atît de mult să le-o ofere. Aşa că dorinţele zeloşilor vecini se realizară aproape în ciuda propriilor interese. Cînd îi puse cu francheţe problema, Marcia îi mărturisi că regretase deseori decizia nesăbuită

din tinereţea sa şi acceptă propunerea lui fără a face nazuri.

– Nu-ţi pot oferi nici un pic de dragoste, Marcia, îi spuse el, dar prietenia pe care ţi-o dăruiesc va dura în mod sigur pînă la moarte.

– E aproape. Vezi, simţeam că trebuie să fiu soţia ta înainte de a muri...

Se întîmplă că două zile înainte de ceremonia care trebuia să aibă loc la puţin timp după conversaţia lor, pe care tocmai am relatat-o, durerile reumatismale ale Marciei deveniră extrem de intense.

Accesul nu părea totuşi c-ar trebui să dureze (ea răcise în timpul mutării) şi cum se gîndiră că e inutil să întîrzie căsătoria pentru un motiv atît de neserios, Marcia, bine învelită, fu dusă la biserică într-o trăsură închisă.

* * * * *

O lună mai tîrziu, în timp ce-şi lua micul dejun, Marcia scoase o exclamare citind scrisoarea Avicei care locuia cu soţul său într-o imensă casă pe care Jocelyn o cumpărase pentru ei în Sandbourne.

Jocelyn ridică ochii.

– Ce s-a întîmplat?

– Dumnezeule mare, Avice vrea să se despartă de Henri! Ce idee! Ea soseşte astăzi!

– Să se despartă? Ce înseamnă asta?

Pierston citi scrisoarea.

– E ridicol, replică el. Acest copil nu ştie ce vrea. Ea nu va divorţa! Asta ne mai lipsea! Spune-i că îi interzic să se gîndească la asta. Cum? după cîteva luni... Cît timp e de cînd s-au căsătorit? Nici măcar un an. Ce-ar spune după douăzeci de ani de căsnicie?

Marcia se gîndi.

– Sînt sigură că remuşcările în legătură cu moartea mamei sale o fac uneori nervoasă. Bietul copil!

Terminaseră masa cînd sosi Avice cu ochii plini de lacrimi şi foarte agitată.

Marcia o conduse în camera alăturată şi reveniră împreună după puţin timp.

– Nu-i nimic, spuse Marcia. I-am spus că trebuie să se întoarcă lîngă soţul ei, imediat după ce va mînca.

– Toate astea sînt bune şi frumoase, spuse Avice suspinînd, dar dacă ai fi căsătorită de... atît de mult timp... ca mine... nu m-aţi... trimite... deloc aşa.

– Spune-mi, ce e? o întrebă Pierston.

– El a spus că dacă ar muri, eu... eu... m-aş recăsători cu un bărbat... care ar avea... ochi cenuşii şi... păr blond... pentru a-l sfida în... mormînt... pentru că el e... brunet... şi pentru că el e sigur că... mie nu-mi plac bruneţii! Şi el a spus aşa... Dar eu nu vreau să vorbesc despre el... Eu...

– Avice, mama ta a fost la fel de proastă ca şi tine. Dar ea şi-a recunoscut prostia şi a revenit la soţul ei. Tu vei face acelaşi lucru. Vezi că e un tren la...

– Trebuie să ia masa mai întîi, interveni Marcia. Aşează-te, draga mea...

Problema fu rezolvată prin sosirea lui Henri însuşi, palid şi neliniştit.

Pierston ieşi pentru a lua parte la o adunare locală la care fusese convocat şi-i lăsă pe tineri să-şi rezolve neînţelegerile între ei, ceea ce ei şi făcură repede.

Jocelyn se ocupa, printre alte lucruri, în perioada care urmă eclipsei Iubitei şi Idealului său de dragoste, cu un proiect care consta în distrugerea vechilor rezervoare ale satului. Se temea că apa lor impură contamina cătunul şi voia să le înlocuiască prin pompe perfecţionate. Ceea ce şi făcu pe propria-i cheltuială.

Se ocupa, de asemenea, de cumpărarea vechilor case pitoreşti acoperite cu muşchi din timpurile Elisabetei,

pentru a le distruge din cauza umidităţii lor. Puse să se contruiască în locul lor case noi, aerisite.

În zilele noastre, numele său este citat de cîţiva critici de artă care vorbesc despre operele sale ca de cele ale unui om lipsit de geniu şi a cărui vitalitate a fost nerecunoscută de contemporanii săi.

SFÎRŞIT

Contents

PREFAŢA.....4
PARTEA ÎNTÎI. UN TÎNĂR DE DOUĂZECI DE ANI.....6
Capitolul I. O PRESIMŢIRE.....7
Capitolul II. ÎNCARNAREA PARE SĂ SE HOTĂRASCĂ.....11
Capitolul III. ÎNTÎLNIREA.....18
Capitolul IV. CĂLĂTOAREA SOLITARĂ.....21
Capitolul V. DEPLASAREA.....25
Capitolul VI. PE MARGINEA PRAPASTIEI.....32
Capitolul VII. PRIMELE EI ÎNCARNĂRI.....36
Capitolul VIII. PREA FULGERĂTOARE.....42
Capitolul IX. FENOMENE FAMILIARE LA DISTANŢĂ.....49
PARTEA A DOUA. UN TÎNÂR DE PATRUZECI DE ANI.....53
Capitolul I. VECHEA FANTOMĂ REAPARE.....54
Capitolul II. EA SE APROPIE.....64
Capitolul III. EA SE TRANSFORMĂ ÎNTR-O FANTOMĂ INACCESIBILĂ.....70
Capitolul IV. EA AMENINŢĂ SĂ SE REÎNCARNEZE.....78
Capitolul V. TREZIREA.....82
Capitolul VI. TRECUTUL ÎNFLOREŞTE ÎN PREZENT.....86
Capitolul VII. PREZENTUL SE AFIRMĂ.....93
Capitolul VIII. JUDECATA. CONDAMNAREA.....100
Capitolul IX. JUXTAPUNEREA.....104

Capitolul X. EA E CÎT PE CE SĂ DISPARĂ!.....111
Capitolul XI. IMAGINEA PERSISTĂ.....117
Capitolul XII. UN ZID ÎI SEPARĂ.....122
Capitolul XIII. EA DISPARE.....130
PARTEA A TREIA UN TÎNĂR DE ŞAIZECI DE ANI.....134
Capitolul I. O NOUĂ PERIOADĂ. EA REAPARE.....135
Capitolul II. GREŞELI ALE REÎNCARNĂRII.....143
Capitolul III. PATIMA REÎNVIE.....149
Capitolul IV. INTERLUDIU.....156
Capitolul V. A FI PE PUNCTUL DE A AVEA.....164
Capitolul VI. UNDE E IUBITA?.....172
Capitolul VII. VECHIUL TABERNACOL IA O NOUĂ ÎNFĂŢIŞARE.....184
Capitolul VIII. RECVIEM PENTRU ACEASTA UMBRĂ CENUŞIE CARE A FOST ALTĂDATĂ UN BĂRBAT.....189

Pe o insulă uitată de timp, scăldată de apele Mînecii, printre ruinele secolelor apuse, apare *IUBITA*: un personaj ideal, ale cărei întrupări uimitoare sînt urmărite cu pasiune de celebrul sculptor Jocelyn Pierston.

IUBITA (*The Well Beloved*) *a apărut în 1897 cînd Thomas Hardy*, *dezamăgit de reacţia nefavorabilă a publicului faţă de pesimistul ultimelor sale romane*, *se hotărîse să ofere o proză mult mai accesibilă*. *Marele scriitor englez va dezvolta aici o povestire publicată cu cinci ani mai înainte în* Illustrated London News.

Avînd ca motto cuvintele lui Shelley: „One shape of many names" (Cea cu multe chipuri), *romanul-fantezie îşi propune să fie o schiţă a unui personaj imaginar*, *conturat*, *mărturiseşte Hardy*, *„cu mulţi ani înainte*, *cînd eram un tînar pasionat de Ideea platonică*, *al cărei farmec şi poezie o fac însă mereu atrăgătoare*".

Cititorul va regăsi şi în această poveste de dragoste, tradusă pentru prima oară în limba română, motivele centrale ale creaţiei lui Thomas Hardy, autorul celebrelor romane *Tess*, *Doi ochi albaştri*, *Departe de lumea dezlănţuită*.